

Cs. k. kizáról. szabad. ujonnan javított ruganyos sérvkötők.

A legújabb találmány a Bogand, amerikai tudor után ujonnan javított ruganyos sérvkötő Politzertől, ép úgy urak, valamint nők és gyermekek számára; rugós szálból, tiszta gummitól művészetileg szerkesztve, a szon szője van, hogy még a legdühösebb sérvet is a legrovidebb idő alatt egyforma helyzetbe hozza, és ép úgy napjal, a legfeszesebb munka, vagy sok járkálás mellett, mint szűnő díjat alvással is használható, szűkít, azáltal, hogy a sérvben szenvedő hívtársában a legkevésbé is akadályozza lenne. Nagy haszonnal jár, ha díjat is a testen maradjon, miután akkor kiválóan jó és kellemes nyomást gyakorol a szenvedő részre.

Minden családnál nélkülözhetlen a délmagyarországi tápláló és egészségi kávé.

Mint legjobb szer elismerve minden gyengéknek, valamint hosszas betegségek után teljeshadnak. szintye felöltöknél, kivált pedig gyermekeknek, görvoly. kiperesedés, hasmenés, sápkór és idegajok ellen; továbbá mint kitűnő gyomor-szer és pedig gyomorjajknál valamint torokgyékénél (Diphtheria) mint kitűnő pák-sarva iv győzteser ajánlható. Dr. cs. k. 9 kr., kis csomag 50 kr.

Dr. Fáykiss

szepesi kárpát-növény-kivonata egy üveg használati utasítással 15 krajár. szepesi kárpát-növény-cukorkák egy skatulya használati utasítással 15 kr. szepesi kárpát-növény-tea egy csomag használati utasítással 20 kr., 2 szob csomag 35 kr. Mell-és tüdő-betegeknek! Ha év óta a legjobb sikerrel használtattak és ajánlottak: köhögés, hurut, rekedtség, hűs házat (szarhurut), nátha (influenza), erős, melegek, lélekzati bajok, oldalsóér, kifejtett torokgyékénél, tüdőgyulladás és egyéb kimerítő és gyengítő betegségek en. Valódi minőségben kaphatók magánál a készítőnél Fáykiss József, gyógyszerésznél Temeváron (Józsefváros); Budapest: Török József, gyógyszerésznél Király-utca 12. sz.; Thalmanyer és Sztiz, kereskedőnél, Edeakutv L., Erzsébet-tér 1. sz., Köv-halaster Frigyes utadánál, és a legtöbb magyarországi gyógyszerárban. 56 4

A FRANKLIN-TÁRSULAT magyar irodalmi intézet kiadásában (Budapest, egyetem-utca 4-ik szám) megjelent és minden könyvtárnál kapható:

A DUNA BUDAPESTI SZAKASZÁNAK SZABÁLYOZÁSA.

Irta Dr. HUNPÁLY JÁNOS. A budapesti Duna átnézeti térképével. Ára füzve 1 frt 20 kr. a. 4.

KERTÉSZET KÉZIKÖNYVE.

Tüzetes utasítás a konyhakertészet, virágmivelés és gyümölcsstenyésztes körében.

A legújabb kulfők után irta GALGÓCZI KÁROLY. Átnérte és jegyzetekkel bővítette Dr. FARKAS MIHÁLY. Negyedik kiadás. Ára füzve 80 krajár.

VASÁRNAPI UJSÁG 8-ik számában felsorolt 40 darab háttartási csiki valdó Britanniadoból: 9 frt 50 kr-ért kapható és megrendelhető csak az Egyesült Britanniadob árak gyári raktárában: Budapest, Haris-Bazár 17. sz.

Pészakelő szekrények éneklő maوارak különösen seregyek és zinegeknek, melyek kertekben és nyílt tereken állványokban kifüggeszthető aján Zeller Frigyes, Béresben, II. utca Donaustrasse 12. Javított szekrények: Szilárd munka. Legolcsóbb árak. Nagyobb vételnél engedély. Február és március a legkamat hónapok a szekrényeknek farral alkalmasak.

Raktárak. BECSBEN: Schwarz Rudolf és Társa, I. Albr-eh-platz, Nr. 2. Műhagyó-er Jozsef I. Bauhensteingasse, Nr. 5. Katschka, F. I. Laurenzerbergel, Nr. 2. 5639. LINZBEN: Leithner Jozsef B. Övezgye. SGT PÁLTZBEN: Golltsch Károly. FREUDORF, TULLN(m): Schwarz Rudolf és Társa.

Igen elegáns bali ruhák olcsóbban mint bárhol! HAMBURGER ADOLF divatruha készítő Budapest, Koröndharc-utca 10. Levélbeli megrendelés postaiassal csak elfogadható.

Dr. PATTISON köszvény-gyapottja enyhíti azonnal és gyorsan gyógyítja a csúsz és köszvény minden féleségét, ugymint: arcz-, mell-, torok- és fogfájást, fej-, kéz- és térd-köszvény, tagzsárgaságot, hát- és ágyékfájást. Csomagokban 70 kr. és fél csomagokban 40 kr.-jával kapható: Török József, gyógyszerésznél a szent lélek-hez, király-utca 12. Budapest. Bokon Antalnál, szerb-utczában, Aradon; Henrici F. gyógyszerésznél Pozsonyban; Pocheur I. E. gyógyszerésznél, Temeváron. 5658

NEHEZKORT (Egyszerű, egyszerű, olcsó) írta Dr. Klilisch specialista, Dr. Zedlauer (N.-utczán). Legújabb tapasztalattal készült és megrendelhető minden városban. Ár: 10 krajár.

Órök emlékül! Életnagyságu arczkép csak 3 frt-ért festetik, egy fénykép és 1 frtnak azonnali beküldése után. A 2 frtnyi maradvány a szállítás után fizetendő. Legfinomabb kivitel! Használatosság a megrendelésig. Szállítási idő: 5-8 nap. 5600. BODASCHER W. műterme, Bécs, II., Grosse Pfargasse 2. B. (Vorm. Löwengasse.)

Franklin-Társulat nyomdája (egyetem-utca 4.).

Sürgöny! Most egy egészen új küldemény érkezett. Sürgöny! Az elárusítás csak 6 hó végeig tart.

Egyik legnagyobb londoni bank bukása 970.000 font sterlinggel! JAMES W. egyik legelőkelőbb londoni bankár (Finans-Agentie Viktr. Street kerületében) Manchesterben rendkívüli veszteségek folytán 970.000 font stl-gel

csőd alá került. A nagy mennyiségű vászon és egyéb divatkelmek elárusítása, melyek ottan elilgositva voltak, a csőd-consortium elhatározása folytán, én nyertem el.

A kelmék, jószágát vagy olcsóságát dicsegni fölséges, legjobban mutatja azt maga a tény, csak annyit vagyok bátor megjegyezni, miszerint az alakult csőd-consortium azt igyekszik, hogy föntemlített csődöt a lehető legrovidebben akár mi módon rendezhesse, tehát az árukon 50 százalékkal olcsóbban! jobban mondva majdnem ingyen! Tul lesz adva; kérem tehát a nagyon t. vevőközöniséget megrendeléseit siettetni, miután ily potom ár mellett a készlet nem sokáig tarthat.

A nagyon t. közöniség szives pártolását kérve, maradok kiváló tisztelőttel Schiller L. Sz.-Fehérvárot, Városháztér, a városház kapuja mellett. Csomagolás ingyen. Vidéki megrendelések azonnal és a legpontosabban eszközöltetnek. Vidéki megrendeléseknél kérem a címzet, rendeltetési helyet u. p. vagy vasúti állomást érthetően kiírni. 5660

Table with columns for item names, quantities, and prices. Includes items like '150 vég kitűnő jó minős. csikos tolltartó', '190 jó minőségű sarga nanking', '135 legjobb minőségű fehérített fehér nanking', etc.

A rossz viszonyok következtében 50% olcsóbb eladás!

Franklin-Társulat magyar irodalmi intézet kiadásában Budapest (egyetem-utca 4-ik szám) megjelent és minden könyvtárnál kapható:

A szekszárdi apátság története. Szekszárdi czimzetes apáttá kineveztetése alkalmából írta FRANKÓI VILMOS. A szekszárdi apátság kiadatlan okleveleivel. 1061-1520. Több illusztrációval. Ára füzve 1 frt 50 kr.

VASÁRNAPI UJSÁG. 6-ik szám. 1880. BUDAPEST, FEBRUÁR 8. XXVII évfolyam.

Freycinet, a francia kormány elnöke.

FREYCINET, A FRANCIA KORMÁNY ELNÖKE.

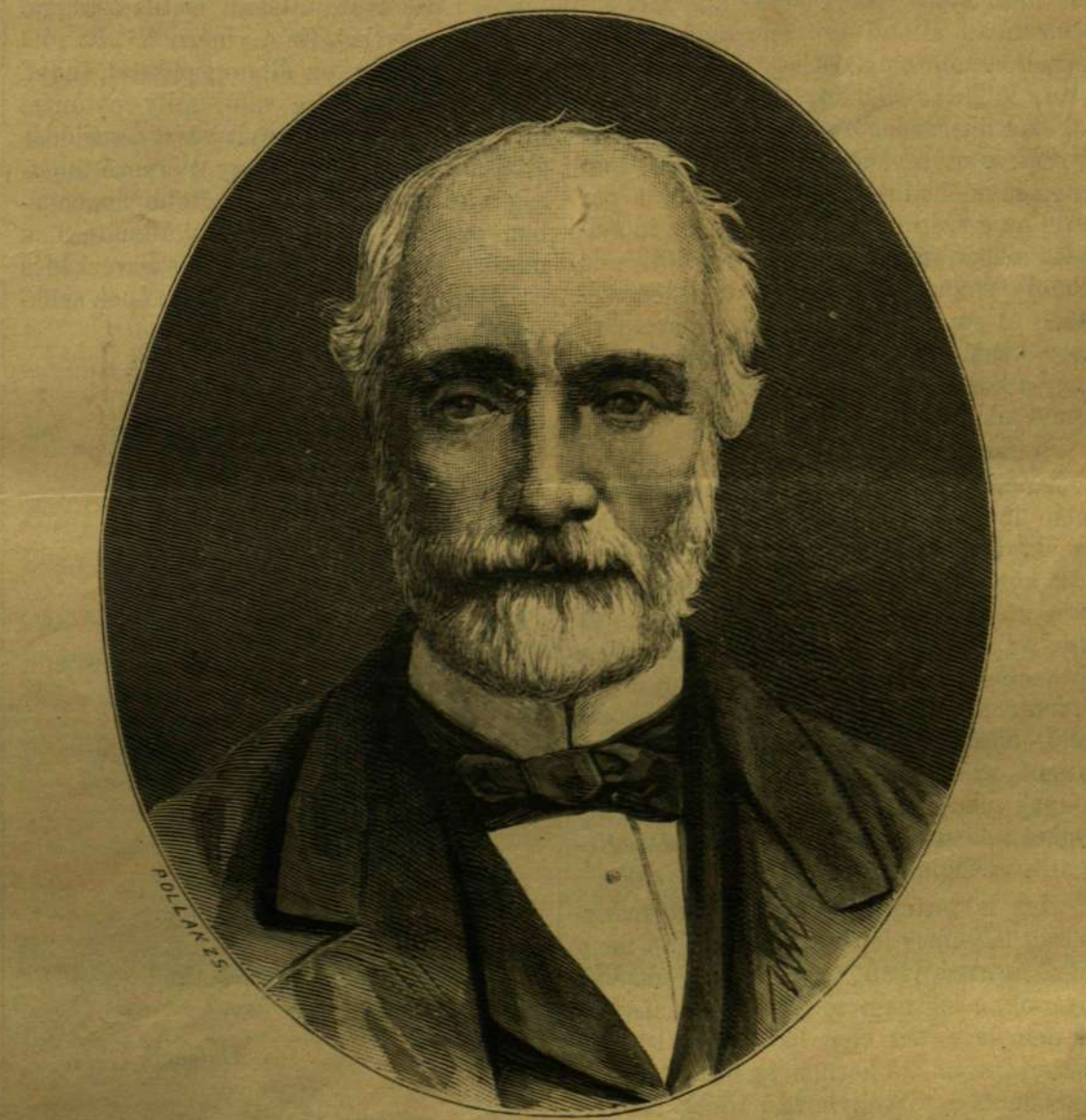
Az államoknak, ha elkapta őket a tulzott önérzet vagy tulbecsülték erejüket, olykor-olykor véres leckére van szükség, hogy újra eszközre térjenek. A napoleoni háborúk következtében kimerült Poroszország egy emberöltőn keresztül nem kívánt szerepelni az u. n. hatalmak konzertjében s minden erejét belső megerősödésére fordítá, hogy aztán mint hatalmas tényező lépje meg a világot imponáló föllépésével. Oroszország a krími hadjárat után, legalább Európában, csaknem egészen visszavonult az akció teréről, úgy hogy ámulatba ejtő tartózkodásával a diplomáciát, mire Goresakoff azzal a maig is emlegetett mondással felelt: «Oroszország nem alszik, csak erejét gyűjti».

Franciaország hasonlóképp cselekszik az 1870-71-ki háború óta. A «gloire» nemzete, a civilizáció zászlóvivője, bámulatos önmegtartózkodást tanúsít, a mióta önérzete oly súlyos vereséget szenvedett. Még a keleti kérdés bonyodalmi is, melyekben pedig Franciaország oly sok oldalról van érdekelve, alig-alig hogy annyira fölzártak nyugalmából, hogy nem fegyverét, de legalább szavát fölemelje. Ezt sem azzal az erélyvel, melyet ez államtól megszokott a világ.

Sőt hogy most legutóbb Németország az egész Európán végighangzó azon óhajra, hogy a fegyversely alatt roskadozó államok egyidejűleg és aránylagosan szállítsák le seregeiket, azzal felel, hogy egy új hadtestet állít s fegyveres erejét megszaporítja újabb 70-80 ezer emberrel: Franciaországnak, mely pedig igen jól tudja, hogy ez újabb erőfeszítés első sorban ellene irányul, — erre sincs egyéb felelete, mint biztosítani Németország kormányát, hogy e fegyverkezést nem tekinti magára nézve sem kihívásnak, sem fenyegetésnek, de még veszélynek sem.

Szóval, Franciaország kerül minden ürügyet, mely alatt beléköthetnének, — igyekszik minél hosszabba nyújtani a békes állapotot, hogy azt felhasználva, kiheverje sebeit, s elég erős legyen szembe-

szállani a veszélyvel, ha az már nem lesz többé elodázható. Senki se merje volna remélni, hogy egy köztársasági Franciaország, melyben a legnagyobb elemeket lehetetlen teljesen kizárni az állam sorsának intézéséből, ily mérsékletet tudjon tanusítani valaha. Két ellenkező veszélytől lehetett félteni az állam hajóját, ha az egyiket elkerüli, mindenki azt hitte, a másikba bukik. Ha átengedi magát a radikális köztársasági áramlatnak, — ez volt a hit, — akkor ez a külfölddel végzetes bonyodalmaiba sodorja s belül halálos veszedelmet

FREYCINET LAJOS KAROLY.

szóló, hanem komoly, állandó köztársaságnak ismertessék el.

Mert Sedánnal s a Napoleon-dynasztia letételével még nem volt a köztársaság se komoly, se szilárd. Egy oly interregnum jellegével bírt, melyből ép úgy kinőhetette magát a legmerészebb abszolútizmus, mint a legkicsapongóbb anarchia. Franciaországnak, hogy köztársaságnak joggal vallhassa magát, nagy átváltozáson kellett keresztül mennie.

Ez átváltozási processzus soká tartott, a köztársasági irány sokszor forgott vesztélyben; de végre az utolsó kormányalakulás megadta neki a köztársaságot megillető valódi jellegét. Az a köztársaság, mely kezdetben inkább a monarchista pártok egymás közötti egyenlenségének mint saját benső erejének köszönhetette fennállását, — ma már odáig jutott, hogy önmagára támaszkodhatik. Thiersnek fő-törvénye volt megőrizni a köztársaság konzervatív jellegét, s szüksége volt ebben valamennyi párt támogatására s így nem volt szabad dolgát egyikkel sem nagyon elrontani; utódja Mac-Mahon maga is a császárság gózkörében nőtt fel, a császár tette tábornagygyá, marsallá, — természetes hát, hogy köztársasági elnök letére sem bírta teljesen levetkezni császárpárti hajlamait, s midőn választania kellett, hogy egykori császári érzelmű tábornok-társait távolítsa-e el a hadsereg éléről, vagy maga távozzék, — inkább ez utóbira határozta magát.

De épen ez mutatta, hogy a köztársaság már organizmussá kezd válni, már nő, már fejlődik és belső ereje van. S emelte a bizalmat a köztársasági államformához a nemzet vagyoni, politikai és erkölcsi szilárdulása is, a laza erkölcsök helyett szigorúbbaknak elterjedése, a jótékony reformok, átalakulások egész sorozata s a nemzeti és állami vagyonosságának ama képzelhetetlen emelkedése, mely lehetővé tette a földült s felében elpusztított országnak két dúsgazdag és virágzó tartomány elvesztése után akkép fizetni ki a hallatlan magasságu hadisarcot, hogy utána pár évvel az ország még gazdagabbnak mondhatta magát, mint volt a háború előtt, s az állami pénzügy a hadsereg újjászervezésével és roppant számrú emelésével járó nagy kiadások mellett is annyira javult, hogy a kormány a jelen évre már pár milliónyi adószállítást ajánlhatott.

Mindeme tünetek népszerűvé tették a köztársasági eszmét azok előtt is, kik addig talán idegenkedtek tőle. S Thiers barátjának, a tisztavízű republikánus Grévynek köztársasági elnökké lett megválasztása után előre volt látható, hogy most már az igazi republika megszilárdulása gyorsabban fog haladni, hogy az új organizmus kiveti magából, a mi nem bele való, eltávolítja, a mi fejlődését akadályozná, az ellenséges vagy kétes elemek ki fognak rekesztetni a közszolgálatból, s helyöket a köztársaság kipróbált és kétségtelen hívei foglalandják el.

Igy is történt. A legújabb kormányválság hatalmas lépés volt ez utón. A megelőző kormányban még mindig akadtak olyanok, a kik ha nem voltak is ellenségei, de nem is voltak elég határozott hívei a köztársaságnak. A kormány nem volt eléggé szabadelvű a törvényhozási többségnek, s a válságnak be kellett állani.

Freyinet lett az új kabinet elnöke. Ez államférfi az előbbi kormányban is tagja volt, és pedig 1877. óta a közmunkák tárczáját viselte benne. Mielőtt miniszter lett volna, mint kitűnő bányamérnök tett szép hírnévre szert.

1828-ban született Foix-ban, s 1864-ben Tarn-et-Garonne megye kormányzó-tanácsosa lett, 1870-ben szept. 4-én, tehát a köztársaság kikiáltásakor, ugyane megye prefektje. De ez csak rövid ideig maradt, s az akkor Toursban székelő kormánytól átvette a hadügyi igazgatás vezetését. Jelen-tékeny szerepet játszott a német megszállás elleni nemzeti védelem munkájában, mint a hadügyi delegátusa. A szenátusban is a hadsereg igazgatására vonatkozó ügyek előadója volt.

Hogy előbbi minisztersége alatt nem tartozott azok közé, kiket a köztársaság megerősödésének akadályozóinul tekintettek, legjobban bizonyítja az, hogy midőn közelebb a nemzetgyűlés határozottabb működésre szánta el magát, őt szemelték ki az ujonnan alakítandó kabinet fejének. Ő mellette mind kétségtelen köztársasági érzelmű férfiak vállaltak miniszteri tárczát és pedig a republikánus párt többféle árnyalataiból, s maga Gambetta, a nemzetgyűlés elnöke is, ki tudvaleőleg a radikális köztársaságiak feje, — jó szemmel nézi az új kabinetet, melyben több elvtársa és személyes híve van.

Freyinet rendkívüli tevékenységű férfi, s gyakorlati tapintatát mindenki elismeri. Ismeri a helyzetet, a viszonyokat és — embereket, melyekkel számolnia kell. A sokféle tér, melyeken eddig munkaerjét érvényesíté, kitűnő iskola volt, s biztosítá számára az államférfinál annyira szükséges széles látókör. Eljárását határozottság jellemzi s bizonyos, hivatásából eredő matematikai számításal és biztossággal intézi az ügyeket. Ez a «mérnök», ez róla a hit, jól ismeri az államgépezetet, tudja, melyik kerekre mire való, mily nyomást bír el az anyag, s mennyit vesz a surlódás által a mozgató erő. Nagy szervező tehetőség s a hivatali hálózat legtöbb ágabogában járatos, — szóval oly államférfi, a minőre Franciaországnak a szervezkedés és átalakulás jelen időszakában épen szüksége van.

Gyermek sirja.*

Kis gyermekek koszorút vittek
A holt gyermek sirhalmára:
Játékszereik voltak élteben,
Megérdemlé bizonyára.

A koszorút fel is kötötték,
És aztán rá gondolóának,
És azt mondák: másikat hoznak,
Szobrot hoznak, ha elszádnak.

A tenetó mély eszenben állott,
Fű, falevél alig rezgett,
De mikor e szókat meghallák,
Mind suttogni, élni kezdtek.

A gyermekek fölpillantottak;
Szívünk mélyen meg volt hatva,
Orczájukat lágyan, szelíden
Láthatlan kéz simogatta.

Dalmady Győző.

* Fölölvastott a Kisfaludy-társaság legutóbbi havi ülésén.

A Phoenix meséje.

Ha ezer évig élt a Phoenix,
Mondják: czedrusmaglyára lép;
Szárnyacsattogással lángra gyújtja,
Dalától zeng a föld s az ég,
— És illatárban, fényben uszva,
A láng kigyóí közt élég:
— De hamvából feltámad újra!

Ezer év?! . . . Oh az öröklet is
Futó perc, ha a szív szeret,
S fellegvárán rózsa reménynek
Fölépi a mennyeket,
Hol boldogságról szól az ének
És részegítő kéj nevet
Küszöbjén az önfeledésnek.

S ezer öröklet mindenki perc,
Ha az elárult szív szeret, —
S mindent, mit önvérén táplála,
Reményt, bizalmat eltemet;
Bilincse vérig sebi, gyáva
Kétségbe'eséssel fog kezét
És nyugta nincs, csak a halálba . . .

Szívem! szegény phoenix-madár te.
Verdesd, ha bírod, szárnyadat!
Szerelmed végső lobbanását
Int: égesd hamuvá magad;
Dalolva indúl a halálba,
Tépd-vágd a hurt, míg megszakad:
— S ne várj soha feltámadásra!

Márkus Miklós.

A két ördög vára.

Történelmi beszély.

Irta **Eötvös Károly.**
(Folytatás.)

Patkós Dani nem látta azt.

Neki eresztett kantárral, mennydörgő robuszával, két haragos szeméből csak úgy omlott ki az indulat villama: így vágatott, így ért oda a százfenesi vár kapuja elé. Hanyatlóban volt már a nap. Százfenesi népség, szemé-szája tátva, csoportokban nyöszörgött és jajveszékelt a kapu előtti gyepes téren. Vén asszonyok kezeit tördelték, kis gyermekek sikoltottak, jobbágy-emberek fejüket csóválták, mind valamennyien istent emlegették, hanem azért meg nem mozdult volna arról a helyről egyetlen egy se. Reggel óta sopánkodnak ott már az uraság veszedelmén. Mint a villám, ha oda üt, a hol épen nem várakoznak rá: úgy robbant közéjük jó Patkós Daninak fekete lova. Fekete volt a szőre, de sűrű habtól, tajtékfoszlányoktól mégis egészen tarkának látszott. Megriadva, sikoltozva ugrott szét a népség. Megállt a ló, inai reszketek, Patkós Dani szemet vetett egy hórihorgas léhütre.

— Hol a két Ördög, fickók?

Azt a jámbor embert sebtén kilelte a hideg, a mint Patkós Dani rátekinthet, rávalogott. Nem tudott volna szólni a világot sem, csak lekapta fejéről a berbecset, csak annak peremét harapdálta s reszkető löcseláival tipegett ide-oda.

— Szólj, mert különben letiporlak.

Valami asszonyféle kiáltott oda a tömegből:

— Vitéz uram, vitéz uram, elment a két Ördög még a mult éjszaka, mi mindnyájan ártatlanok vagyunk.

Patkós Dani leugrott a lóról, a kantárt oda lökte a hallgató embernek taglóját kezébe véve nagy gyorsasággal bement a kapun a vár udvarára. A vár udvarán öt-hat csatlós és szolgáló ember holttesteket teregett ki egymás mellé keresztbe tett gerendákra. Vagy harmincz volt már kiterítve. Patkós Dani oda fordult az emberekhöz:

— Mondjátok meg öcsém, merre találok Szopora Máté uram ő kegyelmét?

— Hajh bizony nehéz ütés alatt betegem fekszik ágyasházában, talán reggelt sem ér, — szolt Onucz süvegét leemelve.

— Hát asszonyom, Szaporáné nénemasszony hol van?

— Oda fent a nagy palotában.
Patkós Dani ment fel a lépcsőn a nagy palotába. Csakugyan ott volt Szaporáné asszonyom. Neki pirult arczal, feltűrött karokkal, térdig felkötött rokolyával, egyik kezében vastag vászon törölruba, másik kezében nyírágseprű: így parancsolgatót asszonyokkal, lányokkal, szolgáló emberekkel, kik nagy edényekben hordták a vizet s öntözték, szurogták, tisztogatták a palotákat és belső házakat, a falakat és butorokat, hogy vérnek, piszoknak, haramiák lába nyomának még emléke is elenyészészek.

Patkós Dani oda ment a jó asszonyhoz, megcsókolta kővér kezét és piros arczát, egyetlen csepp köny pergett le két szeméből s szolt eképen:

— Édes, kedves nénemasszony, későn jöttem, nagy siralomra érkeztem, a jó isten megbüntetett, hogy és miként történhetett a nagy romlás?

A jó asszony ő keserves gondjai közt csak nagynehezen ismerte meg a tordai mészáros-legényt. Nagyt is nőtt, ki is tellett, bajusza is füst már; szep deli termete, napsütötte, viharverte barna arca, kurucz-bátor tekintete: mind nem volt az egy harmadfél év előtt, mikor utoljára látta. Először ránézett, azután mosolygott, azután nevetett, azután zokogott oly keservesen, hogy Patkós Daninak majd megszakadt a szive a jó asszony mélyeséges fájdalomán. Csak nagynehezen tudott magához jönni a nagy sirásnak és könyhullatásnak miatta. De mégis csak magához jött lassanként, s mikor már zokogása megengedé, éz felelte:

— Hozott a jó isten, édes fiam, elhidd nekem, nagy szerencsétlenség szállt mi fejünkre, de várj csak egy pillanatig, mindjárt jövök, csak jó asszonyunkat ő kegyelmét s édes jó uramat megtekintem.

Feleletet se várva, elszaladt a jó asszony s Patkós Dani azt hitte már, vissza se jön talán, oly nehéz volt neki a várakozás. Mi lett a kis Susannából: e fölött évdődött borus elméje szakadatlan.

— Jó asszonyunk ő kegyelme, szolt az asszony visszatérve, jobban van már. Őt a gonosz beseifai haramiák nem bántották, csak a nagy ijedség verte le lábáról, az a kis nyugvás és az a jó forró borleves erőhöz juttatták, csak urunkat ő kegyelmét várja Kolozsvárról nehéz lélekkel, de talán csak nemsokára haza segíti a jó isten, hiszen dél volt, mikor innen elindula.

— No az isten adjon neki erőt, egészséget, kívánom tiszta szivemből; hanem édes kedves nénemasszony, mást is szeretnék én még hallani.

— Az én édes jó lelke uram — folytató az asszony — szintén erőhöz jut, most már bizony a gondviselésnek véghetetlen irgalmasságában; a mellén, a karján, a lábán lévő sebek nem oltják el ő életét, a fején lévő sebről pedig azt mondja a tudós ember, hogy az a csontot nem bántotta. Most szépen alszik szegény lelkem jó uram, egészen eszénél kell lenni, mindíg is eszénél volt a galambom. Csak az isten minél előbb lábra állítaná.

— De édes kedves asszonyoném, látja már az én bánkodásomat, hát a mi kis . . .

Persze a jó Patkós Dani a kis Susannát forgató szivében is, elméjében is, nyelve hegyén is, hanem Szaporáné asszonyom még nem ért el odáig.

— A mi urunk ő kegyelmének, hála isten, nem lett semmi bántódása, de az az Onucz gye-

rek meg is kapja ő bőséges jutalmát, mert bizony mondom édes fiam, neki sokat köszönhetünk, — hiába, csak a legkisebb féreg is árt-hat vagy használhat az embernek.

— Ki az az Onucz? — kérde Patkós Dani.

— Hát azt se tudod? Annak a gyeheña tüzére való tisztátalan személynek, annak a haramiaczafatnak, annak az Anikának a testvére, a ki együtt él és együtt istentelenkedik a Fehér Ördöggel és a ki, — uram verd meg őt örökké való vaksággal, — asszonyunk ő kegyelmének piros bársony subáját nem átalotta ama rettenetes vérontás között is magára ölteni és abban hivalkodni.

— Hát nagy vérontás volt?

— No bizony volt! Jézusom, üdvözítőm, soha se hittem, hogy azt a napot túléljem. Ilyen névnapot, soha ilyet apám, nagypám se ért, de ilyenről még krónikákból se olvastunk, ilyet még a török, tatár se cselekedett.

— De édes kedves asszonyoném!

— Hallgasd csak fiam. Együtt volt már a nagy palotában az egész uri familia s az egész tisztas vendégsereg. Asszonyunk ő kegyelme ott ült az asztalfőnél, a fal mellett ott ültenek Icesné, Gyulayné, Damokosné asszonyom ő kegyelmük és a tiszteletes Kerelleyné asszonyom és többen, és az uri renden lévő férfiak mind a nagy asztal körülültek és már az asztalalás is elmondottak s a fedőtálat is az asztalon állottak. A hegedűsök, dudások és czimbalmosok is készen voltak s csakis urunk ő kegyelmének intésére várakozának. Én a kis Susannával, lelke fiammal a konyhán forgolódtam, az én jó lelke uram pedig a nagy palotában az étkefogókra és csatlósokra volt ügyelett. Hát egyszer csak nagy sivalkodás hallatszik fel az udvarról és mindjárt utána nagy dobogás, mintha barnok jártak volna a külső palotában. Hát hiszen azok is jártak, mert a haramiák voltak már ott. Az én lelke uram oda szolt az öreg rendszolgának: eredj János, tekints ki, miféle ribanczok hánykolódnak a külső palotában, tanítsd meg őket emberségre. Az öreg János kinéz, a felhomályban embereket lát, rájuk rivall, ez volt utolsó szava. Egy haramia nekiugrik s fejszével egy üti föbe, hogy rögtön összeesik és meghal, oda esik az ebédli palota küszöbére, a nagy zuhanás még a konyhába is behallatszik.

A másik szempillantásban már a bustya vérei pogány haramiák fenevad módjára berontottak a nagy palotába s mind az uri renden való férfiakat és asszonyokat gyilkos szándékkal megtámadták. Két vasas német kapitány kardot rántott és vitélül kezdett viaskodni, de alig tudtak valami kárt tenni a haramiákban, az egyiket a Fekete Ördög csakhamar agyon csapta, a másikat pedig hátulról kerülve a szivén szurták keresztül. A mi urunk ő kegyelme és a többi uri renden lévő is a fegyverszobába bé nem mehetvén, ki székkel, ki paddal védik vala magukat és halálra ijedt asszonyunkat ő kegyelmét. Az ifju Petki Bencez uram egy nagy ejteles őn kupával úgy nekirent egy haramia fejének, hogy annak feje nyomban hatféle szakad. Urunk ő kegyelme pedig egy másik haramiát, épen mikor asszonyunk koronájára emelné kezét, torok ragadván úgy vágja az asztal lábához, hogy gonosz lelke nyomban kiszakad. De csak mind hiában való lett volna ez, mert a haramiák mindenféle kézbeli fegyverrel és öldöklő szerzeszámmal és ádáz eltökéléssel felruházkodva talán mindenkinek véret ontják, ha az a tüze való

Anika személy Onuczot oda nem viszi, a kinek kértére és ama boszorkányfajzatbeli Anikának parancsolatjára az uri renden lévőeknek meg nem kegyelmeznek. Hidd meg nekem édes jó öcsém, bizonyynal én mondom néked, Onucznek és istentől elragaszkodott hűgának köszönhetünk, hogy nagyobb szerencsétlenség nem történt. Szegény lelkem jó uramat is, mikor már el volt tiporva, ők mentették meg.

— Hát maguk édes kedves asszonyoném, mit műveltek ezalatt a konyhában?

— Oh édes jó fiam, az volt még csak a szomorú eset. Mikor Anika, a beste lélek békességet parancsolt, akkor előállott a Fekete Ördög és minden kincset, pénzt, fegyvert, drágaságot, arany és ezüst szerszámokat, drága skófiomos mentéket és dolmányokat, késeket, sarkantyukat s mindenféle ékességet követelt magának, igérvén és fogadván, hogy ha békességgel mindezek neki átadatnak, senkinek nem kívánja halálát, ha pedig át nem adatnak: nem kegyelmez még a cseesszopónak sem s üszköt vet az egész várra s porrá égeti azt minden benne valókkal egyetemben. Mit volt tenni? Se segítség, se jó tanács nem volt közelben, meg kellett igérni s át kellett adni mindent. De még ennél sokkal többet is. Előállott Onucznek gyalázatos hűgusa és követelt magának két geleznat, három islógos inget, egy veres bársony subát, két pár ránczos veres sarut, egy gyöngyös csopus koronát, két táfáfát, három gyolcs rokokót, egy arany szegélyű gyenge patyolatot, két karikagyűrűt, egy kövesgyűrűt, egy ezüst hólyagos tüt, egy rend fekete kláris övet, mind olyanokat és azokból valót, melyeket asszonyunk ő kegyelme viselt. Fel is ölté a pokolra való a veres bársony ruhát és abban jött be hozzánk a konyhába.

— Hát oda is bement? Mi történt Susannával?

— Várj csak édes jó fiam sorjára, hiszen a szivem úgy tele van keserűséggel, hogy azt éjfél se tudom kiönteni. Szegény leányom, egyetlen kis Susannám, mi történhetett te veled?

— De hát mi történt, hadd hallom valahára, — szolt Patkós Dani a türelmetlenség miatt majdnem fogait csikorgatva.

— Várj csak édes fiam, hadd végezek előbb az asszonyonnyal.

Egy szolgáló-asszony hozott nagy dézsa forró sósvizet s ki akarta a padmalyra borítani. De a padmalyon holmi ruhák, butordarabok heverésztek s Szaporáné asszonyom szükségesnek tartá előbb azoknak fölszedését.

— Fogd meg fiam egy kissé azt a dézsát, ez a tátott száju asszony mindjárt kiejti kezéből. Patkós Dani fogta azt a dézsát s megfogván azt két kezével, úgy vágta a földhöz, hogy dézsa és sós víz millió darabra törve, zuzva, loccsanva egyszerre eltűnt szem elől. Szopora Máténé asszonyom nagyot nézett s nem gondolt kevesebbet, mint hogy a jó Patkós Dani egyenesen megbolondult. De Patkós Dani csak ennyit mondott:

— Lássá édes jó néném, én kurucz legény vagyok, ha Susannáról nem beszél, utóbb még megharagszom. (Folytatása következik.)

— Hát maguk édes kedves asszonyoném, mit műveltek ezalatt a konyhában?

— Oh édes jó fiam, az volt még csak a szomorú eset. Mikor Anika, a beste lélek békességet parancsolt, akkor előállott a Fekete Ördög és minden kincset, pénzt, fegyvert, drágaságot, arany és ezüst szerszámokat, drága skófiomos mentéket és dolmányokat, késeket, sarkantyukat s mindenféle ékességet követelt magának, igérvén és fogadván, hogy ha békességgel mindezek neki átadatnak, senkinek nem kívánja halálát, ha pedig át nem adatnak: nem kegyelmez még a cseesszopónak sem s üszköt vet az egész várra s porrá égeti azt minden benne valókkal egyetemben. Mit volt tenni? Se segítség, se jó tanács nem volt közelben, meg kellett igérni s át kellett adni mindent. De még ennél sokkal többet is. Előállott Onucznek gyalázatos hűgusa és követelt magának két geleznat, három islógos inget, egy veres bársony subát, két pár ránczos veres sarut, egy gyöngyös csopus koronát, két táfáfát, három gyolcs rokokót, egy arany szegélyű gyenge patyolatot, két karikagyűrűt, egy kövesgyűrűt, egy ezüst hólyagos tüt, egy rend fekete kláris övet, mind olyanokat és azokból valót, melyeket asszonyunk ő kegyelme viselt. Fel is ölté a pokolra való a veres bársony ruhát és abban jött be hozzánk a konyhába.

— Hát oda is bement? Mi történt Susannával?

— Várj csak édes jó fiam sorjára, hiszen a szivem úgy tele van keserűséggel, hogy azt éjfél se tudom kiönteni. Szegény leányom, egyetlen kis Susannám, mi történhetett te veled?

— De hát mi történt, hadd hallom valahára, — szolt Patkós Dani a türelmetlenség miatt majdnem fogait csikorgatva.

— Várj csak édes fiam, hadd végezek előbb az asszonyonnyal.

Egy szolgáló-asszony hozott nagy dézsa forró sósvizet s ki akarta a padmalyra borítani. De a padmalyon holmi ruhák, butordarabok heverésztek s Szaporáné asszonyom szükségesnek tartá előbb azoknak fölszedését.

— Fogd meg fiam egy kissé azt a dézsát, ez a tátott száju asszony mindjárt kiejti kezéből.

Patkós Dani fogta azt a dézsát s megfogván azt két kezével, úgy vágta a földhöz, hogy dézsa és sós víz millió darabra törve, zuzva, loccsanva egyszerre eltűnt szem elől. Szopora Máténé asszonyom nagyot nézett s nem gondolt kevesebbet, mint hogy a jó Patkós Dani egyenesen megbolondult. De Patkós Dani csak ennyit mondott:

— Lássá édes jó néném, én kurucz legény vagyok, ha Susannáról nem beszél, utóbb még megharagszom. (Folytatása következik.)

Örült Johanna.

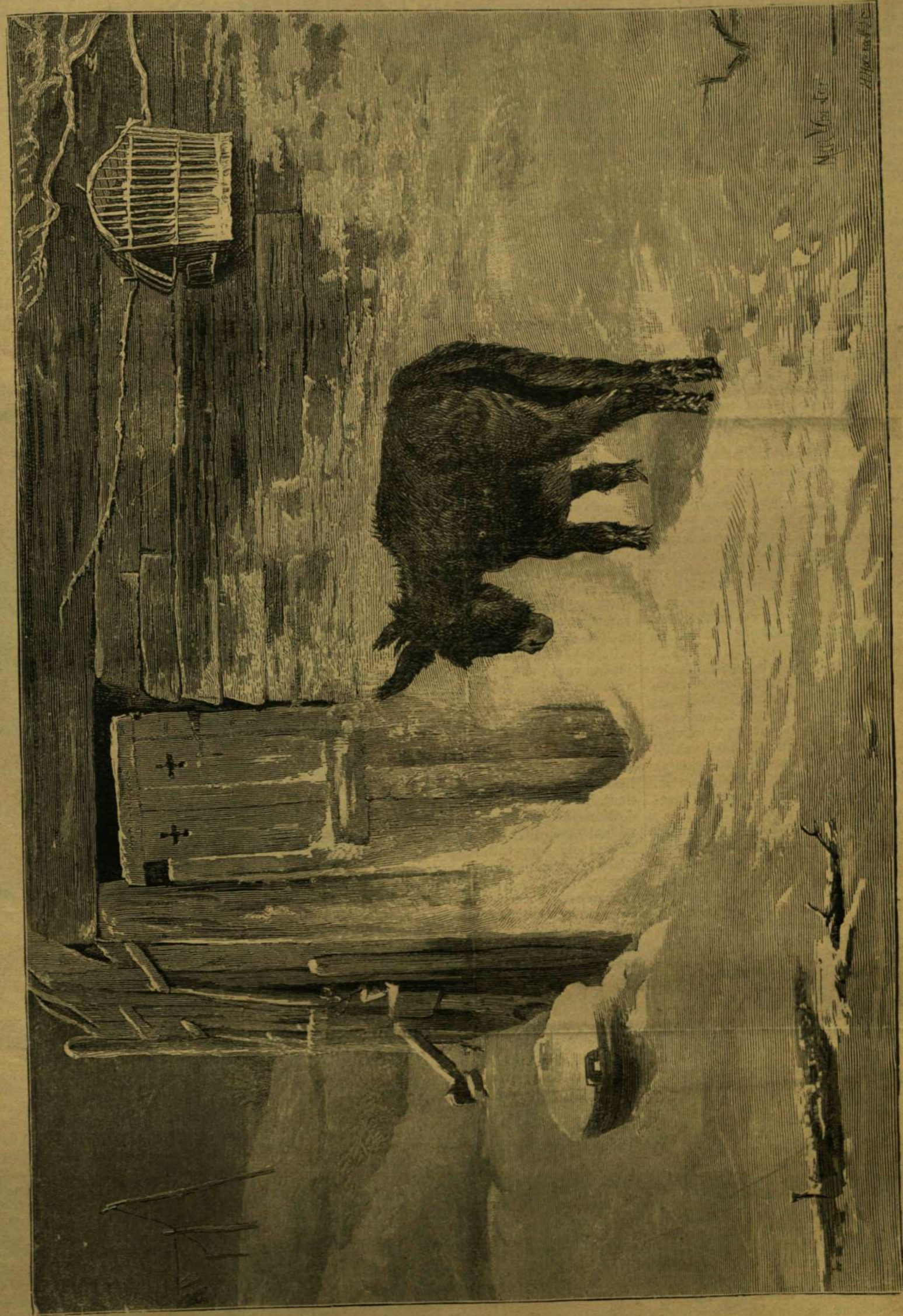
Kevés férj volt csapodárabb és kicsapongóbb, mint burgundi Fülöp, kit a «szép» melléknévvel ruházott föl a történelem, s kevés nő volt hívebb és ragaszkodóbb, mint arra méltatlan férjéhez Johanna, kit e miatt «örültnek» nevezett ugyanaz a történelem.

Mind a kettő fejedelmi sarj. Szép Fülöp V. Frigyes fiának, az osztrák Maximiliánnak és Merész Károly burgundi fejedelem leányának, Máriának fia, — ama házasság sarjadéka, melyre az ismeretes verset csinálták:

Alii bella gerant, tu felix Austria nube,
Quod dat Mars alius, dat tibi regem Venus.

Johanna arragoniai Ferdinánd és castiliai Izabella leánya, kiknek házassága által Hispania egy állammá olvadt, s uralmuk alatt a móroktól megszabadult s oly birodalomná nőtt, hogy az unoka már elmondhatta: «az én birtokaim fölött soha le nem nyugszik a nap».

ORULI JOHANNA. — PRADULA FESZTENYE.

TILÓS A BEMENET. — WINTER M. FESZTENYE.

Sokféle okok játszottak közre, hogy a «katholikus»-nak nevezett spanyol fejedelmi pár Szép Fülöpöt adja második leányát, Donna Juannát s ezzel öt szerencsétlen gyermeke közül ezt tegye a legieszeszerencsétlenebbé.

Juan infans, az asturiai herceg, az egyetlen gyermeke az öt közül, kire Spanyolország s a fölfedezett új világrések uralma nézett, nagy pompával megült nászünnepe után egy hónapra meghalt husz éves korában; a legidősb infans, Donna Izabella Alfonz portugáliai trónörökös-kötött házassága után kevéssel özvegy lett s csak a legmélyebb gyász hosszu éveit után nyujtá kezét Manuel portugáliai királynak, hogy első gyermekéjében kiszervejden. A kis infans nem sokára sirba követte anyját, s a spanyol királyi trón most már Ferdinánd és Izabella után a második infansnőre Johannára, illetőleg férjére s gyermekeikre nézett.

Épen bevégződött a mórak elleni második diadalmas hadjárat, midőn a nagy királyi párnak megadatott az az öröm, hogy leányukat Johannát férjével együtt Spanyolországban fogadhassák. Castilia kortese a toledói, Arragonia rendei a zaragosai gyűlésen ismerték el Johannát és utódai trónörököségi jogát s ünnepélyes esküvel erősítették meg a szerződést.

Szép Fülöp azonban, az élvek és mulatozások embere, a nagy világi és asszonyok kegyence, nem találta helyét a szigorú erkölcsi spanyol udvar közelében; csakhamar visszasiellett, hogy Franciaországban és Burgundiában szabadon engedhesse magát élvezeteinek és feszületül tölthesse az időt kedvesei körében, nagy bánatára szerető nejének, kinek odaadó szerelme és féltékenysége tühnetlennek tünt föl a sivar kéjence szemében.

Szép Fülöp kedvtelése után indult, a legmélyebb szomorúságban hagyva nejét szülőinél Spanyolországban s nem sokat látszott törődni vele, hogy ez ott második gyermekéjét feküsz s megajándékozza, a később V. Károly név alatt oly hatalmas uralkodóvá vált, akkor három éves örökös mellett, még egy másod k utóddal is, Ferdinánddal, ki később a mohácsi vész után Magyarországnak is királyává választott, biztosítván az ország trónját utódainak is mind e mai napig.

Johanna fölépülvén beteggyárból, nem bírt ellentállni a vágnak, hogy férjével egyesülhessen, s bár szülei mindent elkövettek, hogy a pyrenaei hegyekben dúló spanyol-francia csatározások miatt veszélyessé vált utazástól visszatartsák, — Johanna nem volt határozatától eltántorítható s midőn végre az által akarták tervét meggyújtani, hogy erőszakkal elzárják, oly izgatottságra esett, hogy környezete a megőrüléstől kezdte félni.

Nem volt a lelki bajra más gyógyszer, mint visszaerazteni őt férjéhez. De ez a gyógyszer rosszabbnak bizonyult a betegségnél is. Johanna Flandriába érkezvén, csakhamar meggyőződött férje hitlenségéről, ki azt nem is igen igyekezett leplezni. Az udvari botránykrónika a többi közt emleget egy esetet, Fülöpnek a szép Vaubrock Éva iránti vonzalmáról. Johanna csatlósainak betört volna a leány házába, levágta annak gyönyörű aranyháját több s arczát is annyira elrutította, hogy midőn Fülöp a legközelebbi alkalommal meg akarta látogatni, talált a szép kedves helyett egy eljlesztő ránkép, melyről le volt törülve isten teremtő keze.

Igy volt-e valóban, arról nem szól a történelem; annyi azonban bizonyos, hogy Fülöp, ki már előbb is föltűnő hidegséggel viseltetett neje iránt, ennek Spanyolországból visszatérte óta oly megvetéssel bánt vele, a miylenhez kevés hasonló példa van. Johanna nem érte meg többé, hogy a köztük vége ment zajos jelenetek után férje még gyöngéden szolt volna hozzá valaha. Sőt némely krónikások szerint nem is szolt hozzá többé sehog.

Ilyen házasságot lón szegény Johannának, annak az Izabella leányának, kiról Martyr Peter az irá, midőn a nagy királyné kiszervejett: «A világ elvesztette legszebb ékességét. Nem tudok nőm sem az ókorból, sem az újabb időből, ki érdemes lenne, hogy vele összeméressék»; annak az Izabellának, ki a mellett, hogy uralkodónó volt, mint nő is mintaképül állították kortársai által az utóvilág elé, mint a legmagasztosabb női jellemet egy ke, ki minden bűntől és mocsktól tisztá tudott maradni a legfellebbebb udvari társaságok közepette, s egész életét a legeszményibb női szemérem lengte át,

elannyira, hogy följegyezték róla, miszerint a különben vakbuzgó s az egyház iránt mindenben engedelmes nő még halálos ágyán is vonatott lába-fejét kitakarni, hogy az utolsó kenetet föladhassák neki.

Egy ily nő leányának jutott férjül korának legfellebbebb embere. De csakis egy ily nő leányától magyarázható meg, hogy a női kötelességet, a ragaszkodást, a rajongást egy ily férj iránt is odáig vihessse, hogy — örültnek mondja miatta a világ.

Izabella királynő leánya imádtá férjét, s hogy férje mellett maradhasson, maradt el édesanyja halálos ágyától. Lemondott az utóljára áldó anyai kar öleléséről is, hogy férjétől ne kelljen elszakadnia, noha itt csak fagyos hidegséget és megvetést tapasztalt. Sőt többet tett. Katholikus Ferdinándot csak neje jogán ismerte el uralkodójának Castilia is, s midőn Izabella meghalt, függetlensége kikiáltására gondolt s behitá Szép Fülöpöt, hogy Izabella leányának jogán foglalja el a tartományt. És Johanna férje mellett fogott pártot atyja ellen s nem gondolt vele, hogy ezzel kettészakíthatja újra a boldog összeolvadt s együtt békeben élő és boldogulni kezdő hazáját.

Fülöp bejött s Castilia rendei, a nélkül, hogy Ferdinándról csak megemlékeztek volna, hűséget esküdtek Johannának, mint Izabella leányának, férjének Szép Fülöpnek és fióknak Károlynak, mint leendő trónörökösnek. Szerencse, hogy Ferdinándnak elég éles szeme volt belátni azt, hogy Castiliának ugy se fog kelleni Szép Fülöp uralma, s nem látta szükségessé neje seregével fogadni s újabb polgárháborút gyújtani föl. Békében ment végbe az uralom elfoglalása s pompa között.

Johanna bús és szenttelen maradt a hódolati ünnepek alatt. Egész Castilia azt sutogta, hogy férje rosszul bánik vele s hogy csak Ximenes bibornok beszélte le Fülöpöt arról, hogy nejejt élőhalottnak nyilatkoztassa. Már ez maga rossz vért szült az országban, mely csak Johanna jogán hódolt meg a férjnek, ki itt máskülönbén idegen jövevénynek, bitorlónak tekintetett volna. S Castilia csakhamar torkig is lett uralkodójával, ki rövid idő alatt mindenkit fölháborított maga ellen, elannyira, hogy már elűzésére gondoltak, — midőn Fülöp egy Burgosban rendezett fenyés ünnepélyen meghűlvén, huszonnyolcz éves korában kimult. Johanna éjjel-nappal ott ült imádot beteg ágyánál, köny nélkül, szóvalannul emelülve lelke fájdalomában. Bánata oly nagy volt, hogy férje halálára sem tudott könyekben történi ki. Minden beavatkozást a közügyekbe visszautasított s minden gondját a drága halott holttestének szentelé. S mikor ez a holttest már anyószatnak indult, ő még egyszer fölynitotta a koporsót s eskőjával halmozta el halottját. Maga gondoskodott a holttest elszállításáról, a pompás halotti kíséretéről, mely a halottat Granadába elviendő volt. Johanna, mint életében nem kívánt megválni férjétől, ugy most is azt akarta, hogy örökké együtt legyen vele. Maga ment a pompás koporsó után, helyenkint megállítván a menetet utjában, letétetvén a koporsót, szentelt gyertyákat gyújtatván mellette, s mialatt a pap csendes misét olvasott, ő ott állt a koporsó fölé, a hajnal előtt újra megállította valamely városban s ott tartotta a koporsót ágya mellett. «Az özvegynek, mondá, ki lelkének napját elvesztette, nem illik kitenni magát a nap világának.»

Castilia visszakívánta előbbi urát, Ferdinándot, az jött is új diadaloktól gazdagon, fenyés kísérettel. Ximenes érsek Tortolesben vezette eléte leányát, kinek merev sovány arca, összesélt alakja fájdalmas, kínos benyomást tett az apára. De a leány megenyhülni látszott atyja vonásain s ellenkezés nélkül engedett minden rendelkezésének. Ferdinánd most kényelmes lakást rendeztetett be Tordevillasban leányának, honnan mindig láthatta férje koporsóját, mielőtt az a granadai székesegyházban elhelyeztetnék. Azontul itt töltötte el aztán életének még negy-

venhét hosszú kinos évét, a nélkül, hogy valaha elhagyta volna a sötét falakat s a nélkül, hogy a kormányzatban részt vevő volna, ámbár neve a fiáé mellett ott áll a nyilvános okmányokon. Így élt csaknem félszázadig még, a világ számára ép oly halott, mint azok a földi maradványok a Santa Clara kolostor sírboltjaiban.

Képünk e boldogtalan nőt tünteti föl ferje koporsója mellett, ama szomorú urban, mely Burgostól Granada felé vezetett. Esti szökület van s télre hajló idő, mit a királynő mellett égő tűz jelez. A kíséreten meglátják a részvétteljes számalom, s a királynő arczán a megkövült fájdalom kifejezése. E kép Pradilla spanyol festő műve, a párisi kiállításon a legnagyobb föltűnést keltett képek egyike, mely a nagy érdeméremmel lón kitüntetve.

Az atyafiak.

Az európai állatkertek és muzeumok látogatói az utóbbi évek alatt mind gyakrabban találkoznak a majmok osztályában egy oly különös, az emberekhez annyira hasonlító alakkal, hogy önkénytelenül is a vad-ember elnevezést alkalmazzák ezek láttára. Termétek körülbelül 5 láb magas, vagyis olyan mint egy közepényű ságu ember, járásuk főlegyenesebb, de lomha

GORILLA ÉS CSIMPÁNZ.

és ügyetlen, arczuk rut, kiálló pofacsontokkal, sötét fekete bőrrel, s égre néző orrlukakkal, — szóval egy pisze vend cigány és ez új elendé között kétségbevonhatatlan az atyafiság. Eleinte, midőn Du Chaillu közép-afrikai utazásában legelőször olvasták, hogy ő az emberekhez hasonló alakú majmokat talált a világrések és erdősegeiben, csak kevesen akadtak, kik hitelt adtak a híres utazó szavainak; midőn azonban néhány évvel később már egy ily elejtett, emberalakú majom kitömött bőrét is elhozták Európába, a hitetlenség helyét a bámulat váltotta föl. A kiválóbb állatkertek mindent elkövettek, hogy élő példányokat is mutathassanak föl. E törekvés azonban sokáig sikertelen maradt, egyfelől azért, mert az állatok a legfellebbebb rengetegben csak felettébb nehezen megközelíthető tanyákon élnek, másfelől rendkívüli vadásguk miatt, még a már kézre kerítettek is ritkán sikerül életben tartani a hajón, míg Európába érkeznek. Azon példány, melynek képét rajzunkon (jobbra) bemutatjuk, a harmadik volt az Európába élve jutott gorillák közül, de már ez is fölvette a néhai nevet a Kristály-palota kertjében. Ugy, ezt mint társát, a csimpánzot is, Mr. William Cross, liverpooli természetvizsgáló hozta magával, a kitől Mr. Corcia, Manchesterből 20,000 frtért vette meg e két példányt.

Tilos a bemenet.

A sok filozófiai rendszer között, melyeket az élet helyes szemmel való tekintésére az egyes bölcsek felhozta, volt olyan is, melynek elve az önmegadás, a rezignáció. Megadni magyát a sorsnak, békével tűrni annak minden csapását, nyugodt szívvel viselni a szerencse minden változását, s lemondani keserűség nélkül mindentől, a mi az elérhetetlen utópiák országába tartozik.

Egy német filozófiai rendszernek ez a kivonata, s a «tilos bemenet» előtt csendes meditatációba merülve, bemutatjuk ennek a rendszernek egy hű követőjét.

Beszélnék az emberek a mit épen akarnak, mondják a szamarat a világ legszamarabb állatának, mi azért a legtürelmesebb, a körülmenyekkel leginkább megalkuvó, élni leginkább tudó, különösen pedig legfilozófusabb állatának fogjuk tartani.

Ott áll képünkön a zárt ajtó előtt. Kívül a hó, melyben esülnök felül kell állania, belül az inyeskandoztató takarmány. Ő még sem zúgólódik. Tudja, hogy kalibája ajtaja meg fog nyilni előbb vagy utóbb, s hogy az a kaliba-ajtó akkor sem nyílik meg hamarább, ha a legesztelenebb ugrándozásokat viszi is előtte végbe, ha rug, harap vagy ordít.

Ő vár csendesen, mert tudja, hogy türeke — az istállóbeli szalma meg bogács.

Kisfaludy Károly levele Szemere Pálhoz.

Kisfaludy Károly föllepetél költészetünkben a nemzeti irány erős lendületet vett, s táplálta ő nemcsak mint lyrikus és beszélyíró, hanem mint drámaíró is. 1819. évi május 3-án játszották a pesti színpadon Kisfaludy Károly első drámáját, melynek czime a «Tatárak Magyarországon». A játék rendkívüli hatást keltett. Toldy, ki tanuja volt Kisfaludy drámai diadalának, ez estékörül elragadtatással beszél. A sikert e műnek nem esztetikai becsé, hanem az alaphang, az ősi dicsőség megszólatatása biztosítja. Mit keresett volna esztetikai kelletet a közönség, mely jóformán csak Kotzebue darabjain ismerte meg a drámai költészetet. Az eredmény Kisfaludy gyors munkára ösztönzé. «Ilka, vagy Nándorfehérvár bevétele» stb. néhány heti időközben láttak napvilágot. Az alaphang, a törekvés mindegyikben ugyanaz. Siettek is üdvözölni a magyar dráma megeremtőjét.

A magyar dicsőség költője iránt az érdeklődés általános vala. Átalános, mert a nemzet mindegyik osztálya talált azokban egy-egy hangot, melyet magának vallott. Az osztatlan tetszés azonban nem tartott sokáig, mert az egy-mást gyorsan követő színművek egyik-másikában a nemzetnek nemcsak dicsőségét, rényeit mutatta be, hanem egyes osztályok félszégességét, hibáit is. A «Kérők»-ben pl. egy mutatja be báró Székháznak, a külföldieskedő mágásnak nyegleségeit; Perffyldy alakjában pedig a diákos, ósdi ügyvédek fonakságát teszi nevéssé. E cenzúrást szemére is vetették, mert Perffyldyben Nagy István pesti ügyvéd személyére ismertek. Ez sokaknál visszatetszést keltett, s nem egy jóakarója ellenséggé lett. Barátai mérsékeltre intették. Ő azonban az ily megjegyzések elől nem hátrált, mert mindnyájatokat színpadra viszlek.

Hogy vigjátékaival ingerültséget támasztott maga ellen, azt ő is belátta. E helyzetét megvilágítja az alább közölt levél, melyet a magyar tud. akadémia levtárában Toldy iratai között lemásvolta találtam. Kisfaludy e levele így hangzik:

«Édes Palom, Im általküldöm Feri' értekezését; a vigjátékot szombaton cenzúrázva megkapod. A' mi Feri' munkáját illeti, nekem igen tetszik, ámbár melly jókat simogatva tetéz réam, azt vaspályáim másfelől ismét levonja. Mi nem honi' a' körömmel másfelől ismét levonja. Mi nem honi' a' darabban? arról óhajtánék felvilágosítást nyerni. Még az az észrevételeim is van: míg Feri' esztetikai székéből menydörög, minden kornak legnagyobb példát emlegetve, elfelejtjük látni, hogy a' mi az előző s nemzethez van köve, annak bélyegét is hordja. Ő mondja: a' komoly tárgy önkémlünkben születik; a' comicumot külső tárgy és forma segíti elő igaz; és épen ezért a comicum nálunk igen

nehéz; mert a' mit nemzet alig bir sajátját; és a' mit bir is, nevetést kíván. Molière jóformán egész francia országot Párisban feltalálta. Itt a' költőnek utazni kellene, a különféle nyelv, szokás miatt; és kérdés, ha nincs értéke, és nem akar szemtelenkedni, nem halna e meg élhel tanulása mellett? Shakespeare minden óriási elméje mellett alig lett volna az, ha Erzsébet királyné kora annak szírnát nem ad. Hol nincs társalgási nyelv, ott a comicum kényszeri munkát ad; s hol nincs társalgási nyelv, ott csak erőszakos vonások tűnnek fel a tréfiában is, mely többnyire a' művész előtt izetlen. Itéletem szerint a társalkodásból születik a' comicus, még annak költői nyelve is abból fejlődhet ki. Ha én Debreczent, Szabolcsot összejárnám, tudom két darabot nyernék általa; de életem egész munkája adna e annyit, hogy könnyű kebellet Erdélyt, al- és felföldet, összejáratnám. Bizonyos rendet szurni, mint Feri érti, igen veszedelmes, ha az ember dicsősége jelét nem akarja hátán hordozni. Engem a' Pártütőkben az ostoba assessorért kétszer akartak megverni. Látogass meg.»

E levél másolatára Toldy sajátkezűleg ezeket jegyzé:

1. Datumatlan az eredeti is. (Talán 1826 végén)
2. Bizonyos rendet (Karok és Rendek értelmében)
3. Szurni, (német és magyar figura után gyönyölni.)

A levél magyarázatára meg kell még említenem, hogy a vigjáték, a melyet Kisfaludy Szemere Pálhoz az «Élet és Litteratura» folyóirat számára küldött, a «Leányörz»-ben. E vigjáték a nevezett folyóirat 1827-ki folyamában meg is jelent. «Feri értékesése» pedig Kölesynek a komikumról szóló tanulmánya, melyben bővebben szól Kisfaludy Károlyról, s mely ugyancsak az «Élet és Litteratura» 1827-ki folyamában jelent meg.

A «Pártütők», melyről Kisfaludy fennebbi levelében szintén megemlékezik, hatás tekintetében nem igen áll hátrább a «Kérők»-nél. Az akkori kritika kedvezően fogadta. Azt hiszem, eget mondok róla, ha a «Hazai és Külföldi Tudósítások» 1820-ik évi 37-ik számából a következőket ide iktatom. «Melly tulajdonul, mely helyesen és kellemesen voltak a characterek eltalálva, a néző Közönség az által mutatta meg, hogy némely scenákat ismét előadatni kívánt. . . .

A «Pártütők»-ben Kisfaludy a magyar népeletet rajzolja. Különösen a falusi nép naiv föfogását mutatja be. Körmösdy, a falusi előljáróság által föföltetett ostoba assessor, a ki egy hadnagy egyenruhás szolgáját miniszternek nézi, a táblabírákat személyesíti. Európai műveltséggel épen nem dicsekedhetik, hiszen Schiller nevével hallván azonnal közbeszóli: «Rogo! azt a familliat nem ismerem». Ilyen ostoba assessorért nem esuda, ha Kisfaludy kétszer is meg akarták verni. Különben Kisfaludy Károly cenzúrási valószínűleg nemcsak a deákos prokázor és assessor etc. urak ellen voltak irányozva, de némely költőre is vonatkoztak.

Dr. Gööz József.

Észak-Amerika ipara s kereskedelme.

Az államok életében tapasztaljuk, hogy míg a háboru s a nagy hadseregek tartása azokat minden tekintetben emésztí: a béke s a csekély számú inkább polgári szervezeti hadsereg a népek és államok vagyonosodását idézi elő. Az elsőre taláunk elég példát, nem kell messze mennünk, a másodikra meggyőző példát mutatnak az észak-amerikai Egyesült-Államok. Ez államok gazdasági fejlődését a vaspályahálózat terjedelméből észlelhetjük. 1850-ben a vaspályák összes hossza 9021 angol mérföld volt, 1870-ben pedig csupán a kész vaspályák hossza 82,000 mérföld s a készülöben levők 15,000 mérföld. E szerint az észak-amerikai Egyesült-Államok vaspályái több mint felét teszik a világ összes vaspályáinak. A töke, melyet e vaspályák képviselnek, mindössze ezermillió font sterling. E vaspályákon szállított termények és gyártmányok értéke 1879-ben becsül szerint háromezer millió font sterling.

Mutatja az észak-amerikai Egyesült-Államok gyarapodását még az a tény is, hogy 1850-ben az adóköteles birtok értéke ezerkétszáz millió font sterling volt s 1878-ban már nyolcezer millió font sterlingre növekedett. Nagy emelkedés mutatkozik a

fém-ipar terén, így csupán Colorado állam nemes fém-terményeinek értéke meghaladja a harmincz millió dollárt a mult év kilenc hónapja alatt. Hasonló növekedés észlelhető a kőszén-iparban is. 1879 augusztus haváig termeltetett 17,069,452 tonna kőszén, 1878 ezen szakában pedig csak 10,664,597 tonna, tehát a többlet 6,404,855 tonna. Igaz, hogy a megelőző két-három évben a rossz üzleti viszonyok nem mozdították elő a termelést; mindamellett a mult évi termelés igen nagy. Befolyással van a kőszén-termelés növekedésére a termelvény olcsósága, ugy hogy ez oknál fogva az észak-amerikai szén kezdű az angol szénnek nemcsak az amerikai piacokról kiszorítani, de sőt tért foglal attól Európában is a Földközi-tengeren s kiszorítani igyekszik azt az olasz és svájci piacokról. Az észak-amerikai kőszén-termelés növekedése kitűnik abból is, hogy az 1820-ban termelt mennyiség tett 365 tonnát s 1879-ben fölhágot 26 millió tonnára. A vas és aczél előállításában szintén nagy lépéseket tesznek előre az Egyesült-Államok. 1872-ben az aczél- és vas-sinek behozatala volt 600,000 tonna, de 1877-ben az már 12 tonnára szált, mert a szükséglet belföldi gyártmányul pótlottatott; mely évben a gyártott aczél- és vassin-mennyiség tett 760,000 tonnát. A singyártás öt év alatt 1871 év végei tett 3 millió tonnát és 1871—1876 év végei fölhágot 4 millió tonnára. A rendes szükséglet oly nagy (1,100,000 tonna), hogy azt a belföldi vas-ipar nem képes előállítani és így az nagyrészt Angliából szeretik be. Így újabban nagy megrendelések történtek aczél-sínekre 4 £ 16 sh. tonnánként vagy méterházájá megközelítőleg 4 f. 80 kr. aranyban.

A réz-termelést nagy arányokban üzik Lake superior-ban; csupán 1879. hat első hónapja alatt termeltetett ezen kerületben 11,537 tonna réz. Jellemző, hogy itt oly réz-érc fordul elő, mely 75% — 80 % rezet tartalmaz. Az egész földön termelt higany nagyobb része Észak-Amerikából származik; mert az összes termelés volt 1878-ban 69,192 palack, melyből Kalifornia 40,000 palackot termelt; s közel felét, 31,210 palackot, China dolgozza fel.

A kereskedelmi mérleg 60,000,000 dollár volt 1878-ban; a mult évit 75—80 millióra becsülik, mert a gazdasági termények kivitele tetemesen növekedik.

A golyó történetéből.

— «Nem böles orvoshoz való, A bajra rátszani, melyet vágni kell!» —

Ép e tétel fölött tündöttem Sophokles tragédiáinak Csiky Gergely klasszikus fordításában megjelent köteté olvasásánál. E tétel nyilván bizonyítja, hogy az ó-korban az orvosi működés már két részre oszlott s hogy az a hypothesis, mely szerint Homer Iliásának két orvosi alakja, Machaon és Podalirius, két külön szaknak, a belső rejtett bajok és a sebek gyógyításának képviselője volt, biztosabb alapot nyer. Ép e fölött tündöttem, mondom, midőn szerkesztő ur levelét veszem oly felszólítással, hogy vizlatolva adjum elő azt, mit a lött sebek megértése céljából a közönségnek tudni kell és hasznos. Hivatkozok ön nyomatekosabb kényszer gyanánt arra, hogy 1878-ban bű alkalom volt személyes tapasztalatot gyűjteni Boszniában, s további unszólásul nem feleli emlékezetemben föliedni azon mulasztásomat sem, melyet 1876-ban szerbiai exkurzióm után halgatássalom elkövettem.

Sokáig haboztam, irjak-e, vagy csak megköszönjem bizalmát, s tollam már a szokásos meglepetőzési formák kijelentésére indult, midőn azt multon merengő lellem megakasztá futásában s gondolataimat a golyó öt-százados tevékeny életének borzasztó hatásai lenyűgözték. A golyó 1338-ban született meg; hogy azóta a népek folytonos fejlődési s pusztulási folyamatában mind erőszakosabban kifejezje a fajok örökös küzdelmének természetörényét. Azóta az értelem diadalt ült, s a harcz — még elkeseredettebb.

S mint viselték magokat az orvosok a lött sebekkel szemben? A legnyiszter kusabb tevélygésben voltak a lött sebek természeté iránt. A 16-dik században két híres olasz sebész De Vigo és Botallus még éles vitában vannak a fölött «an pulsus sclopetarius sit venosus?»

volnus an situstum? » Vajjon a lőpor mérgező-e, a seb égetet-e? » noha ők mindketten helyes orvosi bíráló észszel bírtak. A nagy közönség fölfogási álláspontja akkor ép úgy, mint ma, minden orvosi fogalomról lehetőleg ferde volt; a a segítségetől jól-rosszul mindenben közvetlen, az orvosi nyilatkozatok elferditettén föl-fira szálló tantétele formájában nyertek az igazsággal határos érvényességet, s ma is hány balvélemény kering, melyeket, miután ártnak, tünni nem szabad, kivált minálunk nem, hol a természettudományok iránti érdeklődés fölkelte-tett bár, de azért a titokzatok, a rejtélyes iránt oly nagy a vonzalom, mint sehol másutt; a babonás kuruzslás az alsó, a jóhiszemű orvoslási vizsketeg a felső osztálynál édes hazánkban van legkivált elterjedve.

Ez igen veszélyes kórnak csupán egy gyógy-szere van — a fölvilágosítás. Elhatározom tehát, hogy irok egyetnást a kívánt tárgyról s hogy értekezésbe ne is kezdhessek, melyhez a tudományos képzetetés akadémiái irányánál fogva leginkább bírnak hajlammal, — irok a levél-íróimodul egyszerű pongolyaságában.

Ugyanabban a században, melyben az egy-házi romlás ellen az egész Európát megrázkod-tató harez megindult, a európai Paré Ambrus reformálta a sebészetet. Borbély-segédből nagy fölfedezései s eszméi által a sebészet legelőke-lőbb tüneményévé emelkedett, s ő rendezte elő-ször a lőtt sebekről szóló tanokat is szabato-sabbban. Egy szerencsés véletlen, nagyobb szá-ma a sebesülteknek s gyógyszer hiánya kelle-hozzá, hogy a betegek egy részénél az akkor divó szokás szerint a löcsatorna forró olajjal nem égettetett ki. A lelkismeretes sebész a mulasztási önvád nem hagyta aludni, de nyug-talansága reggel örmére változott, miután az a meglepetés várt rá, hogy a szerinte elhanya-goltak sebei jobb karban voltak, mint azokéi, melyeknél a szabályos kiégetés megtörtént. Erre határozottan kimondván, hogy lőtt sebek ninesenek mérgező, hogy azok egyszerűen zu-zottak — megtette az első lépést. E gyógyítási szerencsés véletlen mennyivel több haszonnal járt, mint elődeinek fölánokra menő elméleti okoskodása! A fölfedezések történelme hány helyen bizonyítja, hogy a legnehezebb fölada-tok megoldatnak a nélkül, hogy azok az idő szerinti elméleti fölfogásokkal kapcsolatban lennének s oly eredmények értenek el, melyek az uralgó fogalmak anyagából nem vezethetők le semmiképp.

Parétól napjainkig a haladást következő-leg változtatjuk.

A löfegyverek mind inkább és inkább tö-kéletesítették, a gyalogsági fegyver hatálya souverain jelentőségre emelkedett. Az újabb — dán, olasz és cseh — harczeréken a statisztikai összeállítások szerint a veszteségnél 80%-a esik a puskára, a poroszok gravit-lotti veszteségéből már 94%; s az amerikai háború 87,882 sebesültje közül csak 249 szenvedett kard által. A boszniai okkupáció alatt általában észlelt majdnem ezere menő sebesült közül csupán egyetleneg handzsár-sebre emlékszem. A tökéletesebb löfegyver-nek tudható be az újabb háborúk óriási vesz-tezése. A krími háború alatt egyedül a francziáknak 200,000-et meghaladó veszteségök volt. Poroszország 887 ezerre menő haderejéből Franciaország ellen 113 ezer lett harc képtelen.

De fordítsuk el figyelmünket óriási gyász-jelentésektől.

Az újkor háborúiból sok nevezetes sebész alakja emelkedik ki. Louis Antal nagy nevét a 18-ik század francia háború alatt alapítá meg. Az angol Hunter John egyike a leggeniál-sabb orvosoknak, kitűnő munkát írt a lőtt sebek-ről. Nagy Frigyes sebesültjei közül Bilmer a csonkításokkal való visszánélés ellen kel ki erőlyesen. A franczia első császárság idejéből Lurrey Domi-nique rendkívül tevékenységet fejt ki, mint a franczia hadak vezérorvosa, nagy Napoleont hűn kísérni valamennyi táborozásban, gyalog fut vissza Oroszországból és sok kötetre menő memoire-ját irodalmi becsűk. Említésre méltó-k az újabb kor háborúinak nagy sebészei köz-ül az orosz Protyoff, ki 1849-ben Kankasuszban, 1854-ben a krími harczeréken működött; a franczia Chenu; Amerikában Otis és Longmore, s a német Strohmeier. Az aligunt német, franczia s orosz háborúk hírnevesebb sebészeinek föl-sorlása annyival inkább fölőleges, miután a leg-többnek nevével alább találkozunk.

Mindez orvosok tevékeny s áldásos szerep-lésök bizonyítékaiul igen értékes kazuisztikus és statisztikai dolgozatokkal gazdagíták az orvosi irodalmat; de majdnem napjainkig, egyes mo-zarantoktól eltekintve, alig jelezhetni feltűnőbb haladást. Így a golyó erőtmitani hatását magya-rázó törvények lettek elméletileg megállapítva s aztán a legkülönbözőbb eszközök feltalálva, melyek a golyó kikutatására s eltávolítására szolgálnak. Kis fölfedezési korszakot alkot Ga-ribaldi világhírű kísérlete, melyhez 1862-ben Néla-ton meghívott. A benn maradt golyó alkalmul szolgált több elmes készülek kitalálásához, melyek föladata lenne meghatározni, hogy a löcsa-torna fenekén lévő ellenállás csontszelvény vagy golyó által okozatik-e, vagy egyáltalán hogy hol a golyó? A legegyszerűbb eszköz volt Nélaton porcellángömbökkel ellátott kutatója, melyen a fehér gömböt az ólom szürkére fogja. Nélaton-nal egyidőben Faure franczia vegyész egy más eljárást talált ki, t. i. villamfolyam segítségével határozni meg a fém jelenlétét — galvanometer jelezvén a kutató végének a fémmel való érintke-zését. Ez időre esik Kovács József sebésztanárnak hasonló elmes golyójelző készülete, melynél a fém-mel való érintkezést finom csemetés árulja el.

XV. SZÁZADBELI MAGYAR SODHONYOMÁNZOS KEHELY. Mutatvány az »A. cheologiai Értesítő«-ból.

Garibaldi esete fölötté tanulságos, miután két-ségbevonhatatlannal azt bizonyítja, hogy a nagy emberek életük minden irányu nyilvánulásával hatnak, eszméket hoznak mozgásba. E tétel bizonyításul a golyó történetének egy szomorú epizódjára hivatkozhatom. A Lincoln elnök fej-t halálosan talált pisztolygolyó hátul a nyak-szirten hatolt be, elül a csontig nem jutott s mégis csontrepesztést okozott. Erre megindult a golyó röperje — vis viva — fölötti tanulmány, s bebizonyult, hogy a csontban elhelyezett lágy-szövet, az agy, a golyó lökését ép úgy tova-vezeti, mint a víz a hidraulikus nyomást, hogy t. i. a közletről elsütött pisztolygolyó, midőn az első agyreszcsékét érte, a lök-erő, fizikalis törvény szerint, kiterjedt a távolabbi részcsé-kékre is, s a homlokoston megrepedt a nélkül, hogy a golyó odáig ért volna. Lincoln halála kellett hozzá, hogy a golyó hatásai módozatá-nak addigi magyarázatahoz, hogy t. i. eleven erejének nyilvánulása részint mozgása egy ré-szének meleggé átalakultában, részint a golyó forgása folytán létesülő cenztrifugal erőben áll, — még egy tényező is járuljon, a hidraulikus nyomás.

Messze vezetnek, ha csak nagyjából is ismer-tetni akarán azon kísérleti módokat s eljárás-o-

kat, melyek a fölhozott eredmények eléréséig követték; czélem inkább tájékozást nyujtani a lőtt sebekkel kapcsolatba hozható eszmékről; elég legyen azért ama fizikális tételek egy-szerű fölemlítése, melyek nyomán ma a lövés hatását értelmezni iparkodunk.

Visszaterek tárgyam történeti menetére. Említém, hogy az eredmények, a golyó anyyi millió emberáldozatán tett észlelések nyomán — eltekintve egyes fölfedezésektől, elméleti magyarázatoktól, aztán meg könyvtárainkat gazdagított művektől — Parétól napjainkig nem lényegesek; azonban s ez a legfontosabb: köze-ledés történt a gyógytudomány eszménye felé. A műtéti beavatkozások kevesebdek, módokat keresnek, hogy gyógyulás állhasson be a nélkül, hogy az organizmus megcsontkíttassék; — a konzervatív eszme mind inkább és inkább eltölté a sebészi szellemeket; a csonkítási statisztikák-kal való kérdés hátterbe szorult, s inkább bizonyos borongó lehangoltság nyilvánult mű-vészetiük tökéletlensége miatt.

A konzervatív sebészet ma az ideál. Nem a régi dogmatikus tanok, az avult mesteri eljárásai módokhoz való makacs ragaszkodásban talál ez k fejezést, hanem a megtartási törekvésben. Midőn a sebészi bravourral működő kéz a meg-tarthatás lehetőségének végtelég megy, mi-előtt visszapotolhatatlan föloldozna egy átlót lábat vagy kezét, kivált egy kezét, e beszélő gé-pét az emberi szellemnek: megtéte a másod-ik lépés majdnem egy időben minden öntuda-tos sebész által. Nem a műtét végrehajtásában áll tehát a sebész feladata csupán, hanem mű-ködése kezdődik a külbéhatás által keletkezett sérelem első percétől s tart sokszor hóna-pokon keresztül, miáltal gondos őrszemekkel a egyedetlen szorgalommal kell kísérnie a gyó-gyulás lefolyását s távol tartani a kedvezőtlen külbefolyásokat — szóval a sebkezelésben.

A sebkezelés lett szabályozva s ma oly tökélyre vive, hogy a homeri orvosoktól nap-jainkig nines egy orvosi név sem, mely anyyira méltó a dicsőítésre, mint az angol Lister Józsefé, ki alig egy évtizede a legna-gyobb áldást hoznította meg az emberi szenvedé-sék lakhelyén — a kórházakban, az u. n. antiseptikus sebkezelést.

E sebkezelési mód mily hatással van a lőtt sebekre? erről egy másik cikkben.

Dr. Farkas László.

Egyveleg.

* A British muzeumban, hol jelenleg a világ legnagyobb kíncei sebei összehalmozva, a tűz-veszély meggátálása végett a gázvilágítást sem hozták be s a nagy olvasó terem csak nappal volt nyitva. Most a villamos világítást kezdték alkalmazni, de erről is két ízben bebizonyult, hogy orvosság hiányában veszélyes lehet. A forró izzó szénnek egyes darabjai leestek az alatta levő tá-blára. Először csak egy kis pont égett meg a táblán, de más alkalommal az egyik ór asztalán levő papír is lángot kapott. Most tehát nagy üveg-tányérokat alkalmaztak minden egyes lámpa-alá s jövőre kísérletet akartak tenni, hogyan le-hetne a termet kívülről megvilágítani. Az Edi-son legújabb lámpája azonban ezt is feleslegessé fogja tenni, a mennyiben ennek szene üveg edénybe van elzárva, s a mennyiben a szén (mint multkor irtak: elégett papir szene) nem ég, hanem csak izzik.

* A virágoktat Párisban most nagy mértékben pusztítja a híd és annélfogva a boltokban árak jelen-tekenyen emelkedett; egy csarviaola-csozor ára 6—11 frank. A gyümölcsfák is sok kárt szenvedtek, néme-lyik már egészen kiveszettek látszik, de a gazdák vigasztalják magokat azzal, hogy 1837-ben is ha-sonló eset volt s a fák a rá következő rendkívül forró nyáron ismét fölédtek.

Óias gőzhajó. Borrow-in-Turnessben most egy gőzhajón dolgoznak, mely az ismeretes »Great East-ern« mellett a világ második legnagyobb gőzhajója lesz. A hajó 8300 tonnás, 8500 lőerőjű, három kémény-es és négy árboczos, gyorsasága 16—17 osomó lesz óránként. Neve »Roma város«. Pompásan fogják berendezni, villamos világítást alkalmaznak rajta. Az Atlanti óceánban, az Inman-vonalon fogja közve-títeni a közlekedést Európá és Amerika közt. Remélik, hogy a jövő év kezdetén vízre bocsáthatják.

A magyar hirlapirodalom 1880.

I. POLITIKAI NAPILAPOK.

Budapesten.

Pesti Napló. Szerk. Urvány Lajos; kiadó-tulajdo-nos az Athenaeum irodalmi és nyomdai részvénytársu-lat. XXXI. évfolyam. (Reggeli és esti kiadás.) Ára egé z évre 24 fr.

A Hon. Szerk. Jókai Mór; kiadó-tulajdonos az Athenaeum. XVIII. évfolyam. (Reggeli és esti kiadás.) Ára 24 fr.

Budapesti Közlöny. Hivatalos lap. Szerk. Sala-moner Ferenc. XIV. évfolyam. Kiadja az Athenaeum. Ára a »Hivatalos Értesítő«-vel együtt 20 fr.

Magyar Állam. (Idők tanja) Laptulajd. és szerk. Lonky Antal. XIII. évfolyam. Ára 20 fr.

Ellenőr. Szerk. Hindy Árpád. XII. évfolyam. Ára 20 fr. (Reggeli és esti kiadás.)

Egyetértés. Szerk. és kiadó-tulajdonos Csávolszky Lajos. VII. évfolyam. Ára 20 fr.

Közvélemény. Szerk. Borostyáni Nándor, kiadja Vodianer F. IV. évfolyam. Ára 16 fr.

Budapest. Szerk. Brankovics György. Kiadó-tulaj-donos Vodianer F. IV. évfolyam. Ára 12 fr.

Magyar Korona. Szerk. b. Jósika Kálmán; kiadja az Athenaeum. IV. évfolyam. Ára 12 fr.

Figgetlen Hírlap. Szerk. és kiadó-tulajdonos Mende Bódog. III. évfolyam. Ára 12 fr.

Magyarország. Szerk. Ifj. Ábrányi Kornél; kiadja az Athenaeum. II. évfolyam. Ára 20 fr.

Pesti Hírlap. Szerk. Csukássy József; kiadják a Légrádi testvérek. II. évfolyam. Ára 14 fr.

Új Budapest. Főszerkesztő Mayer J. Arnó, szerk. Jánoska Mihály. II. évfolyam. Ára helyben 10 forint, vidéken 12 fr.

Figgetlenség. Szerk. és kiadó-tulajdonos Verho-vay Gyula. (Verhovay betegsége alatt a lap szerkesz-téséért felelős Herman Ottó.) I. évfolyam. Ára 16 fr.

Vidéken.

Szegedi Híradó. (Szeged.) Szerk. Nagy Sándor; kiadó-tulajdonos Burger Gusztáv. XXII. évfolyam. Ára 10 fr. (1879. évben hetenként 3-szor jelent meg.)

Alföld. (Arad.) Szerk. Tiszlai Lajos; kiadja Réthy Lipót és fia. XX. évfolyam. Ára helyben 14 fr., vidéken 16 fr.

Bihar. (Nagy-Váradi.) Szerk. Ifj. Gyalokay Lajos; kiadó-tulajd. Hollósy Jenő. XVI. évf. Ára helyben 10 frt, postán küldve 12 frt.

Magyar Polgár. (Kolozsvár.) Szerk. és tulajd. K. Papp Miklós. XIV. évfolyam. Ára 16 fr.

Nagyvárad. (Nagyvárad.) Szerk. és kiadó-tulajd. Hügel Ottó. XI. évfolyam. Ára helyben 10 forint, postán küldve 12 fr.

Kelet. (Kolozsvár.) Szerk. és kiadó-tulajd. Békésy Károly. X. évfolyam. Ára 16 fr.

Temesi Lapok. (Temesvár.) Szerk. S. Sallay Jenő, kiadják a Magyar testvérek. IX. évfolyam. Ára 14 fr.

Szegedi Napló. (Szeged.) Szerk. Eisenstädter Lu-kács. III. évfolyam. Ára 14 fr.

Összesen = 22.

II. POLITIKAI HETILAPOK.

Budapesten.

Politikai Ujdonságok. Szerk. Nagy Miklós; ki-adó-tulajdonos a Franklin-Társulat. XXVI. évfolyam. Ára 6 frt; a »Vasárnapi Ujság«-gal együtt 12 frt.

Híradó. Szerk. és tulajd. Komócsy József. XIII. évfolyam. Ára 4 frt.

Figgetlenség a Nép Zászlója. Szerk. és tulajd. Mende Bódog. XI. évfolyam. Ára 4 frt.

Képes Néplap és Politikai Híradó. Szerk. Nagy Miklós; kiadja a Franklin-Társulat. VII. évfolyam. Ára 2 frt, a »Világközlöny«-vel együtt 4 frt.

Magyar Népvilág. Képes néplap. Szerk. Visi Imre; laptulajdonos és kiadó Jókai Mór. II. évfolyam. Ára 4 frt.

Vidéken.

Győri Közlöny. (Győr.) Szerk. és kiadja Mersich József XXIV. évfolyam. Megjelen hetenként kétszer. Ára 10 frt.

Eger. (Eger.) Szerk. Fekete Ferenc; főszerkesztés Lőrinczy János; kiadó-tulajd. az egri érsek lyceumi nyomda. XVIII. évfolyam. Ára 5 frt.

Máramaros. (Máramaros-Sziget.) Szerk. Szilágyi István, főszerkesztés Várdy György; kiadja Siehermann Mór. XVI. évfolyam. Ára 6 frt.

Somogy. (Kaposvár.) Szerk. és kiadó-tulajd. Roboz István. XVI. évfolyam. Ára 5 frt.

Debreczen. (Debreczen.) Szerk. és kiadó-tulajd. Szabó József. XII. évfolyam. Megjelenik hetenként ötször. Ára 10 frt.

Egri Népszász. (Eger.) Szerk. és kiadó-tulajdonos Luga László. XI. évfolyam. Ára 2 frt.

Nemere. (S.-Szt.-György.) Szerk. Málik József; kiadó-tulajd. Bernstein Márk. X. évfolyam. Megjelen hetenként kétszer. Ára 6 frt.

Abauj-Kassai-Közlöny. (Kassa.) Szerk. és kiadó-tulajd. Timkó József. IX. évfolyam. Ára 6 frt.

Keeske-mét. (Keeske-mét.) Szerk. Németh Dániel; kiadó-k Spitzer József és fia. VIII. évf. Ára 5 frt.

Pécsi Figyelő. (Pécs.) Szerk. Hakseh Emil; szer-kesztőtárs Kis József; laptulajdonos Nagy Ferencz. VIII. évfolyam. Ára 5 frt.

Nógrádi Lapok és Honti Híradó. (B.-Gyarmat.) Szerk. Horváth Danó; kiadó-tulajd. Kék László. VIII. évf. Ára 6 frt.

Debreczeni Ellenőr. (Debreczen.) Felelős szerk. és kiadó-tulajd. Kutasi Imre; főszerk. Vértési Arnold; VII. évfolyam. Megjelen hetenként ötször. Ára 10 frt.

Szabadság. (N.-Váradi.) A közgyi ellenzék közlö-nye. Szerk. Dús László; kiadja Laszky Armin. VI. évf. Megjelen hetenként ötször. Ára 10 frt.

Ujvidék. (Ujvidék.) Szerk. és laptulajdonos Frank István. V. évfolyam. Ára 6 frt.

Békésmegyei Közlöny. (Békés-Csaba.) Szerk. Báttaszéki Lajos; főszerkesztés Garzó Gyula. VII. évf. (mint politikai lap V.) évfolyam. Megjelen hetenként ötször. Ára 8 frt.

Máramrosi Tárólató. (M.-Sziget.) Szerk. és ki-adó-tulajd. Hollósy István. III. évfolyam. Ára 6 frt.

Kalocsai Néplap. (Kalocsa.) Szerk. Mócsy Antal; főszerkesztés Klein Lajos. III. évfolyam. Ára 2 frt.

Bálpárt. (Kaposvár.) Szerk. Gáspár Lajos; kiadja Janosovics Gyula. II. évfolyam. Megjelen hetenként kétszer. Ára 6 frt.

Közgy. (Gyöngyös.) Szerk. Lovetzányi Pál; kiadó-tulajd. a gyöngyösi közgyi egylet. II. évfolyam. Ára 4 frt. (Mult évben »Gyöngyösi Közgy.« volt a czime.)

Hazánk. (Győr.) Lapvezér Kriatinkovich Ede; szerk. Csépy Pál; főszerkesztés Karika Antal; kiadó- és laptulajdonos Szombathy Ignác. I. évfolyam. Megjelen hetenként kétszer. Ára 8 frt.

Külföldön.

Bukaresti Híradó. (Bukarest.) Szerk. és lap-tulajd. Vándory Lajos. V. évfolyam. Ára 12 frt. (Magyar és román szöveggel.)

Összesen = 26.

III. VEGYES TARTALMU KÉPES HETI-LAPOK.

Budapesten.

Vasárnapi Ujság. Szerk. Nagy Miklós; kiadó-tulajdonos a Franklin-Társulat. XXVII. évfolyam. Ára 8 frt; a »Politikai Ujdonságok«-kal együtt 12 frt.

Magyarország és a Nagyvilág. Szerk. Molnár Antal; kiadó-tulajdonos az Athenaeum. XVI. évfolyam. Ára 8 forint.

Képes Családi Lapok. Szerk. Áldor Imre; fő-munkatárs Lauka Gusztáv; segéd-szerkesztő Németh Béla; kiadja Mehner Vilms. II. évfolyam. Ára a »Nö-világ« havi mellékkel 6 frt.

Föld-Gömb. Szerk. Fülöp György; lapvezér Vas-vári Ferencz, kiadó-tulajd. Scultety Jozefa. I. évfolyam. Ára a negyve éves »Közgazdaság« melléklettel 6 frt.

Hazánkfa. Szerk. Brankovics György; kiadó-tulajd. Vodianer F. I. évfolyam. Ára 4 frt.

Magyar Képes Világ. Szerkesztői és kiadó-hiva-tal: Fuchs testvérek. I. évfolyam. Egy-egy füzet (2 iv) ára 13 kr.

Ország-Világ. Szerk. Somogyi Ede; kiadó-tulaj-donos Rautmann Frigyes. I. évfolyam. Megjelen két hetenként. Ára 12 frt.

Összesen = 7.

IV. EGYHÁZI ÉS ISKOLAI LAPOK.

Budapesten.

Religio. Szerk. és kiadó-tulajdonos Breznay Béla. XXXII. évfolyam. Megjelen hetenként kétszer. Ára 10 forint.

Protestáns Egyházi és Iskolai Lap. Szerk. és kiadó-tulajd. dr. Ballagi Mór. XXIII. évfolyam. Ára 9 frt.

Népevelők Lapja. Szerk. Steiner István; lap-tulajdonos a »Népevelők pesti egylete«; kiadják a Weizmann testvérek. XV. évfolyam. Ára 4 frt.

Néptanítók Lapja. Kiadja a vallás- és közoktatás-ügyi m. kir. ministerium. Szerk. Gyertyánffy István. XIII. évfolyam. Megjelen havonként kétszer. Ára 3 frt.

Kis Lap. Szerk. Forgó bácsi (dr. Agai Adolf). Ki-adó-tulajdonos az Athenaeum. X. évfolyam. Ára 5 forint 60 kr.

Katholikus Hetilap. Szerk. Agoston Antal, ki-adják a Szent-István-Társulat. VIII. évfolyam. Ára 4 frt.

Hasznos Mulattató. Szerk. és kiadja Dolinay Gyula. VIII. évfolyam. Megjelen havonként 2-szer. Ára 4 forint.

Lányok Lapja. Szerk. és laptulajdonos Dolinay Gyula. VI. évfolyam. Megjelen havonként 2-szer. Ára 4 forint.

A magyar isr. országos tanító-egylet Értesít-ője. Szerk. Seligmann Eleázár. V. évfolyam. Megjelen havonként kétszer. Ára nem-tagoknak 2 frt.

Kis Mulattató. Szerk. Lajos bácsi. I. évfolyam. Ára 2 frt 88 kr.

Vidéken.

Néptanoda. A bonyhád-szigetvári stb. tanító-egye-sülletek közlönye. (Pécs.) Kiadó-tulajd. és szerkesztő Schneider István; főszerkesztés Raberics Imre és Schön Bernát. XIII. évfolyam. Megjelen hetenként egyszer; jul. és aug. hónapokban szünetel. Ára 4 frt.

Egri Egyházmegyei Közlöny. (Eger.) Szerkesztő Rapaics Raymond. Kiadja Zsendovics József. XII. évfolyam. Megjelen minden hó 1-én és 16-án. Ára 2 frt.

Népközlöki Tanügy. (Eger.) Szerk. Katinsky Gyula; főszerkesztés Répássy János. X. évf. Meg-jelen minden hó 1-én és 16-án. Ára 4 forint

Erdélyi Protestáns Közlöny. (Kolozsvár.) Szer-kesztő és kiadó-tulajdonos Szász Domokos. X. évfolyam. Ára 6 frt.

Család és Iskola. (Kolozsvár.) Szerk. Váradi Károly; kiadja a kolozsmegeyi tanító testület. VI. évfolyam. Megjelen — jul. és aug. hónapokat kivéve — havonként kétszer. Ára 3 frt.

Egyházi és Iskolai Szemle. (Nagy-Enyed.) Szerk. és kiadó Bartók György. V. évfolyam. Megjelen hetenként. Ára 6 frt.

Köznevelődés. (Gyula-Fehérvár.) Szerk. Bíró Béla; kiadja: Az erdélyi róm. kath. irodalmi társulat. III. évfolyam. Ára 4 frt.

Általános Tanügyi Közlöny. (Arad.) Szerkesztő Györgyösy Rudolf. II. évfolyam. Ára 10 óra 4 frt.

Nemzeti Népközlöny. (Nyitra.) A »Nyitrai«-gyűjtő tanító-testület közlönye. Szerk. Egy Péter. I. évf.

Megjelen jul. és aug. hónapokat kivéve minden hó 1. és 15-én. Ára 1 frt 50 kr.

Protestáns Hetilap. (Debreczen.) Szerk. és kiadó-tulajd. Jókai István; főszerkesztés: Tóth Sámuel. II. évfolyam. Ára 6 frt.

Magyar Themis. Szerk. dr. Fayer László; kiadja az Athenaeum, X. évfolyam. Ára 10 frt.

A Nép Kertésze. Szerk. és tulajd. Lukácsy Sándor Rákospalotán, X. évfolyam. Megjelen havonként kétszer. Ára 3 frt.

Sorsolási Tudósító. Szerk. és kiadja Aradi Rezső. X. évf. Megjelen minden húsz után magyar és német szöveggel. Ára 3 frt.

A Budapesti Áru- és értéktőzsde árjegyzései. Kiadja a miniszteri tőzsdébiztos. VIII. évfolyam. Megjelen minden tőzsdénapon. Ára 6 frt 20 kr; postán 7 frt.

Kronika. Szerk. Miller Tamás; kiadók Irlinger Antal és társai. VIII. évfolyam. Ára 2 forint 40 kr. (1879-ben Munkás Heti-Kronika címmel.)

Budapest főváros statisztikai hivatalának heti kimutatása. Szerk. és kiadja Kőrösi József statisztikai igazgató. VIII. évf. Ára 4 frt.

Földmívelési Érdekeink. Szerk. Wágner László; kiadó-tulajdonosok a Légrády testvérek. VII. évfolyam. Ára 6 frt, a «Falsi Gazda»-val 8 frt.

Falsi Gazda. Szerk. Wágner László; kiadó-tulajdonosok a Légrády testvérek. VII. évfolyam. Megjelen minden 1-én és 16-án. Ára 2 frt.

Borászati Lapok. Szerk. Molnár István; kiadó-tulajdonosok a Légrády testvérek. VII. évf. Megjelen minden 10, 15, és 25-én. Ára 3 frt.

Közgazdasági Lapok. Szerk. tulajd. Széll Lajos; főszerkesztők Kelen József és Tóthfalusi Gyula. VII. évf. Megjelen minden 5, és 20-án. Ára 5 frt.

Vasut. Szerk. Károly Sándor; társszerkesztő Fürst Fülöp; kiadó-tulajdonos Goldstein Mór. VII. évfolyam. Ára 4 frt.

Pénzügyi Közlöny. Kiadja a m. kir. pénzügyminiszterium. VII. évfolyam. Megjelen havonként többször.

Rendeleti Közlöny. A magyar királyi honvédség számlája. VI. évf. Megjelen havonként 2-3 szám.

Fortuna. Hivatalos sorsolási és érkeletli lap. Szerk. és kiadja Arnoldi Vilmos. VI. évfolyam. Megjelen minden húsz után magyar és német szöveggel. Ára 2 frt.

Morour. Hiteles sorsolási tudósító. Szerk. Molnár A. VI. évfolyam. Megjelen minden húsz után magyar és német szöveggel. Ára 2 frt.

Magyar Jogász. Szerk. és tulajdonos Kun László. IV. évfolyam. Megjelen hetenként hatszor. Ára 15 frt. (1876 és 77-ben «Curia Ertesítő» címmel jelent meg.)

Központi Ertesítő. Kiadja a földmívelés-, ipar- és kereskedelmi m. kir. miniszterium. V. évfolyam. Megjelen havonként 6-8 szám. 100-100 inek ára helyben 4 frt; vidéken 7 frt.

Az Épitési Ipar. Szerk. Ney Béla; a kiadó-tulajdonosok képviselője Pártos Gyula. IV. évf. Ára 8 frt.

Népszava. A magyarországi munkáspárt közlönye. Szerk. Külföldi Viktor; tulajdonos a magyarországi munkáspárt. IV. évfolyam. Ára 1 frt 20 kr.

Uj Fortuna. Hiteles sorsolási és érkeletli lap. Szerk. Braun V. IV. évf. Megjelen minden húsz után magyar és német szöveggel. Ára 2 frt.

Egészségi és hasonszenvi Közlöny. A magyar hasonszenvi ügytartólok társulatának lapja. Szerkesztő dr. Deüits Miklós; főszerkesztő dr. Novotny Frigyes. III. évf. Megjelen havonként kétszer. Ára 3 frt.

Gazdasági Mérnök. Szerk. és kiadja Gonda Béla. III. évf. Ára 8 frt.

Távirád-Közlöny. Szerk. Rácz Sándor. Megjelen minden 1-én és 15-én. III. évf. Ára 5 frt.

Veterinarius. Szerk. és tulajdonos Nádaslaky Béla; társszerk. Varga Ferenc. III. évf. Megjelen minden 1-én és 15-én. Ára 4 frt.

Budapesti má- és iparlap. Tulajdonos és kiadó Bausek Péter. III. évfolyam. Megjelen magyar és német szöveggel. Ára 12 frt.

Corvina. A magyar könyvkereskedők egyletének közlönye. Szerk. Aigner Lajos. Tulajd. a magyar könyvkereskedők egylete. III. évfolyam. Megjelen havonként 1-4-szer. Ára nemtagoknak 5 frt.

A Honvéd. Szerk. és kiadó-tulajd. Sudrow J. III. évfolyam. Ára 6 frt.

Tűzoltók Lapja. Szerk. és kiadó-tulajd. Veröby Soma. III. évfolyam. Megjelen minden 1-jén és 15-én. Ára 8 frt.

Az Élet. Népszerű egészségügyi, életművelési és társadalmi közlöny. Szerk. és kiadó dr. Dudits Miklós. II. évf. Megjelen havonként kétszer. Ára 5 frt. A «Hasonszenvi Közlöny» havi melléklapja 6 frt.

Közgazdasági Kalauz. Szerk. tulajd. dr. Lőrinczy Ferenc. II. évfolyam. Megjelen minden 1-jén és 15-én. Ára 4 frt.

Elő Magyar Czipészek Lapja. Lapvezér és szerk. Dépold József; kiadó-tulajd. Dépold Béla. II. évfolyam. Megjelen havonként kétszer, magyar és német szöveggel. Ára 4 frt.

Magyar Ipar- és Kereskedelmi Központi Ertesítő. Szerk. és kiadó-tulajd. Witzentrath J. K. II. évf. Ára 6 frt.

Községi és Jogzói Lapok. Szerk. és kiadó-tulajd. Mellyes Belzár. II. évfolyam. Megjelen minden két héten egyszer. Ára 8 frt.

Magyar Iparosok Lapja. Szerk. és kiadó-tulajd. Gelléri Mór; főszerkesztők Kálnoki Henrik. II. évf. Ára a «Szótár» című melléklapjal 6 frt.

Magyar Pinczérbarát. Szerk. Kis Aladár; főszerkesztők Szóháczky József és Bock Károly; kiadók Kohn és Billitz. II. évfolyam. Ára 6 frt. (Múlt évben «Unitas» címmel jelent meg.)

Tőzsde Árjegyzései. Kiadja a Magyar Általános Hitelbank. II. évfolyam. Ára 7 frt.

Budapesti Vasuti Hírlap és **Helység Tudósító.** Szerk. König Alajos; kiadó-tulajdonos Zipszer és König. I. évfolyam. (Magyar és német szöveggel.) Ingyen osztogatják.

Jegyzők Lapja. Szerk. Beczky Ambrus; kiadó-tulajdonos Schreiber Fülöp. I. évfolyam. Ára 6 frt.

Községi Közlöny. Szerk. Barth László és Dobosi István; kiadja Rautmann Frigyes. I. évfolyam. Ára 6 frt.

Magyar Fortuna. Hiteles sorsolási lap. Kiadja a «Singer és társ» váltóüzlete. I. évfolyam. Megjelen minden húsz után. Ára 3 frt.

Magyar Föld. Közgazdasági napilap. Lapfolygató bizottság: Gr. Desseffy Aurel elnök, báró Podmaniczky Géza, gróf Széchenyi Pál. Szerk. Berényi László. I. évfolyam. Ára 16 frt.

Magyar Ipar. Az országos magyar iparegyesület közlönye. (Ezelőtt «Anyagi Érdekeink») Szerk. Mudrony Soma; főszerkesztők: Ráth Károly, Streimann József. I. évfolyam. Megjelen minden hó közepén és végén. Ára nem tagoknak 3 frt.

Magyar Tisztviselő. Szerk. Perlaky Mihály. I. évfolyam. Ára 5 frt.

Szerencseherold. Kiadja Adler E. váltóüzlete. I. évfolyam. Ára 3 frt.

Vadász-Lap. Szerk. és kiadó-tulajd. Sárkány János Ferenc. I. évfolyam. Ára 6 frt.

Vadász-Ujság. Szerk. gr. Zichy Imre és Merszey György; kiadja az Országos központi hirdetés-felvételi iroda. Megjelen minden hó 1., 10. és 20. Ára 5 frt.

Vállalkozók Lapja. Szerk. Zsigmond L.; kiadó-tulajd. Witzentrath J. K. I. évfolyam. Ára 6 frt.

Vidéken]

Bányászati és Kohászati Lapok. A m. kir. bányászati Akadémia közlönye. (Selmecz.) Szerk. lovag Krassay Kerpely Antal. XIII. évf. Megjelen minden hónap 1-jén és 15-én. Ára 6 frt.

Erdélyi Gazda. (Kolozsvár.) Az erdélyi gazdasági egylet közlönye. Szerk. Gamauf Vilmos. XII. évf. Ára 2 frt. Az egyleti tagoknak ingyen küldetik.

A Gyakorlati Mezőgazda. (Magyar-Ovár) Szerk. és kiadja Szporon Pál. VIII. évf. Megjelen minden hó 10-ik, 20-ik és utolsó napján. Ára 4 frt.

Orvos-Természettudományi Szemle. A biharmegyei orvos-gyógyászati és természetudományi egylet közlönye. (Nagy-Várud.) Szerk. dr. Bodor Károly. V. évf. Megjelen havonként kétszer. Ára 4 frt. Egyleti tagok évdíj fejében kapják.

Felvidéki kereskedelmi- és iparlap. (Kassa.) A kassai kereske lelmi és iparkamra közlönye. Megjelen magyar és német szöveggel. IV. évf. Ára 4 frt.

Haladó Gazda. (Komárom.) Szerk. és kiadja Molnár Lajos. IV. évf. Megjelen minden hó 1-jén és 15-én. Ára 3 frt.

Községek és Jogzói Lapja. (Vác.) Szerkesztő dr. Mészáros Károly; kiadó-tulajd. Serédy Géza. IV. évf. Ára 4 frt.

Ertesítő a kolozsvári orvos-természettudomány-társulat gyűléséről. (Kolozsvár.) A választmány megbízásából összeállította Högyes Endre titkár. IV. évfolyam. Megjelen havonként 2-3 szám.

Összehasonlító Irodalomtörténelmi Lapok. (Acta Comparationis Litterarum Universarum.) (Kolozsvár.) Szerkesztők és kiadók dr. Brassai Sámuel és dr. Meltz Hugó. IV. évf. Megjelen havonként kétszer. Ára 6 frt.

Bácskai Gazdasági Közlöny. (Szabadka.) Szerk. és kiadja Rácz Vilmos. II. évfolyam. Megjelen havonként kétszer. Ára 3 frt 60 kr.

Magyar Iparosok Lapja. (Miskolc.) Szerkesztő Dienes Péter. II. évfolyam. Ára 4 frt.

Póstai Szemle. (Báta.) Szerk. és kiadó-tulajdonos Paulay J. Zsigmond. II. évfolyam. Ára 5 frt.

Szineszeti Közlöny. (Kassa.) Szerk. Báthory Románics Mihály. II. évfolyam. Ára 6 frt.

Felső-Magyarországi Szőlészeti-, Borászati- és Gazdasági Lap. (Kassa.) Szerk. Sissovich Károly; kiadó-tulajd. Maurer János; főszerkesztők Hensch Árpád. I. évfolyam. Megjelen minden hó 15-én és 30-án. Ára 4 frt.

Kereskedelmi Lapok. (Debreczen.) Szerk. Zalai Márk és Fazekas Sándor. Kiadó-tulajd. Kutasi Imre. I. évfolyam. Ára 6 frt. Összesen = 75.

VIII. VIDÉKI LAPOK (nem politikai tartalommal).

Debreczen-Nagyvárdi Ertesítő. (Debreczen.) A szerkesztésért felelős kiadó-tulajd. Zichermann K. XXXVIII. évf. Ára 2 frt.

Zalai Közlöny. (Nagy-Kanizsa.) Szerk. Bátorfi Lajos; kiadja Wajdits József. XIX. évfolyam. Megjelen hetenként kétszer. Ára 8 frt.

Ung. (Ungvár.) Szerk. Mihalkovich József; kiadja Polacsek Miksa. XVIII. évf. Ára 6 frt.

Borsod. (Miskolc.) Szerk. és kiadja Rácz Ádám. XIV. évf. Ára 4 frt.

Vas megyei Lapok. (Szombathely.) Szerk. Balogh Gyula; kiadó-tulajd. Bertalanffy József. XIV. évfolyam. Megjelen hetenként kétszer. Ára 8 frt.

Kecskeméti Lapok. (Kecskemét.) Szerk. Horváth János, Dékány Rafael és Tassy Pál; kiadja a lapbizottság. XII. évf. Ára 5 frt.

Vásárhelyi Közlöny. (Hód-Mező - Vásárhely.) Szerk. Nagy Tamás; kiadó: Vodianer F. XII. évf. Ára 4 frt.

Szamos. (Szathmár.) Szerk. Rácz István; főszerkesztő: Nagy József; kiadó-tulajdonosok: Gönyei József és Litteczky Endre. XII. évfolyam. Megjelen hetenként kétszer. Ára 4 frt.

Maros. (Makó.) Szerk. Széll Ákos; kiadó-tulajdonosok: Gaál és Gömöröly. XI. évf. Ára 4 frt.

Zemplén. (Sátorjaly-Ujhely.) Szerk. tulajdonos Boruth Elemér. XI. évfolyam. Ára 6 frt. (1879-ben «Zempléni Lapok» címmel jelent meg.)

Sopron. (Sopron.) Szerk. és kiadó-tulajd. Baán Endre. X. évf. Ára 6 frt.

Hód-Mező - Vásárhely. (Hód-Mező-Vásárhely.) Szerk. H. Nagy Lajos. Kiadó-tulajd. Burger Gusztáv. X. évf. Ára 4 frt.

Szentesi Lap. (Szentés.) Szerk. Sima Ferenc; kiadó-tulajd. Cherrier János. X. évf. Ára 4 frt.

Gyöngyös. (Gyöngyös.) Szerk. és kiadó-tulajd. Csomor Kálmán. IX. évf. Ára 6 frt.

Torontál. (Nagy-Becskerek.) Szerkesztő Létmányi Nándor; főszerkesztők Gretsche József; kiadó Pleitz Fer. Pál. IX. évf. Ára 6 frt.

Kárpát. (Ungvár.) Szerk. Gornieskow Miklós; kiadó Feiszewski József. VIII. évfolyam. Ára 6 frt. (Magyar és orosz szöveggel. Eddig tisztán oroszul jelent meg.)

Tolnavegyszeri Közlöny. (Szegezd.) Szerk. és kiadó-tulajd. Boda Vilmos. VIII. évf. Ára 5 frt.

Baja. (Baja.) Szerk. dr. Bartsch Samu; kiadó Nánay Lajos. Megjelen minden szerdán és szombaton. VI. évf. Ára 5 frt.

Bereg. (Beregszász.) Szerk. és tulajdonos Janka Sándor; főszerkesztők Kórodi Sándor. VII. évf. Ára 4 frt.

Pápai Lapok. (Pápa.) Szerk. és kiadó-tulajdonos Fenyvesy Ferenc; szerk. Horváth Lajos. VII. évf. Ára 6 frt.

Szabolcsmegyei Közlöny. (Nyíregyháza.) Szerk. és kiadó-tulajd. ifj. Maurer Károly. VII. évfolyam. Ára 4 frt.

Vágvölgyi Lap. (Trencsén.) Szerk. és kiadó Skarintz X. Fer. VII. évf. Megjelen hetenként egyszer, magyar és német szöveggel. Ára 4 frt.

Székesfehérvár és Vidéke. (Székesfehérvár.) Szerk. és kiadó-tulajd. Csütári Kálmán. VII. évf. Megjelen hetenként kétszer. Ára 8 frt.

Zala. (Nagy-Kanizsa.) Szerk. Hoffmann Mór; kiadó Fischer Fülöp. VII. évf. Ára 5 frt.

Szatmár. (Szatmár-Németi.) Szerk. Egry Ferenc; kiadó-tulajd. Nagy Lajos. VI. évf. Ára 4 frt.

Nagybánya és Vidéke. (Nagybánya.) Szerk. Klemmár József; kiadó-tulajd. Molnár testvérek. VI. évf. Ára 4 frt.

Sárrét. (Berettyó-Ujfalu.) Szerk. és kiadó-tulajd. Yass Jenő; főszerkesztők Sölyom L. István. VI. évfolyam. Ára 3 frt.

Miskolc. (Miskolc.) Szerk. és kiadó-tulajd. dr. Bódogh Albert; főszerkesztők Porcs János; kiadó: Sáróty István özvegye. V. évf. Megjelen hetenként kétszer. Ára 6 frt.

Bácskai Hírlap. Szabadkai Közlöny. (Szabadka.) Szerk. és kiadó-tulajd. Schlesinger Sándor. V. évf. Ára helyben 4 frt 40 kr., vidéken 4 frt 80 kr.

Veszprém. (Veszprém.) Szerk. és kiadó Lévy Imre; kiadó-tulajd. Krausz Ármán. VI. évf. Ára a «Hivatalos Ertesítő»-vel 6 frt.

Komárom. (Komárom.) Szerk. és kiadó Rovács Albin. V. évf. Ára 4 frt.

Szolnok-Doboka. (Deák.) Szerk. Kovács Samu; kiadja «Bánffy és Kovács» könyvnyomdája. V. évf. Ára 6 frt.

Eperjesi Lapok. (Eperjes.) Szerk. Kys Géza; kiadó-tulajdonos az «Eperjesi Bank-Egylet». IV. évf. Ára 4 frt.

Jász-Nagykún-Szolnok. (Solnok.) Szerk. Kun László; kiadó-tulajd. Pásztor László. IV. évf. Ára 5 frt.

Maros-Vidék. (Maros-Vásárhely.) Szerk. és kiadó-tulajd. Kerekes Sámuel. IV. évf. (Mint «Erdély» folytatás X. évf.) Ára 6 frt.

Szarvasi Ujság. (Szarvas.) Szerk. és kiadó-tulajd. Sipos Soma. IV. évf. Ára 5 frt.

Szatmármegyei Közlöny. Szatmármegyei hivatalos közlönye. (Nagy-Károly.) Szerk. Pálffy Gyula, kiadó-tulajd. és főszerkesztő Péchy Jenő. IV. évf. Ára 5 frt.

Gömöri Közlöny. (Rima-Szombat.) Lapvezér Rudnay S., szerk. és kiadó-tulajd. Tomcsányi Károly, főszerkesztők Putnoki L. IV. évf. Ára 4 frt.

Hunyad. (Déva.) Szerk. Szitts János; kiadó-tulajd. Réthi Lajos; kiadó Hirsch Adolf. IV. évf. Ára 4 frt.

Szilágy. (Zilah.) Szerk. és kiadó Borbély Sámuel. IV. évf. Ára 5 frt.

Vas megyei Közlöny. (Szombathely.) Szerk. Török Ernő; kiadó-tulajd. Sella Henrik. IV. évf. Ára 4 frt.

Baja Közlöny. (Baja.) Szerk. és kiadó-tulajd. Erdélyi Gyula. III. évf. Megjelen hetenként kétszer. Ára 7 frt.

Héves Vármegye. (Eger.) Szerk. és kiadó-tulajd. Lőrinczy János. III. évfolyam. Ára 5 frt.

Nagy-Körös. (Nagy-Körös.) Szerk. Tóth József; kiadja Öttinger Ede. III. évf. Ára 5 frt.

Rozsnyói Híradó. (Rozsnyó.) Szerk. Krasznai K. G. Kiadja Kovács Mihály. III. évf. Ára 6 frt.

Bácska. (Zombor.) Szerk. Radics György; kiadó-tulajdonos és kiadó Bittermann Nándor. III. évfolyam. Ára 6 frt.

Ébresztő. (Debreczen.) Szerk. és kiadó-tulajdonos Szatmári Károly. III. évfolyam. Ára 6 frt.

Kun-Félegyháza és Vidéke. (Félegyháza.) Szerkesztő Honthy László; főszerkesztők Simoncsics Emil; kiadó-tulajdonos öz. Szoreties J. né. III. évfolyam. Ára 4 frt.

Keszthely. (Keszthely.) Szerk. Rejch Miksa; kiadó-tulajdonos Póltz Pál. III. évfolyam. Ára 5 frt.

Losoncz-Nógrádmegyei Híradó. (Losoncz.) Szerk. és kiadó-tulajd. Sárosi Márton János. III. évf. Ára 4 frt. (A «Riadó» cz. újság és «Nógrádmegyei Tanügy» melléklapokkal.)

Felvidéki Közlöny. (Kassa.) Szerk. Dr. Hohenauer Ignác; kiadja a «Pannonia» könyvnyomda- és kiadó-részvény-társaság. II. évfolyam. Megjelen hetenként kétszer. Ára 6 frt.

Krassói Lapok. (Lugos.) Szerk. Kiss Em. Károly; kiadó-tulajd. Wenzely János és fia. II. évfolyam. Ára 6 frt.

Mohács. (Mohács.) Szerk. és kiadó-tulajd. Széchenyi Benő; kiadó Lutsch József. II. évfolyam. Ára 5 frt.

Nagy-Kunság. (Karczag.) Szerk. Prager József; kiadja Spitzer S. V. évfolyam. Ára 4 frt.

Békésmegyei Híradó. (B.-Gyula.) Szerk. Hajnik Béla; kiadó és kiadó-tulajd. Dobay János. II. évfolyam. Ára 4 frt.

Békésmegyei Lapok. (B.-Csaba.) Szerk. Zeilinszky Endre; kiadja Povázasz László. II. évfolyam. Megjelen hetenként 3-szor. Ára 6 frt.

Felvidék. (Szenicz.) Szerk. és kiadó-tulajdonos Adamovich Bálint; segédszerkesztő Gräner Márton. II. évfolyam. Nyomatik Szakolczán. Ára 6 frt.

Jászág. (Jászberény.) Szerk. Benedy Pál; kiadja Szalay Iván. II. évfolyam. Ára 5 frt.

Magyar-Vidék. (Pápa.) Szerk. Csobánecz T.; kiadó-tulajd. Nobel Ármán. II. évfolyam. Megjelen hetenként 2-szer. Ára 6 frt.

Mátravidék. (Eger.) Szerk. és kiadó-tulajd. Dominkovich Mária. II. évfolyam. Megjelen hetenként kétszer. Ára 6 frt.

Oroszái Közlöny. (Oroszáza.) Szerk. Kádár Imre; főszerkesztők Torkos Kálmán; kiadó-tulajdonos Patzauer A. II. évfolyam. Ára 4 frt.

Szabadkai Ellenőr. (Szabadka.) Szerk. és kiadó-tulajdonos Sztoczek Károly. II. évfolyam. Megjelen hetenként kétszer. Ára 7 frt.

Uj Esztergom. (Esztergom.) Szerk. és kiadó-tulajdonos Sarkady István. II. évfolyam. Megjelen hetenként kétszer. Ára 10 frt.

Váci Közlöny. (Vác.) Szerk. és kiadó-tulajd. Kompolthy Tivadar. II. évfolyam. Ára 6 frt.

Csurgó. (Csurgó.) Szerk. és kiadó-tulajd. Naszlúhácz Odón. I. évfolyam. Megjelen minden hó 1-én, 10-én és 20-án. Nyomatik Nagy-Kanizsán. Ára 4 frt.

Egri Lapok. (Eger.) Szerk. kiadó és kiadó-tulajdonos Gáspárdy Gyula. I. évfolyam. Ára 4 frt.

Esztergom és Vidéke. (Esztergom.) Szerk. Kőrösi László; kiadó-tulajdonos-kiadó id. Mellinger Rezső. I. évfolyam. Megjelen hetenként kétszer. Ára 6 frt.

Esztergomi Közlöny. (Esztergom.) Szerk. és kiadó-tulajd. Hnan Rezső. I. évfolyam. Ára 5 frt.

Fehérvári Híradó. (Székes-Fehérvár.) Szerk. és kiadó-tulajd. Boross Mihály. I. évfolyam. Megjelen hetenként kétszer. Ára 6 frt.

Havasi Kürt. (M.-Sziget.) Szerk. Tulesik Gyula; szerk.-társ Baligó János; főszerkesztők Dobay Sándor; kiadó-tulajdonos Huzly Károly. I. évfolyam. Ára 4 frt.

Hévesvármegyei Közlöny. (Gyöngyös.) Szerk. és kiadó-tulajdonos Nemeskürthi Bakó Emil. I. évf. Ára 6 frt.

Hód-Mező-Vásárhelyi Lapok. (Hód-Mező-Vásárhely.) Szerk. Kovács János. I. évfolyam. Ára 4 frt.

K.-Vásárhely és Vidéke. (Kézdi-Vásárhely.) Szerk. Erdélyi Károly; főszerkesztők Perdi Károly; kiadók Turóczy és Styppokowsky. I. évfolyam. Ára 5 frt.

Kis-Kunság. (Kun-Félegyháza.) Szerk. Szondy János; kiadó-tulajd. Kókner Ede. I. évfolyam. Ára 5 frt.

Losoncz és Vidéke. (Losoncz.) Szerk. és kiadó-tulajdonos Kishalmi Ferenc; kiadó Róth Simon. I. évfolyam. Megjelen hetenként kétszer. Ára 8 frt.

N.-Sz.-Miklós. (Nagy-Szent-Miklós.) Szerk. és kiadó-tulajdonos Schreyer Miklós. I. évfolyam. Ára 4 frt.

Szabolcsi Hírlap. (Nyíregyháza.) Szerk. Kmethy István; kiadó Lehnert Ignác. I. évfolyam. Ára 4 frt.

Szentes és Vidéke. (Szentes.) Szerk. és kiadó-tulajdonos Kovács Pál; nyomt. Burger Gusztáv Szegeden. I. évfolyam. Ára 4 frt.

Ungvár. (Ungvár.) Szerk. Jovanovits János; kiadó-tulajd. id. Fésüs József. I. évfolyam. Ára 4 frt. Összesen = 79.

IX. HIRDETÉSI LAPOK.

Vidéken.

Nógrádmegyei Hivatalos Hírlök. (Balassa-Gyarmat.) Kiadja a jegyző-hivatal. XVII. évfolyam.

Nagyvárdai Követítő és Hirdető. (Nagy-Várud.) Szerk. és kiadó Greiner Antal. IV. évf. Ára 2 frt.

Közvármegyei Hivatalos Közlönye. (Kolozsvár.) III. évfolyam. Ára 4 frt.

Jász-Nagy-Kun-Szolnokmegyei Hivatalos Közlönye. (Solnok.) IV. évfolyam. Megjelenik havonként 2-3-szor. Összesen = 4.

X. FOLYÓIRATOK.

Budapesten.

Erdészeti Lapok. Az országos erdészeti egylet közlönye. Szerk. Bedő Albert; főszerkesztők Divald Adolf. XIX. évf. Megjelen havonként egyszer. Ára 8 frt.

Győrészeti Lapok. Szerk. Markovics Iván; kiadja a budapesti magyar győrségi-egylet. XVIII. évf. Megjelen havonként egyszer. Ára 2 frt.

A Magyar Tudományos Akadémia Ertesítője. Kiadja a magyar tudományos akadémia. Szerk. a főtítkár. XIV. évfolyam.

Századok. A magyar történelmi társulat közlönye. Szerk. Szilágyi Sándor. XIV. évfolyam. Megjelen minden hó 15-én (aug. és szept. hónapokat kivéve). Ára 6 frt; a társulat tagjai tagdíj (5 frt) fejében kapják.

Archaeologiai Ertesítő. A m. t. akad. archaeologiai bizottságának és az orsz. embertani s régészeti társulat közlönye. Kiadja a magyar tudományos akadémia. Szerk. Pulszky Károly. XIV. évfolyam. Megjelen minden hónap közepé táján, augusztust, szeptembert kivéve. Ára 3 frt.

Az Országos Középtanodai Tanár-Egylet Közlönye. Szerk. Nény László. XIII. évfolyam. Megjelen, a nagy szünidő kivételével, minden hó 1-ső és 15-én. A tagok tagsági díj (4 frt) fejében kapják.

Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye. Szerk. Schwarzczel Sándor; főszerkesztők Nagy Béla. XII. évfolyam. Megjelen két havonként. Ára 10 frt.

Természettudományi Közlöny. A magyar természettudományi társulat közlönye. Szerk. Szily Kálmán és Paszlavszky József. XII. évfolyam. Megjelen havi füzetekben. Ára 5 frt.

Magyar Győrségi. A «Magyar Győrségi-kör» közlönye. Szerk. Schwarz Gyula. XI. évfolyam. Megjelen havonként. Ára 3 frt, egyleti tagoknak 2 frt.

Távirászati Közlönye. Szerk. és kiadó-tulajd. A m. kir. Távirászati Rendeletk Tára. X. évfolyam.

Földtani Közlöny. Kiadja a magyarhoni földtani társulat. Szerk. Inkey Béla és Schmidt Sándor titkárak. X. évfolyam. Megjelen havi füzetekben. Ára 5 frt. A társulati tagok tagsági díjukban kapják.

Magyar Nyelvőr. Szerk. és kiadó Szarvas Gábor. IX. évfolyam. Megjelen minden hó 15-én. Ára 5 frt.

Magyar Tanügy. Szerk. Kármán Mór; kiadja az Eggenberger-féle könyvkereskedő (Hoffmann és Molnár). IX. évfolyam. Megjelen (aug. és szept. hónapokat kivéve) havi füzetekben. Ára 6 frt.

Uj Regény-Carnok. Kiadja Mehner Vilmos. IX. évfolyam. Megjelen havi füzetekben. Ára 6 frt.

Apolló. Zenemű-folyóirat. Szerk. és kiadja Fellegi Victor. IX. évfolyam. Megjelen havonként. Ára 6 frt.

Budapesti Szemle. A m. t. Akadémia megbízásából. Szerk. Gyulai Pál; kiadja a Franklin-társulat. VIII. évfolyam. Megjelen 13-14 ivnyi két havi kötetben. Ára 12 frt.

Földrajzi Közlemények. Kiadja a magyar földrajzi társulat. Szerk. Berecz Antal. VIII. évfolyam. Megjelen havi füzetekben. Ára 5 frt. Társulati tagok tagsági díjuk fejében kapják.

Budapest főváros statisztikai hivatalának havi füzetek. Szerk. és kiadja Kőrösi József, statisztikai igazgató. VIII. évfolyam. Ára 3 frt.

A Ludovica Akadémia Közlönye. Szerk. és kiadja a m. k. honvédségi Ludovica Akadémia tanári kara. VIII. évf. Megjelen havi füzetekben. Ára 4 forint.

Szépirodalmi Könyvtár. Regény-folyóirat. Szerk. Tölgyesi Mihály; kiadja Koch Endre. VII. évfolyam. Megjelen havonként két füzet. Ára 6 frt.

Elő magyar-német «Vasuti és Gőzhajózási Kalauz». Kiadó Goritschepig Albert. VII. évfolyam. Megjelen havi füzetekben. Ára 4 frt.

Hajnal. Magyarország nagy-országnak hivatalos közlönye. VII. évfolyam. Ára a tagok számára 3 frt. (Magyar és német szöveggel.)

Magyar Igazságügy. Szerk. dr. Löw Tóbiás; kiadja Zilajy Sámuel. VII. évfolyam. Megjelen havi füzetekben. Ára 10 frt.

Orpheus. Zenemű-folyóirat. Szerk. Goll János. VI. évfolyam. Megjelen havonként. Ára 4 frt 50 kr.

Magyar Könyv-Szemle. Közkeletű és nemzetközi muzeum könyvtára. V. évfolyam. Megjelen kéthavi füzetekben. Ára 2 frt 40 kr.

Figyelő. Irodalomtörténeti közlöny. Szerk. és kiadja Abafi Lajos. V. évfolyam. Megjelen — jul. és aug. hónapokat kivéve — havi füzetekben. Ára 8 frt.

Honvéd-Könyvtár. Szerk. és kiadja F. Ráztokai Kobilisz Ferenc. V. évfolyam. Megjelen havi füzetekben. Egy füzetnek ára 40 kr.

Kelet. A magyarországi 3. foku szét. Jánosrendi nagy páholy tisztikarának hivatalos közlönye. V. évfolyam. Megjelen időköz nem köve 2-3 ives számokban a tagok számára.

Polgári Iskola. A polg. isk. tan-egyesület közlönye. Szerk. Kozma Gyula. V. évfolyam. Megjelen aug. és szept. hónapokat kivéve havonként egyszer. Ára 2 frt. Az egyesület tagjai ingyen kapják.

Egyetemesei Philologiai Közlöny. Szerk. dr. Heinrich Gusztáv és Ponori Thewrewk Emil; kiadja a Franklin-Társulat. IV. évfolyam. Megjelen, a szünidőket kivéve, minden hónap elején. Ára 6 frt.

Gallus. Közlemények a baromfi-tenyésztés és nyúlászat köréből. Szerk. és kiadó-tulajdonos Grubicz Gyula. IV. évfolyam. Megjelen minden hó 15-én. Ára 3 frt.

Kisdednevelés óvodák, gyermekkertek s a nevelésügyi baráti társaság. Szerk. Kobányi Mihály; kiadja a «Kisdednevelők országos egylete». IV. évfolyam. Megjelen havonként egyszer. Ára 4 frt.

Természettudományi Füzetek az állat-, növény-, ásvány- és földtan köréből. Szerk. Herman Ottó; kiadja a magyar természeti muzeum. IV. évfolyam. Megjelen évnegyedenként. Ára 3 frt.

Kortársi Füzetek. Szerk. és kiadja Mauthner Odón. III. évfolyam. Megjelen havonként. Ára 3 frt.

Netemzetgazdasági Szemle. Szerk. György Endre; kiadja a m. tudom. akadémiája. IV. évfolyam. Megjelen évnegyedek füzetekben. Ára 5 frt.

Népszerű Gyorsíró. Folyóirat a Nagy Sándor győrségi társulatára és fejlesztésére. «A Magyar Gyorsírók Egyesületének közlönye.» Szerk. Nagy Sándor. III. évfolyam. Megjelen havonként. Ára

lyam. Megjelen július és augusztus hónapok kivételével minden hó 15-én. Ára 1 frt. Összesen = 87.

XI. VEGYES MELLÉKLAPOK.

Budapesten. Szemészet. — Közegésügyei és Törvényszéki Orvostan. Az «Orvosi Hetilap» melléletei. Államorvos. — A «Gyógyászat» havi mellélete. Családi Határozatok. A «Jogtudományi Közöny» melléklapja. A Budapesti Közlöny Hivatalos Értesítője. IX. évfolyam. Megjelen hetenként hatszor. A m. kir. belügyminiszterium Rendőri Közlönye. Világkrónika. A «Vasárnapi Ujság» és «Politikai Ujdonságok» és a «Képes Néplap» melléklapja IV. évfolyam. Gyakorló Gyorsíró. A «Gyorsírási Lapok» társalapja. IV. évfolyam. Megjelen havonként. Ára 1 frt. Népszerű Gyakorló Gyorsíró. A «Népszerű Gyorsíró» melléklapja. Szerk. Nagy Sándor. Megjelen havonként. Ára 1 frt. Hasonosnvi Közlöny. «Az Élet» havi melléklapja. IV. évfolyam. Házi-Ipar Lapja. A «Néptanítók Lapja» heti melléklapja. Szerk. Kubinyi Lajos. IV. évfolyam. A Közelemény Irodalmi mellélete. II. évfolyam. Megjelen havonként. A Magyar Gyorsíró melléklapja. IV. évfolyam. Névilág. A «Képes Családi Lapok» havi melléklapja. II. évfolyam. A Pesti Hirlap heti mellélete. I. évfolyam. Uj Budapest. A «Budapest» képes heti mellélete. (Éleztap.) II. évfolyam. Ára a fölper nélkül 3 frt. Egyházi és iskolai Lapok. A «Katholikus Hítség» havi mellélete. I. évfolyam. Egyházművészeti Lap. A «Tájékoztató» melléklapja. Szerk. dr. Czobor Béla. I. évfolyam. Közgazdaság. A «Föld-Gömb» negyedéves mellélete. I. évfolyam. Szünóra. A «Magyar Iparosok Lapja» irodalmi mellélete. I. évfolyam. Megjelen két héten egyszer. Telekkönyvi Közlöny. A «Jogtudományi Közöny» melléklapja. Uj Budapest vasárnapi képes mellélete.

[Vidéken.

Hivatalos Értesítő. (Veszprém.) A «Veszprém» renles heti melléklapja. Trombita. (Losonc.) A «Losonci Hírlap» rendes mellélete. II. évfolyam. Riadó. (Losonc.) A «Losonc és Nógrádmegyei Híradó» mellélete. Szerk. Dobos. (Sárosi Márton János) I. évfolyam. Nógrádmegyei Tanügy. (Losonc.) A «Losonc és Nógrádmegyei Híradó» mellélete. I. évfolyam. Skorpio. (Eger.) «Mátravidék» melléklapja. Főszerk. Don Indiszereto; kiadó: Donna Pimpinella. I. évfolyam. Ára 2 frt. Összesen = 27.

1879-ben MEGSZÜNT LAPOK ÉS FOLYÓIRATOK.

I. Politikai napilapok: Nemzeti Hirlap. — Magyar Hirlap. — Magyar Lapok. — Pozsonyvidéki Lapok. (Pozsony.) II. Politikai hetilapok: Igazmondó. — Kassa és vidéke. (Kassa.) — Erdélyi Híradó. (Maros-Vásárhely.) — Háromszék. (Sepsi-Szent-György.) III. Vegyes tartalmu képes hetilapok: Mulattató Ujság. — Tarka Világ. — Bécsi Magyar Vasárnapi Ujság. (Bécs.) IV. Egyházi és iskolai lapok: Nevelési Szakközlöny. — Nevelés. (Máramaros-Sziget.) V. Szépirodalmi és vegyes tartalmu lapok: A Családi Lapja. — Csöndes Órák. — Jó Barát. — Magyar Családlap. — Uj Világ. — Délibáb. (Debreczen.) — Jászvidék. (Jászberény.) — Névilág. (Jászberény.) — Magyar Amerika. (New-York.) VI. Humorisztikus lapok: Nagy Tükör. — Paprika Jancsi. — Villám. (Nyitra.) — Zuhany. (Szombathely.) VII. Szaklapok: Zenészet. — Magyar Gyógyterem. — Közigazgatási Lapok. — Általános Egyleti Közlöny. — Első Magyarországi Hadastyan Ujság. — Magyar Fűrdő Lapok. — Rendészeti Közlöny. — Magyar Ipar és Kereskedelmi Lap. — Napi Közlöny. — Unitas. — Alföldi Iparlap. (Szeged.) — Kataszteri Kalauz. (Vác.) — Sport. (Kolozsvár.) — Községek és Jegyzők Lapja. (Vác.) — Színházi Hírnök. (Arad.) — Székesehérvári Kiállítási Lapok. (Székesehérvár.) VIII. Vidéki lapok (nem politikai tartalommal): Székesehérvár. (Székesehérvár.) — Vácvidéki Lap. (Vác.) — Esztergom. (Esztergom.) — Lehel-Kürt. (Jászberény.) — Haladás. (Gyula-Fehérvár.) — Szabadka és Vidéke. (Szabadka.) — Csánád. (Makó.) — Felvidék. (Pozsony.) — Ersekújvár és Környéke. (Ersekújvár.) — Esztergomi Népkönyvtár. (Esztergom.) — Vásárhelyi Híradó. (Hód-Mező-Vásárhely.) — Czegléd. (Czegléd.) — Győri Lapok. (Győr.) — Mező-Tur. (Mező-Tur.) — Nyitrai Lapok. (Nyitra.) — Orosháza és Vidéke. (Orosháza.) — Váci Híradó. (Vác.) — Nagy-Kikindai Lapok. (Nagy-Kikinda.) — Paksi Közlöny. (Paks.) IX. Folyóiratok: Anyagi Érdekeink. — Havi Füzetek. — Petrik Géza Értesítője. — Egészségtani Lapok. — Alföldi Lapok. (Debreczen.) — Protestans Halotti Búcsuzatok Tárháza. (Békés-Szent-András.) — Bécs-Bodrog. (Pacsér.) — Régészeti és Történelmi Közlemények. (Nagy-Várád.) — Kézműiparosok Értesítője. (Gyöngyös.)

Megszűnt összesen 74 hirlap és folyóirat. (1879. évben megszűnt 60.)

1879. FOLYTÁN ÉS 1880. ELEJÉN KELETKEZETT LAPOK ÉS FOLYÓIRATOK.

I. Politikai napilapok: Uj Budapest. — Függetlenség. II. Politikai hetilapok: Magyar Népvilág. — Közlöny. (Gyöngyös.) — Hazánk. (Győr.) III. Vegyes tartalmu képes lapok: Képes Családi Lapok. — Ország-Világ. — Föld-Gömb. — Hazánkfa. — Magyar Képes Világ. IV. Egyházi és iskolai lapok: Kis Mulattató. — Közművelődés. (Gyula-Fehérvár.) — A Dél-Magyarországi Tanító-Egylet Közlönye. (Temesvár.) — A Magyar Ifjúság és Népkönyvtár. (Győr.) V. Szépirodalmi és vegyes tartalmu lapok: Szünóra. — Köztársaság. — Csarnok. (Nagyvárad.) — Erdélyi Figyelő. (Maros-Vásárhely.) VI. Humorisztikus lapok: Bagoly. — Denevér. (Ungvár.) VII. Szaklapok: Jegyzők Lapja. — Magyar Iparosok Lapja. — Községi Közlöny. — Községi és Jegyzői Lapok. — Vadász Ujság. — Magyar Föld. — Magyar Tisztviselő. — Magyar Fortuna. — Magyar Ipar. — Vállalkozók Lapja. — Vadász Lap. — Szerencse Hírnök. — Magyar Pinczérbarát. — Budapesti Vasúti Hirlap. — Tözsde Árjegyzései. — Pósti Szemle. (Bátyu.) — Közérdek. (Debreczen.) — Színészeti Közlöny. (Kassa.) — Kereskedelmi Lapok. (Debreczen.) — Felső-Magyarországi Szőlészeti-, Borászati- és Gazdasági Lap. (Kassa.) VIII. Vidéki lapok (nem politikai tartalommal): Kárpát. (Ungvár.) — Ungvár. (Ungvár.) — Csurgó. (Csurgó.) — Felvidék. (Szencze.) — Hévesmezei Közlöny. (Gyöngyös.) — Szabadkai Ellenőr. (Szabadka.) — Békésmezei Híradó. (Békés-Gyula.) — Békésmezei Lapok. (Békés-Csaba.) — N.-Sz.-Miklós. (Nagy-Szent-Miklós.) — Uj Esztergom. (Esztergom.) — Magyar Vidék. (Pápa.) — Váci Közlöny. (Vác.) — Havasi Kürt. (Máramaros-Sziget.) — Jászság. (Jászberény.) — Szabolcsi Hirlap. (Nyiregyháza.) — Mátravidék. (Eger.) — Kis-Kunság. (Kun-Félegyháza.) — K.-Vásárhely és Vidéke. (Kézdí-Vásárhely.) — Szentés és Vidéke. (Szentés.) — Losonc és Vidéke. (Losonc.) — Orosházi Közlöny. (Orosháza.) — Fehérvári Híradó. (Székese-Fehérvár.) — Esztergomi Közlöny. (Esztergom.) — Egri Lapok. (Eger.) — Hód-Mező-Vásárhelyi Lapok. (Hód-Mező-Vásárhely.) X. Folyóiratok: Kisdiednevelés. — Rothbaum Havi Tudósítója. — Könyvészeti Hírnök. — Tüztöltő Közlöny. — Méhészeti Lapok. — Családi Könyvtár. — Olvasó Kör. — Remedium. — Magyar Paedagogiai Szemle. — Petrik Géza Antiquar Jegyzéke. — Nemzeti Nőnevelés. — Antiquariusi Értesítő. — Győrvidéki Gazda. (Győr.) — Protestans Pap. (Kölesd.) — Büntetőtudományi Szemle. (B.-Csaba.) — Bihar Gazda. (Nagy-Várád.) — Egyesületi Értesítő. (Szombathely.) — A Győrvidéki Tanítóegylet Értesítője. (Győr.) — Evangéliumi Lelkészi Tár. (Nagy-Bánya.) — Iskolai és Népkönyvtár. (Pápa.) — Jogász-Szemle. (Debreczen.) — Népiskolai Tanügyi Figyelő. (Nagy-Szombat.) — Fegyintézetűi Értesítő. (Vác.) XI. Vegyes melléklapok: A «Pesti Hirlap» heti mellélete. — A «Közzelemény» irodalmi mellélete. — Uj Budapest (a «Budapest» cz. napilap mellélete). — Az «Uj Budapest» vasárnapi képes mellélete. — Egyházművészeti Lap. — Szünóra. — A «Magyar Gyorsíró» melléklapja. — Közgazdaság. — Telekkönyvi Közlöny. — Egyházközlönyi Lapok. — Névilág. — Trombita. (Losonc.) — Riadó. (Losonc.) — Nógrádmegyei Tanügy. (Losonc.) — Skorpio. (Eger.) Összesen 103 hirlap és folyóirat keletkezett mult évi hirlapkimutatásunk óta. (1878. folytán és 1879. elején keletkezett 82.)

ÖSSZEVONT ÁTNEZET.

Hirlapirodalomunk számarányát 1879. és 1880. elején következő kimutatásban tüntethetjük föl: Table with 2 columns: Year, and 11 categories of publications (I. to XI.).

Az első magyar hirlap 1780. jan. 1-jén jelent meg Pozsonyban. (Rát Mátyás Magyar Hirmondó-ja.) Jelenleg Pozsonyban egy magyar hirlap se jelen meg. Budapesten legújabb felfedezésünk szerint 1788. okt. 8-án szerdán indult meg az első magyar rendes hirlap Magyar Merkurius czimvel, hetenként kétszer járt, és Paczók Ferencz betűvel nyomtatott Pesten. Ezen lapról eddig irodalmunkban nem történt említés. A második lap Pesten 1806. jul. 2-án keletkezett Hazai Tudósítónak; szerk. Kulcsár István. Ez volt az első magyar hirlap, mely 4-rét alakban jelent meg és hosszabb életű volt.

1830-ban 10 magyar hirlap és folyóirat jelent meg. 1840. elején 26 magyar lap volt hazánkban. 1847-ben 33. 1848-49-ben 86 magyar hirlap jelent meg. 1850. elején 9 lap adatott ki magyar nyelven. 1854. márcz. 5-én, mikor a Vasárnapi Ujság

megindult, ezzel együtt 20 magyar hirlap és folyóirat jelent meg.

1861. elején, midőn első évi rendes hirlapkimutatásunkat közöltük, 52 volt a magyar hirlapok és folyóiratok száma.

Table showing the number of newspapers and journals in Hungary from 1862 to 1880. Columns: Year, Number of publications.

magyar nyelven.

Helyek szerint osztályozva 1880 elején megjelent: Budapest 188, Aradon 2, Balassa-Gyarmaton 2, Bányán 2, Baján 2, Békés-Csabán 3, Békés-Gyulán 2, Beregszászon 1, Berettyó-Ujfalun 2, Bukarestben 1, Buziáson 1, Csurgón 1, Debreczenben 8, Décsen 1, Dván 1, Egerben 10, Eperjesen 1, Esztergomban 5, Félegyházán 2, Gyöngyösn 3, Győrött 5, Gyula-Fehérvárt 1, Hód-Mező-Vásárhelyen 3, Jászberényben 1, Kalocsán 2, Kaposvárott 3, Karcagyon 1, Kassán 5, Keskemén 2, Keszthelyen 1, Kézdí-Vásárhelyen 1, Kolozsvárt 11, Komáromban 2, Kölesden 1, Losonczon 5, Lugoson 1, Magyar-Ovárott 1, Makón 2, Máramaros-Szigeten 3, Maros-Vásárhelyen 2, Miskolczon 3, Mohácsen 1, Nagy-Bányán 3, Nagy-Beeskeréken 1, Nagy-Egyeden 1, Nagy-Kanizsán 2, Nagy-Károlyban 1, Nagy-Körösn 1, Nagy-Szent-Miklósn 1, Nagy-Váradoson 7, Nyiregyházán 2, Nyitraán 1, Orosházán 1, Pápán 3, Pécsen 3, Rima-Szombatban 1, Rozsnyón 1, Sátoralja-Ujhelyen 1, Selmecezen 1, Sepsi-Szent-Györgyön 1, Sopronban 2, Szabadkán 3, Szarvason 1, Szatmár-Németin 2, Szegeden 2, Szegvárán 1, Székese-Fehérvárt 3, Szenczenen 1, Szentesen 2, Szolnokon 2, Szombathelyen 4, Temesvárott 6, Trencséban 1, Váczi 2, Veszprémben 2, Ujvidéken 1, Ungvárt 4, Zilahon 1, Zomborban 1.

Összesen 1880 elején a fentebbről 188. a vidéken 77 helyen 179. külföldön 1 jelent meg. (Mig a mult 1879. év elején Budapestben 160, és 78 vidéki városban 163, külföldön 1 hirlap és folyóirat adatott ki magyar nyelven.)

Ezenkívül megjelent hazánkban idegen nyelvű lapok és folyóiratok: német nyelven 114, (1879 elején 103); szlav nyelven 61, (1879 elején 58); román nyelven 16, (1879 elején 16); olasz nyelven 4, (1879 elején 4); héber nyelven 2, (1879 elején 3); összesen 197, (1879. évben 184, a magyarokkal együtt 508).

Ez idő szerint tehát a magyar korona területén megjelent összesen 565 hirlap és folyóirat.

Idősb Szinyeyi József.

Irodalom és művészet.

A magyar tud. akadémia kiadásából rövid időköz alatt több érdekes régészeti művet vettünk ki. m. m.: „Bártfa középkori műemlékei.” A m. tud. akadémia archaeologiai bizottsága által kiadott «Magyarországi régészeti emlékek» IV-ik kötetének 1-ső része. Irta s rajzokkal illusztrálta Myskovskyy Viktor tanár. Kilencz fénynyomatot táblával és számos fametszettel. A Bártfáról, az építészeti műemlékekben oly gazdag városról szóló nagyobb mű most megjelent első része a bártfai Szent-Egyed-templom ismeretével foglalkozik, mely egyike a legbecesebb hazai műemlékeknek, s mely a XIV. és XV. századbeli műépítészeti, szobrászati és festészeti nem egy műremekével díszeskedik. Szerző elmondja e templom építésének történetét, leírja műkincsait, a szentségházat, a falfestményeket, a tizenkét oltárt, a szekrényeket, székeket, síremléket, kelyheket, gyertyatartókat, harangokat stb. A díszesen kiállított és szépen illusztrált, 146 nagy negyedréti oldalra terjedő kötet ára 5 frt.

Archaeologiai közlemények a hazai műemlékek ismeretének előmozdítására. Kijadja a m. tud. akadémia archaeologiai bizottsága. XIII. kötet II. füzet. E füzet tartalma igen becses. Pulszky Ferencz behatóan ismerteti a polgári erúzt irásról, mely első helyen áll a hazánkban talált római emlékek közt. A szellemes leírás hat sikerült fametszet illusztrálja. Ezután Bunyitay Vincze terjedelmesen értekezik a nagyváradi és székesegyházról. Végül Hampel József a magyarországi régészeti leletek repertoriumát folytatja s tanuságos képet ad az egyes leletekről, valamint érdekesebb darabjaikról, melyeket fametszetekkel is bemutat. Az előbbi műhöz hasonló díszes kiállítású, 74 nagy negyedréti oldalra terjedő füzet ára 80 kr.

Mindkét mű a Franklin-társulatnál nyomtatott, s az akadémia könyvkiadóhivatalában (Knoll Károlynál) rendelhető meg.

Az „Archaeologiai Értesítő” új évfolyamának első füzeté díszes kiállításban, tartalmában öregbbedve és terjedelmében bővülve, jelent meg. Kijadja a magyar tud. akadémia, s archaeologiai bizottságának megbízásából Henszlmann Imre és b. Nyáry Albert vezetik a folyóirat ügyeit, és az új folyamot Pulszky Károly szerkeszti, kinek az első füzet díszretére is válik. Számos érdekes közleményét a szöveg közre nyomott és a füzethöz mellékel rajzok és képek illusztrálják. A füzet élén hivatalos jelentéseket találunk a műemlékek bizottságának működéséről és egy régészeti kirándulásról a nagyheősesi pusztára. Hampel József a szokásos új-évi üdvözlőalkalmából megismerteti a rómaiak ujévi mécesését, a strénát, melyből egyet a muzeumi példány után rajzban is bemutat. Pulszky Ferencz a pusztagezci leletről (kelta fegyverek és tárgyak) ír és azokat rajzban is adja a füzet. Majláth Béla bemutatja Mokyanus nádornak 1286-ból származó pecsétjét; Pulszky Károly pedig érdekesen emlékezik meg a XV-ik századbeli magyar sodronyrománczos kelyhekről, hazánk ötvösművészetének a kiváló termékeiről. Két ilyen kelyhet rajzban is bemutat: a nemzet múzeumát, b. Révay Ferencz fejedelmi ajándékából, és a marosvásárhelyi református egyházét, melynek fametszetét az „Arch. Ért.” szerkesztőségének szíveségéből mai számunkban mi is bemutatjuk. E kép hazai fametszetünknek díszére válik, Pollák Zs. a szepi műnek minden részletét a legnagyobb hűséggel ábrázolta. Tisztán kivehetjük a filigrán hajlásait, a sodrony-románczok alkotta virágdíszítéseket, az áttört műv részleteket. E kelyhere először Deák Farkas figyelmeztetett az „Arch. Ért.” XI-ik kötetében, hol eredetére nézve igen valószínű feltevést közölt; t. i. hogy a marosvásárhelyi és a hozzá hasonló gyalakutait a szentkirályi kelyhek mind a XV. század végén elpusztult szentkirályi gazdag pálos-kolostorból kerültek. — Az „Archaeologiai Értesítő” az említett nagyobb cikkekben kívül több kisebb közleményt tartalmaz a hazai és külföldi régészeti eseményekről, társulatokról és irodalomról. A szépen kiállított füzet a Franklin-társulat könyvnyomdájából került ki. Az orsz. embertani és régészeti társulat tagjai a tagdíj fejében kapják a havonként (augusztust és szeptembert kivéve) megjelenő füzeteket, nemtagok 5 frtnyi előfizetési díjért szerezhetik meg Knoll Károly akadémiai könyvtárából.

Teleki Sándor ismerte már a régi jó idöket, mint eszmélő ifju, szelleme az átalakulási nagy eszmék légiöréből nyerte első benyomásait, — részt vett a szabadságharcban s az erdélyi hadjáratban kiváló szerepe volt Bem apó oldalán mellett; menekülése, az emigrációban töltött élete rendkívül gazdag a legváltozatosabb eseményekben. A kiket a világ ez időböl kiváló emberekül emleget a tudomány, költészet, művészet és politika világában, majd mind ismerősei s részben benső barátai voltak, s ő élén emlékezik amaz időre, melyet e nevezetességek körében töltött s ritka közvetlenséggel és természetességgel mondja el az irataiban, mintha csak igazán kandalló és pipaszó mellett regélne. E második kötetből fölémlítjük a «Visszaemlékezések 1848-ra», — «Mikor én Mátyás voltam» (melyből Bemnek egy kitünő rajzát közöljük mutatványul a «Világkrónika»-ban), — «Utazás Kis-Szamosotól Nagy-Szamosig» — «Az én uzorásom» czíműetkel s a «Levelet Bartók Lajoshoz», melyet Teleki válaszul írt Bartóknak a «Vasárnapi Ujság»-ban hozzá intézett költői levelére. A 290 lapra terjedő díszesen kiállított kötet ára 2 frt.

Pulszky Ferencz «Életem és korom» czimű emlékiratainak harmadik kötete a jövő hóban fog megjelenni.

Az «Erdélyi protestáns közlöny» legutóbbi száma érdekes nyelvméleket közöl társulatjában. Ez nem más mint «Az kopaszszágnak dícséretit» czimű régi nyomtatvány, melynek eredetije az erdélyi muzeumban van. A mű a XVI-ik század végétől ered s a közlő, Szabó Károly jeles történettudósnak, szerzőjeül a Báthoriak korában élt s elménczéséről nevezetes Hunyadi Ferencz orvost tartja.

Uj zenemű. A «Székely Katalin» czimű eredeti operettéből tíz dal jelent meg Táborczyk és Parsch zeneműkereskedésében. Maga az operette derék szerzője Erkel Elek írta át a zongorakísérettel ellátott dalokat. Kapható zongorára külön is. A csinosan kiállított füzet ára 1 frt 50 kr.

A nemzeti színházban Csiky Gergely „Proletárok” színművét folyvást a legnagyobb tetszés közt ismétlik, s a közönség még a zenekar helyét is betölti. Az operánál Wilt Mária asszony é s hó 14-én kezd meg veendő szereplését, mely hat hétre fog tejedni. Murska Ilma pedig ápril hóban lép föl és szintén hosszabb ideig lesz vendég. Jelenleg a balleten van vendége, Löschér k. a. ki először a «Gizella» balletben lépett föl, s az illetékes páholyközönség ugyancsak megtagpsolta. — Kisfaludy Károly születésének emlékét e hó 6-án ünne meg a nemzeti színház. Előadásra ki volt tűzve a költő «Három egyszerre» czimű kis vígjátéka és «A pártitók» 3 felvonásos vígjátéka.

A népszínházban most több eredeti ujdonság vár előadásra. Első lesz Lukácsy Sándortól „A szomszéd kakasa” czimű népszínmű, mely már e hó 13-ikára ki van tűzve. Ezt követi majd a pályázaton 100 db aranyat nyert „Leány bolondja”, márczius elején. A pályázaton megdícsért „Boráné Marenájá” szerzője is jelentkezett már s ez Almásy Tihamér ismert nevi író. Előadásra vár egy eredeti operette is „Tivilla hadnagy”, melynek szövegét Rákosi Jenő, zenéjét pedig Puks, a népszínház karnagyja szerző. Megemlítjük, hogy Pálmay Ilka asszony a kolozsvári színházról visszaszerződött a népszínházhoz, s először «A szomszéd kakasa» népszínműben fog fellépni.

Közintézetek, egyletek.

A magyar tud. akadémia febr. 3-iki ülésén dr. Goldzieher Ignác egy nagyobb tanulmányból olvasott föl töredéket a mozlím építészetéről, s ezzel kapcsolatban a mohamedán világnézetéről. Schol sem találunk annyi templomi romot, mint a mohamedánoknál és főképp az araboknál, mert az építészek könnyelműen dolgoztak. Számos mecset csakhamar összedől. A kairói Muajjid-mecset beszakadhat és azok «rossz szemének» tulajdonították. A mohamedán mulékonyak, örökké változónak tart mindent a földön, csak Allah nem változik; és ezért a templomot nem gondolja; történeti érzéke nincs. Az arab, a mily melegen érdeklődik mindenféle mecsék iránt, oly keveset törődik nemzete múltjával; az arabok történetét jobbra európaiak írták meg. — A második felolvasást Theurenek Emil tartotta, Kont Ignácznak, mint vendégnek mutatván be egy értekezést «Lessing mint filológus» czim alatt, mely arról a befolyásról szólt, mit Lessing gyakorolt a klasszi-

kai filológiára, az ó-kor nagy eszmáit átültetvén a német irodalomba.

A Kisfaludy-társaság é hó 4-én zárt ülést tartott, melyen az idei pályázat felől határozott s uj tagokat választott. A magyar regény történetére új pályázatra csak egy mű érkezett, mely a magyar irodalom szerzői műveiről csak 1772-ig terjedőleg szól. A bírálók (Gyulai, Greguss, Csiky) dícsérettel szölkát a munkáról, de mivel a magyar regény egész története kivánatott, a pályadíj odaítélését, megosztását, vagy a mű fölötti intézkedést a társaságra bízták. Ez az elismerő bírálatra, azon óhaj kifejezése mellett, hogy a szerző vezesse művét legalább a mult század végeig, oda ítélte a száz darab aranyat. A szerző nevért rejté jelölés levél a közgyűlésen bontatják föl. Ezután tagválasztásra került a sor. Benkes tagot nem választottak, csak két külső tagot. Greguss Ágost ajánlotta Jalava Almborg Antal finn író, ki több magyar művet lefordított, nem régiben terjedelmes tanulmányt írt Aranyról finn nyelven, s most dr. Szinyeyi Józseffel magyar nyelvtart í a finnek számára. Almborg egyhangulag megválasztották. Ifj. Ábrányi Kornél másik levelező tagul ajánlotta Sturm Albertet, a «Buda halála» németre fordítottját, ki 11 szöval 9 ellenében választott meg. Az ülésben elhatározták, hogy a társaság elkészített Kisfaludy Károly márvány mellszobrát az akadémia számára; a társaság folytatóni fogja a magyar Molière kiadását, továbbá fölhívta Csiky Gergelyt, hogy a nagy hellen költő, Aeschylus tragédiáit is fordítsa le. A társaság évi költségvetése 4000 frt, vagyona pedig 58,000 frt. Az ünnepélyes közgyűlés vasárnap lesz, a következő sorozattal:

Gyulai Pál elnöki beszéde a szépirodalmi társaságok jelentőségéről a mostani viszonyok közt; titkári jelentés, felolvassa Beöthy Zsolt; György Vilmos emlékbeszéde Székács felett; a «Muzsák boszúja», költemény Léray Józseftől. Az újjas mándli, népies elbeszélés Abonyi Lajostól. «Éjjeli párbaj», ballada Arany Jánostól és végül Csiky Gergely jelentése az idei pályázat eredményéről.

A történelmi társulat é hó 5-én tartott ülésén Thaly Kálmán egy részletet olvasott föl egyik nagyobb művéből, északnyugati Magyarországnak a Rákóczy-korszak alatti topographiájából, mely az akadémia megbízásából írt. Az akkori mozgalmak hőse az ország é részén Ocskay László, kinek jellemzését és kalandos ifjúságát mutatja be Thaly. Ke-mény vitéz, gyors és ügyes csapatvezér s jellemtelén ember — így jellemzi Thaly. Rendkívüli vitézsége miatt a hatalomnak olyan polczára jutott, hogy a mozgalmak döntő befolyást gyakorolt. Kora ifjúságától kezdve kitűnt már rendkívüli vasátossága, s mint fiatal katonán, mikor Pálffy János eredeiben a török ellen harczolt, az a szegyelemes büntetés érte, hogy egyik fület a hóhérral metszettk le. Később törökké lett, majd ismét visszakértül ezredhez, aztán franciaia testőr lett; innen is megszökött. Hazájába 1703-ban tért, s ekkor egészen a Rákóczy-mozgalmaknak szentelte rendkívüli vitézségét, s 1708-ig réme volt a Lajtha és Morva vidékének. A trencséni ütközet után, mely a Rákóczy-mozgalmak végzetes fordulatot adott, Ocskay áruló lett, s gyalogtárs halál végzte be életét. — Thaly után Zsitinszky Mihály érkezett Virág Benedek történetirő működéséről, melynek főiránya volt: felébesztési a nemzet érdeklődését a mult iránt, hatni a nemzeti öntudatra és erkölcsökre.

Mi ujság?

A királyné é hó 4-én délelött érkezett Dublinba, s onnan külön vonattal Killcockba ment, hol a lakosság diadalivelkel fogadta. — Rudolf trónörökös is e napon érkezett Dreždába, s ott a király, György herczeg és számos kitünőség által fogadtattott. A trónörökös é látogatását a hírek háztűzészésnek mondják, sőt egy német lap, a «Magdeburger Zeitung», határozottan állítja, hogy György herczeg leánya, a 17 éves Mathild herczegnő é s a trónörökös közt eljegyzés már el van határozva. Az uralkodócsaládra nézve még egy örvendetes hírt jelentenek Münchenből, Gizella főherczegnőről, kire már a közelebbi napokban újabb annyi örömök várnak.

Magyarország küszönete. A magyar kormány a belga hadügyminiszternek írásban fejezte ki köszönetét a belga hadsereg által Szeged károsoltjait javára rendezett hálványért. Másrészlől pedig Chotek gróf, az osztrák-magyar követ a brüsszeli udvarnál, a magyar kormány megkeresése folytán külön kihallgatáson tolmácsolta a belgyi királynéja előtt egy a magyar kormány, mint a süjtött város lakosságának mély háláját. A királyné ez alkalom-

mal újra kijelentette, hogy szülőházája károsultjainak ügyét nagy örömmel tette magáévá.

Báró Bánffy Ádám azt a szép művi agyagkályhát, mely a székesfehérvári kiállításon általános tetszésre talált, felajánlotta a királynak, s azt a föl- ség el is fogadta. A kályhát a gödöllői udvari kas- télyban fogják fölállítani.

A képművészetek segélyezésére a már emlit- tett indítványt a főváros közgyűlésén Gerlóczy al- polgármester e hó 4-én jelentette meg, a közgyűlési tagok éljenzése mellett. Az indítvány a legközelebbi közgyűlésen fog tárgyalatni s alig lehet kétség el- fogadása föl.

A pápa egészségi állapotáról azt jelentik Ró- mából egy londoni lapnak, hogy aggodalmat kelt or- osainál. A pápa ideglázbán szenved és nagyon el- van gyöngülve, de azért makacsul ragaszkodik napi teendőinek elintézéséhez.

Ludvig János siremléke. A késmárki választó- kerület lakosai, a bélei lelkes polgárok kezdeménye- zésére, siremléket állítanak a bélei temetőben nyugvó Ludwig Jánosnak, a ki az 1848—9-iki nagy eseményeknek egyik kiváló tényezője, mint emigrans a magyar név becsületének előmozdítója, végül 1869—70-ben szülőföldének országgyűlési képvisel- ője volt.

Az orosz cszárné e hó 4-én délután érke- ett meg, negyedfél napi utazás után Pétervárra. A pályaud- varban a czár és családja fogadta. A téli palotába vezető utcákon nagy néptömeg várt. A cszárné egészségének jobbrafordultáról semmi hír sincs és az orosz fővárosban el vannak készölve a legszom- rubb fordulatra is.

Az álarcos bálók közt, mint évek óta rendszeren, ez idén is a jótékony négytelek által rendezettek voltak a legsikerültebbek. Ugyanazon jellemző sa- játságok, hogy egy létszék, a hirlapiró bátran lenyo- mathatja felőlük az előző évi jelentést, még tán hosszú évek során át. A legutóbbi Calico-bálon egyéb nevezetéseken kívül gr. Andrásy Gyula is jelen volt, s igen élénken fakatozott vele néhány érdekes maszk, — persze francia nyelven, a mi egyébiránt e bálókban már szinte közzelkészsé válik. A ki csak erre képes, e nyelvet használja, ez által tanusított «distingue» voltát, a mire ép e gyüleke- zetszen van is egy kis szükség, mert hát, noha e te- kintetben is már nagy a haladás a múlt évtizedekhez képest, de hát azért bizony óhatatlan, hogy itt a társadalmi ellentétek találkoznak, s a vegyület nagy- gon tarka. Magyar szó is lehet ugyan hallani töb- bet, mint ezelőtt 10 évvel, de még mindig — nem eleget.

Somoskeőyt elvitték a steini fegyházba, hogy az évek előtt rámt bűntetéséből hátralevő hetedfél hónapot kitöltse. E hó 3-án kellett volna Somoskeőy ügyét tárgyalni, de a tárgyalás elmaradt, mert nagy meglepetésre Lamezan államügyész visszavonta az ellene emelt vádatkat hamis név használatára és tilos fegyverrelés miatt. A vád visszavonásának oka ismeretlen, de annál több a gyanúsítás, nevezetesen az, hogy Somoskeőy diplomáciai titkos agens volt. A hírhedt kalandor újabb időben azttal díszkedett, hogy hat hónapig Atkinson név alatt a brazilai császárné titkára volt, és mikor gróf Hoyos monar- chiának képviselője arra figyelmeztette a császárnét, hogy Atkinson, alias Somoskeőy csalás miatt üldöz- té, a császárné — mint Somoskeőy beszéli — azt felelte, hogy «üldözés őt bár ki, nekem mindig hű szolgám volt». Somoskeőy a brazganzai hercegnő ismeretségével is díszkedett.

Az angol léghajó-expedíció az északi sarkhoz. John Cheyne hajóhadit tiszat közelébe előadást tar- tott a woolwichi tüzér-intézetben az általa tervezett északi expedícióról, melyet gőzhajón, szánkával és léghajóval akarna végrehajtani. Ha összegegy a 30,000 font sterling, az expedíció június hónap el- indul, és Cheyne a hajóval addig akar haladni, a mi lehetőségek; aztán szánokkal folytatni az utat 1881 március végén. Mikor már ily módon nem haladhatnak léghajót használnak, melyek gőz által felfuvarva, tiszta kőnénnyel töltöttek meg. Három léghajót vennének igénybe, a léghajók társasága hét személyből fog állani, kik élelmi szerekkel, valamint vízzel 51 napra láttnak el. Remélik, hogy a szának elhagyása után 30—40 óra elteltével elérni az északi sarkot. Itt egy hétig tartózkodni tudományos kutatások végett s innen egy léghajót Oroszországba küldenek, hogy az eredményről hírt küldessenek Angliába. Ugy vélik, hogy e hír az északi sarkról Péterváron keresztül három nap alatt Londonba érhet. Az ut távolléása, melyet a léghajóknak az északi sarkig meg kell tenni, 500 angol mérföldnyire becsülik. De az utazási terv iránt nem nagy a

rokonszenv Angliában, mert kalandosnak találják, és nagyon kétséges, hogy a szükséges összeg össze- gyűl-e. Se régebb sarkvidéki utazók, se tapasztalt tengerészek nem pártolják. Lord Bury a «Pal-mall Gazette»-hez intézett levelében azon jelentékeny vesztélyekre utal, melyek az oly csekély elővigyázati kezdet és oly szegényes eszközökkel ellátott utazást fenyegetik, mint azt Cheyne tervezi; az adott eset- ben a szerencsétlenség valószínűleg kikerülhetetlen lenne.

Ilyés Bálint «Téli kép a pusztán» című költe- ményének 20-ik strófájában a két első sor két sajtó- hibával jelent meg a mult számunkban. Ennek helyrehozására im itt közöljük e két sor hibátlan szövegét: «Tréfásan utál el: «no majd kitűdők!» S másfelé fordítják a beszédnek rudját.» Annál inkább szükségesnek tartottuk e helyreigazítást, mert a költő e kifejezésekben az alföldi szójárást akarta lehető hiven visszatükröztetni.

Nyilatkozat. A «Vasárnapi Ujság» f. évi 4-ik számában «A Magyar Hírmondó» előfizetőinek esopo- rtositásának tévedésből kimaradt e három szó: «katholikus pap 45.» Miután a földbirtokos osztály után legnagyobb számúan ők pártolták az első hazai hirlapot, méltán megilleti őket az a figyelem, hogy e tévedést helyreigazítani siessünk; különben is csak ezen (45) számmal jó ki az előfizetők számának ama közleményben pontosan adott főösszege: 320. Szinyei József.

Halálozások.

Báró ORCZY LÁSZLÓ, az Orczy-család nesztora, elhunyt 92 éves korában a hevesmegyei Tarna- Orsón. Ő volt a monarchia legidősebb kamarisa és b. Orczy Béla miniszter nagybátyját gyászolja a de- rék agg főúrban.

SZÁNTÓFFY ANTAL esztergomi kanonok, volt fő- városi plebános, elhunyt 67 éves korában. A művelt és jótékony főpap a fővárosban sok érdemet szerzett a magyarosítás körül. Ő volt az, ki Batthyány Lajos földi maradványait 1849-ben a Rókus-kórházból titokban éjjeli 11 órakor Bárfay Lászlóné kíséreté- ben a Ferenc-rendiek sírboltjába szállította.

ZÁKÓ SÁNDOR, Bács-Bodrogmegye ó-kaniszi kerületének országgyűlési képviselője, a kormány- párt egyik tagja, elhunyt 42 éves korában, hosszas szenvedés után Budapesten.

Elhunytak még a közlelbi napok alatt: FAR- KAS GYULA, volt képviselő, s később szemepei ügy- véd, ki e hó 1-én szemepei lakásán köszönnel tele- rakván kályháját, a szöngöz megfojtotta s özvegyt és kilencz árját hagyott hátra. — KERN ÁGOST a földhitelrészvénytársulat volt igazgatója, a leg- kiválóbb magyar kereskedő egyike, hosszas beteges- kedés után Gross-Emersdorffban, 46 éves korában. — ÖVÁRY JÓZSEF, a pozsonyi főgymnázium derék tanára, kit néhány hét előtt a tébolydába kelle- t szállítani, hol egy petroleumlámpától égési sebeket kapott, Pozsonyban. — DR. KAISER SÁNDOR, Székes- Fehérvár egyik kiváló és takarékos polgára, ki jelen- tékeny vagyonát jótékony cselekedésekre hagyta, hir szerint egy helybeli leány-árvaházra 30,000 frtot. — KALLAY OTTÓ, 41 éves korában Kis-Kállóban. — RÁTH JÓZSEF földbirtokos Ráth György kir. táblai tanácselnök, Ráth Károly országgyűlési képviselő, Ráth Mór ismert könyvkiadó és atyja, 82 éves korában Doborjatoron. — LUKÁCS GÉZA, a keres- kedelmi miniszterium számtisztje, 30 éves korában Budapesten. — DOMSICH LAJOS, tolnamegyei árva- széki elnök, 76 éves korában. — CONSTANTUS ANDRÁS a királyi birtokok fő felügyelője Tarzalton, 50 éves korában. — SZTANKÓCZY GÁSPÁR, baranyai föld- birtokos, régi jó magyar alak, 71 éves korában. — DEUTSCH SALOMON nyitrai főrabbi, ki 23 évig szol- gált a hitközségnek. — TELESZKY MÓR, Teleszky István képviselő nagybátyja 72 éves korában Poklos- telken. — KOPPÁY FRIGYES, az osztrák-magyar bank hivatalnok, 25 éves korában Budapesten. — Mész- LÉNTYI KÁROLY, a fehérmegyei Velencez nyugalmaz- ott plébános, Kossuth Lajosnak is rokona, hosszas szenvedés után 34 éves korában Győrben.

SIMONFY ISTVÁNNÉ szül. Sebess Izabella 26 éves korában Debreczenben. — ÖZV. TÓTH ISTVÁNNÉ szül. Koszgleba Ágnes, 57 éves korában Majsán. — DOMONKOS MIHÁLYNÉ szül. zalakapcsei Domonkos Emilia 67 éves korában Budapesten. — JÁNOSMÉ szül. Balázs Ilka, Tápó-szelen. — TANTAY KÁROLYNÉ szül. Cortez Eleonóra, államszámzéki irodatiszt neje, 58 éves korában.

Szerkesztői mondanivaló.

Veszprém. J. G. Köszönettel vettük, s legközelebb adni fogjuk. Cs. J. Tévedés volt oka, hogy az illető példányok el nem küldettek; már utban vannak. A levélre magán után válaszolunk, úgy hisszük, kielégítőleg. N. B. A helyreigazítást készséggel közöljük, s csak azt sajnáljuk, hogy e hétre már későn érkezett.

K. T. K. Nyomlában vannak. Az újabbat is sze- vesen vettük.

Szívet kerestem. (D. P.) A közlendők közé soroz- tunk s igyekszünk minél előbb sort is keríteni rá. De ez nem mindig függ magunktól.

Visszaemlékezés. A haladás (a mennyire az elő- bíre visszamenekedhetünk) csakugyan érezhető. Azok közé tettük, melyekre — cselleg — sor is kerülhet.

Oh ha tudnád. Sokszor elzengtek érzések és gon- dolatok; nyomot az olvasó lelkeben nem hagynak, csak csemegek-pengnek. A románok, Lauka egy ismeretes, de sokkal szebb, románzárta emlékeztet: «Meghalt az ifjú lány virágvasárnapon».

Közleg a... Vezércikknek, vagy alkalmi szöve- knek megjárja. De poézis mind kevesebb van benne. Frázisok!

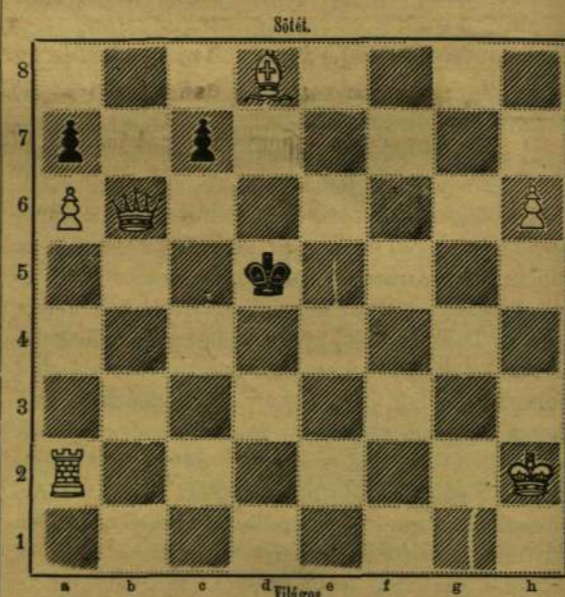
Szopok eredete. Még kísérletnek sem igen járja meg. Gyerekek munká, melyben sem értelem, sem hely- írás, annak inkább a költői alakítás legkisebb nyoma sincs!

N.-Récse. T. I. A hiányzó számok jegyzékének be- küldése szükséges, hogy kiadhatatlank, melyhez a megrendelés intézetni kérjük, a lehetőség szerint pó- tolhassa.

D.-Sz.-M. Cs.—i F. Hogy mikor közöljük «A meg- örült gyermekgyilkos anya» című művét? Hát sem- mikor.

SAKKJÁTÉK.

1053-dik számú feladvány. A német tornából.

Világos indul s a negyedik lépésre mattot mond.

Az 1048. sz. feladvány megfejtése.

Table with 2 columns: Move number and description. Moves include Pd1-c2, Ve7-a7, Va7-c3, Fe1-h4, etc.

Tartalom.

Szöveg: Freycinet, a francia kormány elnöke. — Gyer- mek sirja. Költemény. Dalmadi Gyözüöl. — A Phönix meséje. Költemény. Marcius Miklóstól. — A két ördög vára. Történeti beszély. Irta Eötvös Károly. — Örül Johanna. — Az atyafiak (A gorilla és simpánz). — Tilos a bemenet. — Kis- faludy Károly levele Szemer Pálhoz. Közl. dr. Göss József. — Észak-Amerika ipara s kereskedelme. — A magyar történeté- ből. Dr. Farkas Lászlótól. — Egyveleg. — A golyó hirlap- irdalom 1880 Szinyei Józseftől. — Irodalom és művészet. — Közintézetek, egyletek. — Mi újság? — Halálozások. — Szerkesztői mondanivaló. — Sakkjáték. — Hetinaptár. — Képek: Freycinet Lajos Károly. — Örül Johanna. Pra- dilla festménye. — Tilos a bemenet. Winter M. festménye. — Gorilla és simpánz. — XV. századbeli magyar sodronyáma- czos kehely.

HETI-NAPTÁR. Febr. hó.

Table with 4 columns: Day, Catholic and Protestant, Greek-Roman, and Israelite. Lists religious observances for February.

Feloldó szerkesztő: Nagy Miklós. (L. Egyetem-tér 6. sz.)

!!Majdnem ingyen!!

A nemrég megbukott nagy britannia-csúsz gyár felszámol-ása folytán a következő 42 db kiválóan jó, britannia-csúsz tárgyat csupán 6 frt 75 krajczárért, mint az alábbiak költés-gek alig negyedrészéért, adjuk, tehát majdnem ingyen és pedig: 6 db. kitűnő jó asztali kés, britannia-csúsznyelűvel, valódi angol csúsz-acél pengével. 6 db. legfinomabb villa, britannia-csúsz egy dr. rabóli. 6 db. néhas britannia-csúsz evőkanál. 6 db. bri annia-csúsz kávéskanál, legjobb minőség. 1 db. tömör britannia-csúsz tejszedő. 1 db. néhas britannia-csúsz levesedő. 6 db. britannia-csúsz kéanyugtató. 1 db. angol Victoria csésze, legfinomabban véssze. 2 db. hatos britannia-csúsz asztali gyertyatartó. britannia-csúsz asztali cseugtyű, csúsz haggal. 1 db. britannia-csúsz tea-szűrő legválogatottal. 42 db. Valamennyi 42 tárgy a legfinomabb britannia-csúszba van készítve, a mely az egyetlen, a világon létező fémek között mely örökké fehéren marad, s a valódi csúsztól 30 évi használat után sem különbözethető meg, amiert kezesseg is vállaltatik. Csim és egyedüli megrendelő hely a cs. k. osztrák-magyar tar- tományok részére: 5660

Főraktára az első angol britannia-csúsz-gyáraknak: BLAU és KANN, Bécs, I. Elisabethstrasse, Nr. 6. Szállítási postautóvét mellett pontosan. — Póstitár az összes 42 db-ért, Ausztria Magyarország bármely helyére, 36 kr.

A rossz viszonyok következtében 50% olcsóbb eladás!

Sürgöny! Most egy egészen új küldemény érkezett. Sürgöny! Az elárúsítás csak e hó végeig tart. Egyik legnagyobb londoni bank bukása 970.000 font sterlinggel! JAMES W. egyik legelőkelőbb londoni bankár (Finanz-Agentie Viktr. Street kerületében) Manchesterben rendkívüli veszteségek folytán 970.000 font stlggel

csőd alá került. A nagy mennyiségű vászon és egyéb divatcikk elárúsítását, melyek ottan elzalogosítva voltak, a csőd-consortium elhatározása folytán, én nyertem el.

A kelmék, jóságát vagy olcsóságát dicsegni föléleges, legjobban mutatja azt maga a tény, csak annyit vagyok bátor megjegyezni, miszerint az alakult csőd-consortium azon igyekszik, hogy föntemített csődöt a lehető legrovidebben akár mi módon rendezhesse, tehát az árukon 50 százalékkal olcsóbban! jobban mondva majdnem ingyen

csőd alá került. A nagy mennyiségű vászon és egyéb divatcikk elárúsítását, melyek ottan elzalogosítva voltak, a csőd-consortium elhatározása folytán, én nyertem el.

A kelmék, jóságát vagy olcsóságát dicsegni föléleges, legjobban mutatja azt maga a tény, csak annyit vagyok bátor megjegyezni, miszerint az alakult csőd-consortium azon igyekszik, hogy föntemített csődöt a lehető legrovidebben akár mi módon rendezhesse, tehát az árukon 50 százalékkal olcsóbban! jobban mondva majdnem ingyen

csőd alá került. A nagy mennyiségű vászon és egyéb divatcikk elárúsítását, melyek ottan elzalogosítva voltak, a csőd-consortium elhatározása folytán, én nyertem el.

A kelmék, jóságát vagy olcsóságát dicsegni föléleges, legjobban mutatja azt maga a tény, csak annyit vagyok bátor megjegyezni, miszerint az alakult csőd-consortium azon igyekszik, hogy föntemített csődöt a lehető legrovidebben akár mi módon rendezhesse, tehát az árukon 50 százalékkal olcsóbban! jobban mondva majdnem ingyen

csőd alá került. A nagy mennyiségű vászon és egyéb divatcikk elárúsítását, melyek ottan elzalogosítva voltak, a csőd-consortium elhatározása folytán, én nyertem el.

A kelmék, jóságát vagy olcsóságát dicsegni föléleges, legjobban mutatja azt maga a tény, csak annyit vagyok bátor megjegyezni, miszerint az alakult csőd-consortium azon igyekszik, hogy föntemített csődöt a lehető legrovidebben akár mi módon rendezhesse, tehát az árukon 50 százalékkal olcsóbban! jobban mondva majdnem ingyen

csőd alá került. A nagy mennyiségű vászon és egyéb divatcikk elárúsítását, melyek ottan elzalogosítva voltak, a csőd-consortium elhatározása folytán, én nyertem el.

A kelmék, jóságát vagy olcsóságát dicsegni föléleges, legjobban mutatja azt maga a tény, csak annyit vagyok bátor megjegyezni, miszerint az alakult csőd-consortium azon igyekszik, hogy föntemített csődöt a lehető legrovidebben akár mi módon rendezhesse, tehát az árukon 50 százalékkal olcsóbban! jobban mondva majdnem ingyen

csőd alá került. A nagy mennyiségű vászon és egyéb divatcikk elárúsítását, melyek ottan elzalogosítva voltak, a csőd-consortium elhatározása folytán, én nyertem el.

A kelmék, jóságát vagy olcsóságát dicsegni föléleges, legjobban mutatja azt maga a tény, csak annyit vagyok bátor megjegyezni, miszerint az alakult csőd-consortium azon igyekszik, hogy föntemített csődöt a lehető legrovidebben akár mi módon rendezhesse, tehát az árukon 50 százalékkal olcsóbban! jobban mondva majdnem ingyen

A rossz viszonyok következtében 50% olcsóbb eladás!

Advertisement for 'fő magárjegyzésem' (main garden book) by Freund Adolf D. magkereskedése, Budapest, Mária Valéria-utca, Thonet-udvar. Includes details about the book's content and price.

Large advertisement for 'Pserhofer J.' (Pserhofer J.) a pharmacist from Bécsben, located at Singerstrasse 15, 'zum goldenen Reichsapfel'. The ad lists various medicines and their benefits.

Advertisement for 'Akustikon' (Akustikon) ear medicine, 'Havasifü-szesz' (Havasifü-szesz) eye medicine, and 'Amerikai köszvény-kenőcs' (Amerikai köszvény-kenőcs) skin medicine.

Advertisement for 'Amerikai köszvény-kenőcs' (Amerikai köszvény-kenőcs) skin medicine, 'Anatherin száj-víz' (Anatherin száj-víz) mouthwash, and 'Szem-essencia' (Szem-essencia) eye medicine.

Advertisement for 'Szem-essencia' (Szem-essencia) eye medicine, 'Bencéz tapasz' (Bencéz tapasz) adhesive, and 'Vértisztító labdacso' (Vértisztító labdacso) blood purifier.

Advertisement for 'Vértisztító labdacso' (Vértisztító labdacso) blood purifier, 'Chachou aromatisée' (Chachou aromatisée) perfume, and 'Chinai toilette-zsappan' (Chinai toilette-zsappan) soap.

Advertisement for 'Chinai toilette-zsappan' (Chinai toilette-zsappan) soap, 'Fiaker-por' (Fiaker-por) powder, and 'Fagy-bálszam' (Fagy-bálszam) ointment.

Advertisement for 'Fagy-bálszam' (Fagy-bálszam) ointment, 'Hus-kivonat' (Hus-kivonat) extract, and 'Golyva-bálszam' (Golyva-bálszam) ointment.

Advertisement for 'Golyva-bálszam' (Golyva-bálszam) ointment, 'A legtöbb elősorolt specialitás kapható Budapesten TÖRÖK JÓZSEF' (A legtöbb elősorolt specialitás kapható Budapesten TÖRÖK JÓZSEF), and '5597 gyógyszeres urna, király-utca 12. sz.' (5597 gyógyszeres urna, király-utca 12. sz.).

Advertisement for 'A Franklin-Társulat magyar irodalmi intézet kiadásában Budapesten (egytem- utosa 4-ik szám) megjelent és minden könyvtárunknál kapható' (A Franklin-Társulat magyar irodalmi intézet kiadásában Budapesten (egytem- utosa 4-ik szám) megjelent és minden könyvtárunknál kapható).

Advertisement for 'A szekszárdi apátság története.' (A szekszárdi apátság története.) by Szekszárdi címzetes apáttá kinevezetése alkalmából irta FRAKNÓI VILMOS. A szekszárdi apátság kiadatlan okleveleivel. 1061—1520. Több illusztrációval. Ára fűzve 1 frt 30 kr.

Iszákosság ellen gyógyszer.

Az iszákosság mindenféle nemét egy kellemes ízű, és így észrevétlenül is alkalmazható gyógyszerrel biztosan meg lehet gyógyítani. Használati utasítás mellékelve van. A gyógyszer 1 frt 50 kr. előleges beküldése mellett vagy utánvételre megküldetik. Tiszta-Lök. (Szabolcs-megye). 5631

Mr. Putnoki P. Pál.

Az ifjuság szépségét

a legkésőbb agykorig megővhatni minden

hölgy

életfeladata, mely kiválóan feltételezi a bőr legfontosabb állapotát. Ennek tisztasága és egyenlőségét megtartásának fő feltétele a tisztaság, a frissesség, a foltok, vörösség, szeplők és minden bőrszenny eltávolítása. Ugyanígy különösen a pórusok és redők szennel és tartós megsemmisítésével, kiválóan eszközölhető az annyira káros, hatáskorban meglepő

RAVISSANTE

du dr. Lejosse à Paris hivatalosan megvizsgált egyetlen ártalmatlan bőrpóroló szer által. Paris, London, Bécs, Bp. a legújabb és legújabbak legértékesebb töltetei tükre a facial kor frissességének az agykorban való megtartásának: egyszerűen jók bizonyították, és mint a szűkítő szer egy hölgynek pipere-asztalán sem szabad hiányoznia.

RAVISSANTE SZAPPAN

A legjobb és legfinnyesebb illatos mosó szappan a bőr szépsége és javítására. Használati utasítás a bőr bármilyen finom lezár, és igen kellemes szagot teremt. Sokáig tart és ki nem szárad, a ki egyszer megkísérelte, az soha többé nem használ más szappant. Egy doboz (3 drb) ára 1 frt 50 kr. egy darab 50 kr.

RAVISSANTE ARCZPOR.

A párisi és londoni hölgyek által a legújabb minőségű legkedveltebb arcpor. Mindazon t. hölgyek, kik egyszer használták, megjegyzik, hogy a POUDDRE RAVISSANTE felülmúlhatatlan, igen jól tapad, láthatatlan, és természetesen tiszteget ad a bőrizületnek, tehát legjobban ajánlatos.

RAVISSANTE-SZÁJVIZ.

Minden savakból mentes, a fogak ápolására legalkalmasabb ártalmatlan és balszagos növényekből készült. — Általa a fogak megpuhulnak, a fogak szomszédos ápolása, a rohadás elkerülése. 5 egész 10 csepp elegendő belélegezni egy korty vizet, mely vegyülettel a fogak bővségét tisztítás után, a száj derekasan kibővítették és soha nem kellend fogfájásban szenvedniük.

RAVISSANTE FOGPOR

Savmentes semlegesítő, vízben oldó alkáliszóssal; a fogak tökéletes tisztítását lehetővé teszi, a száj emellett: termézetes szinűk és fanyokot megtartják, és sem vegyület, sem erőművel nem lesznek megítádvák; a könnyen vérző foghús természetesen erejét megkapja, a száj pedig kellemesen föl lesz frissítve. Egy doboz ára 50 kr.

RAVISSANTE HAJ-ESSENTIA

Kitűnő haj-ápoló a hajjal tisztításra, mely a hajkorpa képződését és a haj kihullását megelőzi: igen kedvelt főmosó szer, mert jól kony hatást tesz. Össz a fejébre. Egy üveg ára 1 frt 20 kr.

POMADE RAVISSANTE

Kitűnő hajkondosító, mely a haját szépségre és ápolja, a hajjal megkezdés, annak természetesen fényt és hűl ámos alak kölcsönöz, és a legkésőbb korig védi a megöslés ellen. Egy üveg ára 1 frt.

RAVISSANTE HAJÁPOLÓ OLAJ.

Legjobb olaj a haj ápolására és kibúllás ellen, mely a korpa képződést megállítja, a beteg haját új életre hozza és a haj növekedését előmozdítja. Ajánlatos azoknak, akik hajkondosító helyett hajolajat használnak. Ha a száj csodálatos. Egy üveg ára 1 frt.

RAVISSANTE HAJÁPOLÓ OLAJ.

Legjobb olaj a haj ápolására és kibúllás ellen, mely a korpa képződést megállítja, a beteg haját új életre hozza és a haj növekedését előmozdítja. Ajánlatos azoknak, akik hajkondosító helyett hajolajat használnak. Ha a száj csodálatos. Egy üveg ára 1 frt.

RAVISSANTE HAJÁPOLÓ OLAJ.

Legjobb olaj a haj ápolására és kibúllás ellen, mely a korpa képződést megállítja, a beteg haját új életre hozza és a haj növekedését előmozdítja. Ajánlatos azoknak, akik hajkondosító helyett hajolajat használnak. Ha a száj csodálatos. Egy üveg ára 1 frt.

RAVISSANTE HAJÁPOLÓ OLAJ.

Legjobb olaj a haj ápolására és kibúllás ellen, mely a korpa képződést megállítja, a beteg haját új életre hozza és a haj növekedését előmozdítja. Ajánlatos azoknak, akik hajkondosító helyett hajolajat használnak. Ha a száj csodálatos. Egy üveg ára 1 frt.

RAVISSANTE HAJÁPOLÓ OLAJ.

Legjobb olaj a haj ápolására és kibúllás ellen, mely a korpa képződést megállítja, a beteg haját új életre hozza és a haj növekedését előmozdítja. Ajánlatos azoknak, akik hajkondosító helyett hajolajat használnak. Ha a száj csodálatos. Egy üveg ára 1 frt.

RAVISSANTE HAJÁPOLÓ OLAJ.

Legjobb olaj a haj ápolására és kibúllás ellen, mely a korpa képződést megállítja, a beteg haját új életre hozza és a haj növekedését előmozdítja. Ajánlatos azoknak, akik hajkondosító helyett hajolajat használnak. Ha a száj csodálatos. Egy üveg ára 1 frt.

Fontos távol-, rövid és gyenge-látóknak! A legjobb szemüveget szolgáltatja jótállás mellett SOLOMONSON N. H. látászertész, Budapest, váci-utca 12. szám. Legnagyobb választéka a párisi világiállításon kitüntetett színházi és labori látószereknek. (Operagucker és Felderspectiv.) Levélbeli megrendelésre a látószerek jelölésével pontosan eszközöztetnek.

A legzükségesebb háztartási cikkek valódi britannia ezüstből csupán csak az Egyesült Britannia ezüstárak gyári raktárában Budapest, IV. ker. Haris-bazár 17. sz. a kaphatók.

Főre tehát a drága ezüsttel, miután jóval előbb a kifizető potótkot bírnak arra. Egyrészt a nyers anyag rendkívül olcsó beszerzése, másrészt a jó és olcsó munkakerő által az Egyesült Britannia-Ezüstárak gyárának sikerült minden hasonló gyártmányt, ep úgy az ár, mint az áru minőség tekintetében, teljesen legyőznie!

Legjobb és legfinnyesebb illatos mosó szappan a bőr szépsége és javítására. Használati utasítás a bőr bármilyen finom lezár, és igen kellemes szagot teremt. Sokáig tart és ki nem szárad, a ki egyszer megkísérelte, az soha többé nem használ más szappant.

Valódi keleti haj- és szakáll-festő szer megöslült barna és fekete hajnak előbbi természetesen szinét visszaadja, vörös vagy szőke haját tetészet szerint barnára vagy sötétfehérre fest. Ár 3 frt 20 kr. o. e. A postán küldésnél csomagolás és bélyegért 20 kr. több számítatik. Főraktár, hova minden megrendelések intézendők: REISS B. urnál Budapest, király-utca 47. sz., I. emelet. 5640

Valódi keleti haj- és szakáll-festő szer megöslült barna és fekete hajnak előbbi természetesen szinét visszaadja, vörös vagy szőke haját tetészet szerint barnára vagy sötétfehérre fest. Ár 3 frt 20 kr. o. e. A postán küldésnél csomagolás és bélyegért 20 kr. több számítatik. Főraktár, hova minden megrendelések intézendők: REISS B. urnál Budapest, király-utca 47. sz., I. emelet. 5640

Valódi keleti haj- és szakáll-festő szer megöslült barna és fekete hajnak előbbi természetesen szinét visszaadja, vörös vagy szőke haját tetészet szerint barnára vagy sötétfehérre fest. Ár 3 frt 20 kr. o. e. A postán küldésnél csomagolás és bélyegért 20 kr. több számítatik. Főraktár, hova minden megrendelések intézendők: REISS B. urnál Budapest, király-utca 47. sz., I. emelet. 5640

Valódi keleti haj- és szakáll-festő szer megöslült barna és fekete hajnak előbbi természetesen szinét visszaadja, vörös vagy szőke haját tetészet szerint barnára vagy sötétfehérre fest. Ár 3 frt 20 kr. o. e. A postán küldésnél csomagolás és bélyegért 20 kr. több számítatik. Főraktár, hova minden megrendelések intézendők: REISS B. urnál Budapest, király-utca 47. sz., I. emelet. 5640

Valódi keleti haj- és szakáll-festő szer megöslült barna és fekete hajnak előbbi természetesen szinét visszaadja, vörös vagy szőke haját tetészet szerint barnára vagy sötétfehérre fest. Ár 3 frt 20 kr. o. e. A postán küldésnél csomagolás és bélyegért 20 kr. több számítatik. Főraktár, hova minden megrendelések intézendők: REISS B. urnál Budapest, király-utca 47. sz., I. emelet. 5640

Valódi keleti haj- és szakáll-festő szer megöslült barna és fekete hajnak előbbi természetesen szinét visszaadja, vörös vagy szőke haját tetészet szerint barnára vagy sötétfehérre fest. Ár 3 frt 20 kr. o. e. A postán küldésnél csomagolás és bélyegért 20 kr. több számítatik. Főraktár, hova minden megrendelések intézendők: REISS B. urnál Budapest, király-utca 47. sz., I. emelet. 5640

FRIEDRICH JANOS gyógyszerészti Malaczkán (Pozsonymegye) való, a leghatásosabb kárpáti gyógyfűvekből készült. általános egészségi labdacok ajánlatnak. — Egy doboz 15 labdacossal 21 krba jő; egy tekeres 6 dobozzal 1 frt 5 kr., postán 1 frt 10 krba jő. — Kevesebb mint egy tekeres nem küldetik szét. Raktárak kizárólag csak Budapest, Pataky Károly gyógyszerész urnál, Széchenyi-éteter az új épülettel szemben, Fozsonyban Piszitörv Badog gyógyszerész urnál; Szegeden Kovács Albert gyógyszerész urnál, Temesvárott Terezy István gyógyszerész urnál; Szabadkán Dr. György gyógyszerész urnál, B. Csaba Badics Elek gyógyszerész urnál; Debreczen Michalovits István gyógyszerész urnál.

Kivonatok halairatokból. Valahára van annyi időm, hogy Önt egészségi labdacok jótékony hatásáról értesítek. En 1874 ben és 75 ben hosszabb ideig Pozsonyban szenvedtem és ez ellen 2 hónapig a barkán úgyfűdöt használtam. Erre oly makacs székrekedést bajaim keletkeztek, hogy több hónapig csak egyszerű, sőt néha egy egész hónapig csak háromszor volt szék esem, de ez is mindenképp oly fájdalmakkal volt összekötve, hogy több ízben elájultam. En minden lehetőséget használtam, u. m.: budai keserűvizet, keserűsöt, aloet, keserűteák, állóvetelet stb., de mindezen szerek csak pillanatnyi enyhítést okoztak. Soká nem bírtam magam elhatározni arra, hogy az Ön egészségi labdacok t hosszam, mert azon véleményben voltam, hogy ez is valami közönséges székrekedésmódot az ellenkező oldalt vagy meggyőződve. Isten áldása Friedr. ch urat még számos évre ki adja meg jótékonyágáért. Mióta híres labdacot használtam, nyitl aranyerem megöslött. Azelőtt folytonos fejfájásom, szédülés, rövid ideig tartó roszulást, forróság, izadás stb. kínozot. Mióta labdacot használtam, ezen bajaim megszűntek és székélsem ha nem is tökéletesen rendezte, de legálább minden 2-ik vagy 3-ik nap meg van. K rem nékem ismét a k. Man ács, april 29. 1879. Kiváló ti-zelettel Szabó Antal, s. k. m. k. táviródi hivatalnok.

Valahára van annyi időm, hogy Önt egészségi labdacok jótékony hatásáról értesítek. En 1874 ben és 75 ben hosszabb ideig Pozsonyban szenvedtem és ez ellen 2 hónapig a barkán úgyfűdöt használtam. Erre oly makacs székrekedést bajaim keletkeztek, hogy több hónapig csak egyszerű, sőt néha egy egész hónapig csak háromszor volt szék esem, de ez is mindenképp oly fájdalmakkal volt összekötve, hogy több ízben elájultam. En minden lehetőséget használtam, u. m.: budai keserűvizet, keserűsöt, aloet, keserűteák, állóvetelet stb., de mindezen szerek csak pillanatnyi enyhítést okoztak. Soká nem bírtam magam elhatározni arra, hogy az Ön egészségi labdacok t hosszam, mert azon véleményben voltam, hogy ez is valami közönséges székrekedésmódot az ellenkező oldalt vagy meggyőződve. Isten áldása Friedr. ch urat még számos évre ki adja meg jótékonyágáért. Mióta híres labdacot használtam, nyitl aranyerem megöslött. Azelőtt folytonos fejfájásom, szédülés, rövid ideig tartó roszulást, forróság, izadás stb. kínozot. Mióta labdacot használtam, ezen bajaim megszűntek és székélsem ha nem is tökéletesen rendezte, de legálább minden 2-ik vagy 3-ik nap meg van. K rem nékem ismét a k. Man ács, april 29. 1879. Kiváló ti-zelettel Szabó Antal, s. k. m. k. táviródi hivatalnok.

Valahára van annyi időm, hogy Önt egészségi labdacok jótékony hatásáról értesítek. En 1874 ben és 75 ben hosszabb ideig Pozsonyban szenvedtem és ez ellen 2 hónapig a barkán úgyfűdöt használtam. Erre oly makacs székrekedést bajaim keletkeztek, hogy több hónapig csak egyszerű, sőt néha egy egész hónapig csak háromszor volt szék esem, de ez is mindenképp oly fájdalmakkal volt összekötve, hogy több ízben elájultam. En minden lehetőséget használtam, u. m.: budai keserűvizet, keserűsöt, aloet, keserűteák, állóvetelet stb., de mindezen szerek csak pillanatnyi enyhítést okoztak. Soká nem bírtam magam elhatározni arra, hogy az Ön egészségi labdacok t hosszam, mert azon véleményben voltam, hogy ez is valami közönséges székrekedésmódot az ellenkező oldalt vagy meggyőződve. Isten áldása Friedr. ch urat még számos évre ki adja meg jótékonyágáért. Mióta híres labdacot használtam, nyitl aranyerem megöslött. Azelőtt folytonos fejfájásom, szédülés, rövid ideig tartó roszulást, forróság, izadás stb. kínozot. Mióta labdacot használtam, ezen bajaim megszűntek és székélsem ha nem is tökéletesen rendezte, de legálább minden 2-ik vagy 3-ik nap meg van. K rem nékem ismét a k. Man ács, april 29. 1879. Kiváló ti-zelettel Szabó Antal, s. k. m. k. táviródi hivatalnok.

Valahára van annyi időm, hogy Önt egészségi labdacok jótékony hatásáról értesítek. En 1874 ben és 75 ben hosszabb ideig Pozsonyban szenvedtem és ez ellen 2 hónapig a barkán úgyfűdöt használtam. Erre oly makacs székrekedést bajaim keletkeztek, hogy több hónapig csak egyszerű, sőt néha egy egész hónapig csak háromszor volt szék esem, de ez is mindenképp oly fájdalmakkal volt összekötve, hogy több ízben elájultam. En minden lehetőséget használtam, u. m.: budai keserűvizet, keserűsöt, aloet, keserűteák, állóvetelet stb., de mindezen szerek csak pillanatnyi enyhítést okoztak. Soká nem bírtam magam elhatározni arra, hogy az Ön egészségi labdacok t hosszam, mert azon véleményben voltam, hogy ez is valami közönséges székrekedésmódot az ellenkező oldalt vagy meggyőződve. Isten áldása Friedr. ch urat még számos évre ki adja meg jótékonyágáért. Mióta híres labdacot használtam, nyitl aranyerem megöslött. Azelőtt folytonos fejfájásom, szédülés, rövid ideig tartó roszulást, forróság, izadás stb. kínozot. Mióta labdacot használtam, ezen bajaim megszűntek és székélsem ha nem is tökéletesen rendezte, de legálább minden 2-ik vagy 3-ik nap meg van. K rem nékem ismét a k. Man ács, april 29. 1879. Kiváló ti-zelettel Szabó Antal, s. k. m. k. táviródi hivatalnok.

Valahára van annyi időm, hogy Önt egészségi labdacok jótékony hatásáról értesítek. En 1874 ben és 75 ben hosszabb ideig Pozsonyban szenvedtem és ez ellen 2 hónapig a barkán úgyfűdöt használtam. Erre oly makacs székrekedést bajaim keletkeztek, hogy több hónapig csak egyszerű, sőt néha egy egész hónapig csak háromszor volt szék esem, de ez is mindenképp oly fájdalmakkal volt összekötve, hogy több ízben elájultam. En minden lehetőséget használtam, u. m.: budai keserűvizet, keserűsöt, aloet, keserűteák, állóvetelet stb., de mindezen szerek csak pillanatnyi enyhítést okoztak. Soká nem bírtam magam elhatározni arra, hogy az Ön egészségi labdacok t hosszam, mert azon véleményben voltam, hogy ez is valami közönséges székrekedésmódot az ellenkező oldalt vagy meggyőződve. Isten áldása Friedr. ch urat még számos évre ki adja meg jótékonyágáért. Mióta híres labdacot használtam, nyitl aranyerem megöslött. Azelőtt folytonos fejfájásom, szédülés, rövid ideig tartó roszulást, forróság, izadás stb. kínozot. Mióta labdacot használtam, ezen bajaim megszűntek és székélsem ha nem is tökéletesen rendezte, de legálább minden 2-ik vagy 3-ik nap meg van. K rem nékem ismét a k. Man ács, april 29. 1879. Kiváló ti-zelettel Szabó Antal, s. k. m. k. táviródi hivatalnok.

Valahára van annyi időm, hogy Önt egészségi labdacok jótékony hatásáról értesítek. En 1874 ben és 75 ben hosszabb ideig Pozsonyban szenvedtem és ez ellen 2 hónapig a barkán úgyfűdöt használtam. Erre oly makacs székrekedést bajaim keletkeztek, hogy több hónapig csak egyszerű, sőt néha egy egész hónapig csak háromszor volt szék esem, de ez is mindenképp oly fájdalmakkal volt összekötve, hogy több ízben elájultam. En minden lehetőséget használtam, u. m.: budai keserűvizet, keserűsöt, aloet, keserűteák, állóvetelet stb., de mindezen szerek csak pillanatnyi enyhítést okoztak. Soká nem bírtam magam elhatározni arra, hogy az Ön egészségi labdacok t hosszam, mert azon véleményben voltam, hogy ez is valami közönséges székrekedésmódot az ellenkező oldalt vagy meggyőződve. Isten áldása Friedr. ch urat még számos évre ki adja meg jótékonyágáért. Mióta híres labdacot használtam, nyitl aranyerem megöslött. Azelőtt folytonos fejfájásom, szédülés, rövid ideig tartó roszulást, forróság, izadás stb. kínozot. Mióta labdacot használtam, ezen bajaim megszűntek és székélsem ha nem is tökéletesen rendezte, de legálább minden 2-ik vagy 3-ik nap meg van. K rem nékem ismét a k. Man ács, april 29. 1879. Kiváló ti-zelettel Szabó Antal, s. k. m. k. táviródi hivatalnok.

Valahára van annyi időm, hogy Önt egészségi labdacok jótékony hatásáról értesítek. En 1874 ben és 75 ben hosszabb ideig Pozsonyban szenvedtem és ez ellen 2 hónapig a barkán úgyfűdöt használtam. Erre oly makacs székrekedést bajaim keletkeztek, hogy több hónapig csak egyszerű, sőt néha egy egész hónapig csak háromszor volt szék esem, de ez is mindenképp oly fájdalmakkal volt összekötve, hogy több ízben elájultam. En minden lehetőséget használtam, u. m.: budai keserűvizet, keserűsöt, aloet, keserűteák, állóvetelet stb., de mindezen szerek csak pillanatnyi enyhítést okoztak. Soká nem bírtam magam elhatározni arra, hogy az Ön egészségi labdacok t hosszam, mert azon véleményben voltam, hogy ez is valami közönséges székrekedésmódot az ellenkező oldalt vagy meggyőződve. Isten áldása Friedr. ch urat még számos évre ki adja meg jótékonyágáért. Mióta híres labdacot használtam, nyitl aranyerem megöslött. Azelőtt folytonos fejfájásom, szédülés, rövid ideig tartó roszulást, forróság, izadás stb. kínozot. Mióta labdacot használtam, ezen bajaim megszűntek és székélsem ha nem is tökéletesen rendezte, de legálább minden 2-ik vagy 3-ik nap meg van. K rem nékem ismét a k. Man ács, april 29. 1879. Kiváló ti-zelettel Szabó Antal, s. k. m. k. táviródi hivatalnok.

Valahára van annyi időm, hogy Önt egészségi labdacok jótékony hatásáról értesítek. En 1874 ben és 75 ben hosszabb ideig Pozsonyban szenvedtem és ez ellen 2 hónapig a barkán úgyfűdöt használtam. Erre oly makacs székrekedést bajaim keletkeztek, hogy több hónapig csak egyszerű, sőt néha egy egész hónapig csak háromszor volt szék esem, de ez is mindenképp oly fájdalmakkal volt összekötve, hogy több ízben elájultam. En minden lehetőséget használtam, u. m.: budai keserűvizet, keserűsöt, aloet, keserűteák, állóvetelet stb., de mindezen szerek csak pillanatnyi enyhítést okoztak. Soká nem bírtam magam elhatározni arra, hogy az Ön egészségi labdacok t hosszam, mert azon véleményben voltam, hogy ez is valami közönséges székrekedésmódot az ellenkező oldalt vagy meggyőződve. Isten áldása Friedr. ch urat még számos évre ki adja meg jótékonyágáért. Mióta híres labdacot használtam, nyitl aranyerem megöslött. Azelőtt folytonos fejfájásom, szédülés, rövid ideig tartó roszulást, forróság, izadás stb. kínozot. Mióta labdacot használtam, ezen bajaim megszűntek és székélsem ha nem is tökéletesen rendezte, de legálább minden 2-ik vagy 3-ik nap meg van. K rem nékem ismét a k. Man ács, april 29. 1879. Kiváló ti-zelettel Szabó Antal, s. k. m. k. táviródi hivatalnok.

Valahára van annyi időm, hogy Önt egészségi labdacok jótékony hatásáról értesítek. En 1874 ben és 75 ben hosszabb ideig Pozsonyban szenvedtem és ez ellen 2 hónapig a barkán úgyfűdöt használtam. Erre oly makacs székrekedést bajaim keletkeztek, hogy több hónapig csak egyszerű, sőt néha egy egész hónapig csak háromszor volt szék esem, de ez is mindenképp oly fájdalmakkal volt összekötve, hogy több ízben elájultam. En minden lehetőséget használtam, u. m.: budai keserűvizet, keserűsöt, aloet, keserűteák, állóvetelet stb., de mindezen szerek csak pillanatnyi enyhítést okoztak. Soká nem bírtam magam elhatározni arra, hogy az Ön egészségi labdacok t hosszam, mert azon véleményben voltam, hogy ez is valami közönséges székrekedésmódot az ellenkező oldalt vagy meggyőződve. Isten áldása Friedr. ch urat még számos évre ki adja meg jótékonyágáért. Mióta híres labdacot használtam, nyitl aranyerem megöslött. Azelőtt folytonos fejfájásom, szédülés, rövid ideig tartó roszulást, forróság, izadás stb. kínozot. Mióta labdacot használtam, ezen bajaim megszűntek és székélsem ha nem is tökéletesen rendezte, de legálább minden 2-ik vagy 3-ik nap meg van. K rem nékem ismét a k. Man ács, april 29. 1879. Kiváló ti-zelettel Szabó Antal, s. k. m. k. táviródi hivatalnok.

Különlött feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és 1 egész évre 12 frt POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt: 1 félévre ... 6 * Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG: 1 egész évre 6 frt 1 félévre ... 3 * Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK: 1 egész évre 6 frt 1 félévre ... 3 * Külföldi előfizetőkhez a postaihoz meghatározott viteldi is csatolandó.

7-ik szám. 1880. BUDAPEST, FEBRUÁR 15. XXVII. évfolyam.

CSEPREGHY FERENCZ.

TEHETSÉGEKET szeretik a földbe ásott kincsekhez hasonlítani, melyek ki-kitörnek onnan fényes lángok gyanánt. A most elhunyt Csepreghy Ferenczre oly nagyon illik e hasonlat. A «Sárga csikó,» a «Piros bugyillár» szerzője egyszerű kézművesből küzdötte ki magát. A gyalupadtól az íróasztalhoz ragadta hivatása. De ez az átmenet, mig eredmények által lesz nyilvános, oly küzdelmes, és oly sok jól fölhasznált időnek kell megelőzni. A szorgalomnak, az önképzés mértékének itt oly teljesnek kell lenni. Csepreghy nemcsak ritka szép tehetséggel bír, hanem az ismeretek sokféleségét is megszerzte. Hajlama minden széphez oda tapadt, több águ volt az. Irt, festett és örömet eltöltötte az időt hegedűjével. Irodalmi működése is több téren nyilvánult. Maga volt mindenhez a legszigorubb tanító, és a legtanulékonyabb tanítvány.

Biztosan fejlődő tehetsége mindig terelésebbé vált. A kik fokozódó szinpad sikereinek tanui voltak, sokat reméltek még tőle. A kik személyesen ismerték, féltették, mert gyöngye, törékeny alak volt, sorvasztó lázak, gyógyíthatatlan tüdőbaj martaléka. Áldozatául is esett e hó 7-én. A szinműirodalmat rövid időn ért vesztéseket fokozza az ő halála. A gyorsan feltűnt Tóth Ede, az évtizedeken át koszoruzott Szigligeti, a nagy jövővel bízott Toldy István után következett Csepreghy Ferencz, ez a tősgyökeres tehetség, irodalmunk egyik sajtóságos jelensége. Csepreghy Ferencz 1841-ben a hontmegyei Szalkán született, hol atya most is él, mint kereskedő. Iskoláit — hogy az élettrajzi adatok e részét is megemlítsük — ugy szólván az asztalos-műhelyben végezte, s főtanulmányait abban a nagy iskolában szerezte meg, melynek katedrája földalálható mindenütt, s rendszeren a tizenharmadik iskolának szokás nevezni. Becsülettel és a legjobb eredménnyel járta ki ezt.

Végzetes baját, mely az életkor legsebbe idejében vetett véget életének, születésekor örökölte. Ikergyermekek volt; gyöngye párja erős testvérenek, ki azonban

CSEPREGHY FERENCZ.

TEHETSÉGEKET szeretik a földbe ásott kincsekhez hasonlítani, melyek ki-kitörnek onnan fényes lángok gyanánt. A most elhunyt Csepreghy Ferenczre oly nagyon illik e hasonlat. A «Sárga csikó,» a «Piros bugyillár» szerzője egyszerű kézművesből küzdötte ki magát. A gyalupadtól az íróasztalhoz ragadta hivatása. De ez az átmenet, mig eredmények által lesz nyilvános, oly küzdelmes, és oly sok jól fölhasznált időnek kell megelőzni. A szorgalomnak, az önképzés mértékének itt oly teljesnek kell lenni. Csepreghy nemcsak ritka szép tehetséggel bír, hanem az ismeretek sokféleségét is megszerzte. Hajlama minden széphez oda tapadt, több águ volt az. Irt, festett és örömet eltöltötte az időt hegedűjével. Irodalmi működése is több téren nyilvánult. Maga volt mindenhez a legszigorubb tanító, és a legtanulékonyabb tanítvány.

Biztosan fejlődő tehetsége mindig terelésebbé vált. A kik fokozódó szinpad sikereinek tanui voltak, sokat reméltek még tőle. A kik személyesen ismerték, féltették, mert gyöngye, törékeny alak volt, sorvasztó lázak, gyógyíthatatlan tüdőbaj martaléka. Áldozatául is esett e hó 7-én. A szinműirodalmat rövid időn ért vesztéseket fokozza az ő halála. A gyorsan feltűnt Tóth Ede, az évtizedeken át koszoruzott Szigligeti, a nagy jövővel bízott Toldy István után következett Csepreghy Ferencz, ez a tősgyökeres tehetség, irodalmunk egyik sajtóságos jelensége. Csepreghy Ferencz 1841-ben a hontmegyei Szalkán született, hol atya most is él, mint kereskedő. Iskoláit — hogy az élettrajzi adatok e részét is megemlítsük — ugy szólván az asztalos-műhelyben végezte, s főtanulmányait abban a nagy iskolában szerezte meg, melynek katedrája földalálható mindenütt, s rendszeren a tizenharmadik iskolának szokás nevezni. Becsülettel és a legjobb eredménnyel járta ki ezt.

Végzetes baját, mely az életkor legsebbe idejében vetett véget életének, születésekor örökölte. Ikergyermekek volt; gyöngye párja erős testvérenek, ki azonban

meghalt mellette. Ő egész életében soha sem jutott erőhöz, megmaradt véznának, sápadtnak, ki mindig óvta magát szeltől, melegtől, korlátozva még jó kedélye kitöréseit is, s elvonulva a társak és barátok zajosabb köreitől. E magány lett iskolája, hajlamaik fejlesztője, érlelője, majd megírászatának termékeny légköre. Mint mesterlegény vándorolt. Hosszabb időt töltött Bécsben, Münchenben. Az 1868-iki párisi kiállításra a kormány költségén ment ki, hogy tapasztalatait gyarapítsa. Majd üzletet nyitott a fővárosban öcsésével, Jánossal együtt. Sokkal inkább

kötelességek embere volt, és sokkal inkább meg szokta fontolni tetteinek minden következtését, hogysem rábírhatta volna magát a tisztességes műhely oda-hagyására, ha egészségi állapot nem vesdoly fordulatot, hogy a nehéz kézi munkát abba kelle hagytnia. Ez 1872-ben történt. Rákosi Jenő, a népszínház jelenlegi igazgatója volt, ki buzdította, hogy lépjen az irodalmi pályára. Csepreghy azonban már azelőtt is írót volt. A fővárosi katolikus legényegyletben sok költeményt szavaltak tőle, s egyet költeményei közül még 1861-ben Török

Csepreghy Ferencz 1841-ben a hontmegyei Szalkán született, hol atya most is él, mint kereskedő. Iskoláit — hogy az élettrajzi adatok e részét is megemlítsük — ugy szólván az asztalos-műhelyben végezte, s főtanulmányait abban a nagy iskolában szerezte meg, melynek katedrája földalálható mindenütt, s rendszeren a tizenharmadik iskolának szokás nevezni. Becsülettel és a legjobb eredménnyel járta ki ezt. Végzetes baját, mely az életkor legsebbe idejében vetett véget életének, születésekor örökölte. Ikergyermekek volt; gyöngye párja erős testvérenek, ki azonban

CSEPREGHY FERENCZ.